

Plenaire 13

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2007-2008

5 december 2007

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	1
BERICHTEN VAN VERHINDERING	1
MOTIE VAN ORDE	
Voorstel tot spoedbehandeling	1
INGEKOMEN STUKKEN EN MEDEDELINGEN	1
ACTUALITEITSDEBAT over de huidige stand van zaken van de federale regeringsvorming en de eventuele gevolgen voor Vlaanderen	1
ACTUELE VRAAG van de heer Jan Penris tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over het Nederlandse voorbehoud bij de Scheldeverdragen	
ACTUELE VRAAG van mevrouw Annick De Ridder tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de uitdieping van de Westerschelde	
ACTUELE VRAAG van de heer Jan Loones tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de Nederlandse bezwaren tegen de ontpoldering van landbouwgrond in het kader van de Scheldeverdieping	24
ACTUELE VRAAG van de heer Hans Schoofs tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de uitspraken van de directeur-generaal van het katholiek onderwijs betreffende het verstrekken van informatie over studiemogelijkheden aan laatstejaarsstudenten	30
ACTUELE VRAAG van de heer Bart Van Malderen tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over mensen met een handicap op de arbeidsmarkt	
ACTUELE VRAAG van de heer Jos Stassen tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de tewerkstelling van personen met een handicap	32
ACTUELE VRAAG van de heer Jef Tavernier tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de implicaties van het voorgestelde Lokaal Pact voor de gemeentebegrotingen 2008	
ACTUELE VRAAG van de heer Jan Verfaillie tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de implicaties van het voorgestelde Lokaal Pact voor de gemeentebegrotingen 2008	36
ONTWERP VAN DECREET tot goedkeuring van het samenwerkingsakkoord van 4 mei 2006 betreffende de samenwerking inzake arbeidsmarktbeleid en de bevordering van de mobiliteit van werkzoekenden gesloten tussen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, het Vlaams Gewest en de Vlaamse Gemeenschap	
– 1267 (2006-2007) – Nrs. 1 en 2	
ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 24 februari 2005 betreffende de interregionale mobiliteit van de werkzoekenden gesloten tussen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, het Waals Gewest, het Vlaams Gewest, de Vlaamse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap en de Franse Gemeenschapscommissie	
– 1268 (2006-2007) – Nrs. 1 en 2	
Algemene besprekingen	41

<p>ONTWERP VAN DECREET tot goedkeuring van het samenwerkingsakkoord van 4 mei 2006 betreffende de samenwerking inzake arbeidsmarktbeleid en de bevordering van de mobiliteit van werkzoekenden gesloten tussen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, het Vlaams Gewest en de Vlaamse Gemeenschap – 1267 (2006-2007) – Nrs. 1 en 2 Artikelsgewijze bespreking</p>	42
<p>ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 24 februari 2005 betreffende de interregionale mobiliteit van de werkzoekenden gesloten tussen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, het Waals Gewest, het Vlaams Gewest, de Vlaamse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap en de Franse Gemeenschapscommissie – 1268 (2006-2007) – Nrs. 1 en 2 Artikelsgewijze bespreking</p>	42
<p>ONTWERP VAN DECREET betreffende energieprestaties in scholen – 1372 (2007-2008) – Nrs. 1 en 2 Algemene bespreking Artikelsgewijze bespreking</p>	42 45
<p>VOORSTEL VAN DECREET van mevrouw Anissa Tamsamani, de heren Dirk De Cock en Kris Van Dijk en de dames Monica Van Kerrebroeck, Kathleen Helsen en Laurence Libert houdende de organisatie en werking van de regionale technologische centra – 1380 (2007-2008) – Nrs. 1 en 2 Algemene bespreking Artikelsgewijze bespreking</p>	45 47
<p>RAAD VAN BESTUUR VAN HET VLAAMS INSTITUUT VOOR WETENSCHAPPELIJK EN TECHNOLOGISCH ASPECTENONDERZOEK Aanwijzing van een Vlaams volksvertegenwoordiger</p>	47
<p>VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Johan Deckmyn, Jan Penris, Pieter Huybrechts en Frank Creyelman en de dames Agnes Bruyninckx en Marleen Van den Eynde betreffende het inlassen van een integriteitsclausule en een clausule rond concurrentiebeding voor hogere ambtenaren in de beheersovereenkomst tussen de Vlaamse Regering en het Agentschap Wegen en Verkeer (periode 2008-2010) – 1460 (2007-2008) – Nr. 1 Voorstel tot spoedbehandeling Bespreking</p>	47 48
<p>ONTWERP VAN DECREET tot goedkeuring van het samenwerkingsakkoord van 4 mei 2006 betreffende de samenwerking inzake arbeidsmarktbeleid en de bevordering van de mobiliteit van werkzoekenden gesloten tussen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, het Vlaams Gewest en de Vlaamse Gemeenschap – 1267 (2006-2007) – Nrs. 1 en 2 Hoofdelijke stemming</p>	49
<p>ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 24 februari 2005 betreffende de interregionale mobiliteit van de werkzoekenden gesloten tussen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, het Waals Gewest, het Vlaams Gewest, de Vlaamse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap en de Franse Gemeenschapscommissie – 1268 (2006-2007) – Nrs. 1 en 2 Hoofdelijke stemming</p>	49
<p>ONTWERP VAN DECREET betreffende energieprestaties in scholen – 1372 (2007-2008) – Nrs. 1 en 2 Hoofdelijke stemming</p>	50

VOORSTEL VAN DECREET van mevrouw Anissa Tamsamani, de heren Dirk De Cock en Kris Van Dijck en de dames Monica Van Kerrebroeck, Kathleen Helsen en Laurence Libert houdende de organisatie en werking van de regionale technologische centra – 1380 (2007-2008) – Nrs. 1 en 2 Hoofdelijke stemming	50
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Johan Deckmyn, Jan Penris, Pieter Huybrechts en Frank Creyelman en de dames Agnes Bruyninckx en Marleen Van den Eynde betreffende het inlassen van een integriteitsclausule en een clausule rond concurrentiebeding voor hogere ambtenaren in de beheersovereenkomst tussen de Vlaamse Regering en het Agentschap Wegen en Verkeer (periode 2008-2010) – 1460 (2007-2008) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	50
MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Stefaan Sintobin en Frans Wymeersch en de dames An Michiels en Agnes Bruyninckx tot besluit van de op 20 november 2007 door de heer Stefaan Sintobin in commissie gehouden interpellatie tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over het Europees vangstverbod op schol en kabeljauw en de reactie hierop van de minister-president – 1451 (2007-2008) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	50
MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Johan Verstreken en Jos De Meyer, mevrouw Els Robeyns en de heren Karlos Callens, Jul Van Aperen en Mark Demesmaeker tot besluit van de op 20 november 2007 door de heer Stefaan Sintobin in commissie gehouden interpellatie tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over het Europees vangstverbod op schol en kabeljauw en de reactie hierop van de minister-president – 1450 (2007-2008) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	51
MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heer Joris Van Hauthem, de dames An Michiels, Katleen Martens en Hilde De Lobel en de heren Luk Van Nieuwenhuysen en Wim Van Dijck tot besluit van de op 20 november 2007 door de heren Joris Van Hauthem en Mark Demesmaeker in commissie gehouden interpellaties tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, respectievelijk over de bijeenkomst van de burgemeesters van de zes facilitéitengemeenten uit de Vlaamse Rand met hun Brusselse collega's op 7 november 2007 enerzijds, en over de uitspraken van de waarnemend burgemeester van Wezembeek-Oppem van 8 november anderzijds, en over de uitspraken van de waarnemend burgemeester van Wezembeek-Oppem – 1452 (2007-2008) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	51
MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Jef Tavernier en Rudi Daems, de dames Mieke Vogels en Vera Dua en de heren Jos Stassen en Eloi Glorieux tot besluit van de op 21 november 2007 door de heren Jef Tavernier en Jan Penris in plenaire vergadering gehouden actuele interpellaties tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, respectievelijk over de vervroegde aflossing van de schulden van alle gemeenten in Vlaanderen en de communicatie van minister Dirk Van Mechelen hierover, en over de reactie van de minister-president op het voorstel van Vlaams minister van Financiën en Begroting Dirk Van Mechelen om 600 miljoen euro aan de gemeenten te geven voor hun schuldaflossing – 1453 (2007-2008) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	53
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	53
BIJLAGEN	
Aanwezigheden	57
Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers	57

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: mevrouw Marleen Vanderpoorten

– *De vergadering wordt geopend om 14.01 uur.*

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat berichten van verhindering zijn ingekomen van volgende leden:

Else De Wachter, Marijke Dillen, Vera Dua, Vera Jans, Roland Van Goethem, Greet Van Linter, Gerda Van Steenberge: gezondheidsredenen;

Jan Roegiers, Johan Verstreken, Paul Wille: buitenslands;

Miet Smet: ambtsverplichtingen;

John Vrancken: familieplichtingen.

MOTIE VAN ORDE

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, met toepassing van artikel 46 van het Reglement van het Vlaams Parlement heeft de heer Deckmyn bij motie van orde het woord gevraagd.

De heer Deckmyn heeft het woord.

De heer Johan Deckmyn: Mevrouw de voorzitter, ik neem het woord om de spoedbehandeling van mijn voorstel van resolutie betreffende de beheersovereenkomst tussen het Agentschap Wegen en Verkeer en de Vlaamse Regering te vragen.

De Vlaamse Regering heeft deze beheersovereenkomst op 26 oktober 2007 goedgekeurd. De beheersovereenkomst is een gevolg van de omvorming van de voormalige administratie Wegen en Verkeer in het intern zelfstandig agentschap (IVA) Wegen en Verkeer. Het kaderdecreet Beter Bestuurlijk Beleid stelt dat elk IVA een beheersovereenkomst met de Vlaamse Regering moet afsluiten en dat het Vlaams Parlement hiervan op de hoogte moet worden gesteld.

Op 10 oktober 2007 heeft het Bureau van het Vlaams Parlement besloten dat Vlaamse volksvertegenwoordigers die wijzigingen aan de met het IVA Wegen en Verkeer afgesloten beheersovereenkomst noodzakelijk achten, in dit verband een voorstel van resolutie kunnen indienen en dat dergelijke voorstellen van resolutie eventueel bij spoedbehandeling rechtstreeks door de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement kunnen worden behandeld.

Vorige week, tijdens de regeling van de werkzaamheden, heeft de Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie besloten dat ik, precies om deze redenen, vandaag de spoedbehandeling zou kunnen vragen en dat deze vraag zou worden gesteund.

De voorzitter: Ik stel voor dat we ons straks over dit voorstel tot spoedbehandeling uitspreken.

Het incident is gesloten.

INGEKOMEN STUKKEN EN MEDEDELINGEN

De voorzitter: Dames en heren, de lijst met ingekomen stukken en mededelingen werd op de banken rondgedeeld. (*Parl. St. Vl. Parl. 2007-08, nr. 60/10*)

ACTUALITEITSDEBAT over de huidige stand van zaken van de federale regeringsvorming en de eventuele gevolgen voor Vlaanderen

De voorzitter: Dames en heren, het debat is geopend.

De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter: Mevrouw de voorzitter, De Telegraaf, de grootste krant van Nederland, heeft enkele dagen geleden boven een artikel over de Belgische politieke crisis de kop "België, het lachertje van Europa" geplaatst. De Telegraaf heeft gelijk, maar er is natuurlijk meer aan de hand. Niet alleen maakt België zich hopeloos belachelijk, tegelijkertijd wordt elke dag opnieuw het bewijs geleverd dat het Belgische overlegmodel niet meer werkt. Het federale België is failliet, en in een vertwijfelde poging om België van de ondergang te redden, heeft de koning 'action man' Verhofstadt met een informatieopdracht belast. De heer Letermé wordt door de heer Verhofstadt vervangen. Het is maar de vraag of de remedie zoveel beter is dan de kwaal. Nu de politieke crisis in een politieke chaos is omgeslagen, kunnen en mogen het Vlaams Parlement en de Vlaamse Regering niet werkloos langs de zijlijn blijven toekijken.

Eerst en vooral moet de koninklijke staatsgreep, waarbij twee dagen geleden een blijkbaar de steun van de CD&V en de N-VA genietende politieke junta is geïnstalleerd, ons als democraten zorgen baren. Ten tweede moeten we ons hier, in het Vlaams Parlement, de vraag stellen wat er van het Vlaams uitgangspunt voor een eventuele staats hervorming, de resoluties van maart 1999, na zes maanden gepalaver feitelijk nog overblijft. Ten derde moeten we als Vlaams Parlement vraagtekens durven plaatsen bij de zogenaamde conventie die achtereen volgens de heer Leterme en de heer Verhofstadt naar voren hebben geschoven om tot een zogenaamd grondige staats hervorming te komen.

De machtsovername door de heer Verhofstadt in opdracht van de monarchie verontrust mij. Blijkbaar misbruikt de koning de politieke crisis om ondemocratische methodes in de praktijk te brengen en aldus de eigen belangen veilig te stellen. Ik ben overigens niet de enige die er zo over denkt. Op de voorpagina van De Morgen verklaren de heer Van Den Driessche, een kopstuk van CD&V, en enkele andere leden van die partij het volgende: “Verhofstadt krijgt van de koning carte blanche om Paars verder te zetten alsof er nooit verkiezingen zijn geweest. Waarom zouden we dan nog elke vier jaar naar de stembus trekken? Albert II handelt vanuit een louter Franstalige reflex.”

Niet alleen wordt de democratie in ons land op een helend vlak geplatst, maar tevens biedt koninklijk depanneur Guy Verhofstadt weinig garanties voor de realisatie van een grondige staats hervorming op basis van onze Vlaamse resoluties. Niettemin stellen we vast dat CD&V en N-VA slaafs de koninklijke bevelen opvolgen en bereid zijn om samen te werken met Verhofstadt. Dat is de man waarvan Yves Leterme nauwelijks een half jaar geleden nog uitriep: “Wie gelooft die man nog?”

Inderdaad: wie gelooft Guy Verhofstadt nog als het gaat over communautaire aangelegenheden? Hij is de man die als premier in mei 2005, naar aanleiding van de eerste BHV-crisis de faciliteitengemeenten wou opofferen en de uitbreiding van Brussel realiseren. Hij is de man die als premier de costa en daarna het forum opstartte en daarna liet doodbloeden en zo de meest bescheiden poging tot staats hervorming op de lange baan schoof. Hij is ook de premier die Vlaanderen het Lambermontakkoord opsolferde en zich daarna te buiten ging aan het trieste opbod van Belgisch patriotisme en zelf pleitte voor de oprichting van een federale kieskring en het laten samenvallen van Vlaamse en federale verkiezingen. Inderdaad, dames en heren van CD&V en N-VA: wie gelooft deze man nog? Wie gelooft informateur Verhofstadt nog als het gaat over communautaire kwesties?

Het Vlaams Parlement moet krachtadig het idee van een conventie – in feite een zoveelste doofpotcommissie – afwijzen. Wat heeft het voor zin om lange menu's voor

een of andere conventie uit te schrijven als we nu al weten dat verschillende Franstalige partijen die aan de conventie zullen deelnemen, in de praktijk hun veto zullen stellen? Volledige Vlaamse bevoegdheden voor gezondheidszorg en gezinsbeleid, fiscale en financiële autonomie, een volledige constitutionele autonomie, de overheveling van de spoorinfrastructuur en de exploitatie ervan, een objectieve en doorzichtige solidariteit met de deelstaten en homogene bevoegdheidspakketten: dat staat er in de Vlaamse resoluties van 3 maart 1999. We kunnen daarnaar fluiten.

Hoogstens zal Vlaanderen wat kruimels – volgens CD&V-kringen borrelnootjes – worden toegegooid. Maar meer zit er zeker niet in. Mag ik trouwens wijzen op wat er stond in het fameuze menu vervat in de nota van Leterme van maandag 26 november 2007? Tegen dat menu zei mevrouw Milquet voor een keer niet “non”; ze was zelfs bijzonder enthousiast. In dat menu was geen sprake van een eigen gezinsbeleid met een eigen kinderbijslagregeling, een splitsing van de gezondheidszorg of een Vlaamse vennootschapsbelasting, laat staan van Vlaamse fiscale en financiële autonomie of van een volledige constitutionele autonomie.

Ondertussen rolt de gewezen minister-president de spierballen en schuift hij de zwartepiet door naar Milquet en het cdH. Ik kan niet ontkennen dat het juist is als men zegt dat men niets heeft toegegeven. U hebt niets toegegeven, maar u hebt na zes maanden onderhandelen ook helemaal niets gerealiseerd. (*Opmerking van de heer Jan Peumans*)

Wij hebben altijd gesteld dat een onderhandelde oplossing niet kan als men onze eisen ernstig neemt. Wallonië zal die nooit aanvaarden. Een half jaar later krijgen we gelijk.

Een onderhandelde oplossing met Wallonië op basis van de Vlaamse resoluties van maart 1999 wordt niets. Let op mijn woorden, schrijf het op uw buik, N-VA en CD&V, via consensus, via onderhandelingen wordt het niets en zal het nooit iets worden. (*Applaus*)

Alleen onze oplossing telt en ze bestaat in het afleggen van een eenzijdige autonomieverklaring.

De voorzitter: De heer Peumans heeft het woord.

De heer Jan Peumans: Ik heb hier maar één woord voor. U bekent zich tot de verrottingsstrategie. Die strategie wilt u graag toepassen.

De heer Filip Dewinter: We hebben dit in september gedaan. We doen het nu opnieuw. Als het van Leterme en co. afhangt, zullen we het in maart of april mischien opnieuw doen.

De voorzitter: De heer Van Dijk heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck: U zegt dat onze strategie tot niets leidt en dat het een moeizaam proces is. Dat laatste klopt. Uw strategie van alles of niets heeft tot op heden evenmin tot veel geleid.

De heer Filip Dewinter: Ik spreek in zeer gematigde bewoordingen. Ik ben een voorstander van de Vlaamse onafhankelijkheid. Dat is algemeen geweten en onze strategie is bekend. Waarvan u een voorstander bent, weet ik niet. Ik heb uw voorzitter dit weekend in 'De zevende dag' horen verklaren dat hij absoluut geen voorstander is van het einde van België. Integendeel, hij zou alles doen om België bijeen te houden. Ik neem daar kennis van. Wij zeggen waarvoor wij staan, en dat is de Vlaamse onafhankelijkheid, niks meer en niks minder. *(Applaus)*

Het is een feit dat men ons altijd al heeft uitgelachen en gesteld heeft dat het Vlaams Belang dromers zijn die aan de kant staan en in de praktijk niet in staat zijn om iets te realiseren.

Wel, u bent dat evenmin na zes maanden van onderhandelen. Integendeel, u laat het hele verhaal nu recupereren door Verhofstadt en u weet wat hij ervan zal bakken. Dat heeft hij bewezen als premier tijdens twee legislaturen. Als het over communautaire aangelegenheden ging, heeft hij helemaal niks gedaan. Het is uw eigen kopman, waarvan u geen afstand wilt nemen – en u hebt daar gelijk in, die tijdens de verkiezingen de woorden uitsprak "wie gelooft deze man nog?". Ik kan deze woorden alleen maar herhalen. Leterme had gelijk, hij heeft gelijk en de toekomst zal bewijzen dat hij gelijk zal blijven hebben.

Ik houd mijn spreektijd in het oog en zal mijn conclusies trachten te formuleren. Ik ben ervan overtuigd dat het de bedoeling van Open Vld is, aan de overkant en ook hier, om een verrottingsstrategie in de praktijk te brengen en daarmee uiteindelijk Leterme een lesje te leren zodat men toch nog zijn gram haalt. Dat gebeurt ten koste van het realiseren van meer Vlaamse autonomie en van het realiseren van de resoluties van maart 1999. Men speelt politieke spelletjes op de kap van de Vlamingen.

De voorzitter: De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz: U onderschat de daadkracht en de snelheid van de informateur, die we allemaal kennen. Het laatste waarvan ik hem verdenk, is een verrottingsstrategie. Die uitspraak laat ik volledig voor uw rekening. Als het om verrotting gaat, dan hebt u recht van spreken, dat is duidelijk.

De heer Filip Dewinter: Ik kan alleen maar het volgende zeggen. Als het buitenland België uitlacht en met ons de spot drijft, zoals dat gebeurt op de voorpagina van de grootste Nederlandse krant De Telegraaf met als titel

"België, het lachertje van Europa", dan is het de taak van Vlaanderen, van ons, van dit parlement en van de Vlaamse Regering om verantwoordelijkheid op te nemen. Met Vlaanderen wordt immers niet de spot gedreven, maar met België.

Vlaanderen heeft inderdaad nood aan een 'Jeltsin-scenario'. De passiviteit van de Vlaamse Regering, die zich bezighoudt met het doorknippen van linten en het openen van tentoonstellingen, staat in schril contrast met datgene wat momenteel aan het gebeuren is, namelijk dat de meest fundamentele belangen van Vlaanderen op het spel staan. En door het feit dat de Vlaamse Regering niet reageert, toekijkt en aan de kant blijft staan, begint dit langzaam maar zeker misdadige proporties aan te nemen.

Mijnheer de minister-president, indien we als Vlamingen niet krijgen waar we recht op hebben, dan moeten we het desnoods maar durven nemen. Nood breekt wet!

Enkele dagen geleden schreef de Engelse populaire krant The Daily Telegraph: "Hoelang nog vooraleer de Vlaamse overheid het voorbeeld van Boris Jeltsin volgt en de bevoegdheden van de niet meer functionerende Belgische federatie overneemt?" En nog: "De voordelen voor Vlaanderen liggen voor de hand. Nochtans kunnen de grootste winnaars van het opsplitsen van België de Walen zijn. Door Wallonië en Vlaanderen eigen socio-economische bevoegdheden te geven, wordt de Waalse politieke klasse geresponsabiliseerd en kan Wallonië uitgroeien tot een nieuw soort Slovaakse, dat eveneens na de onafhankelijkheid een enorme economische groei heeft gerealiseerd."

Ik vind dat we na bijna meer dan zes maanden en ondertussen bijna 200 dagen politieke crisis, andere paden moeten durven bewandelen. De halsstarrigheid waarmee men zich blijft vastklampen aan het Belgische karkas, begint trouwens steeds meer op therapeutische hardnekkigheid te lijken. Nu een onderhandeld akkoord niet lukt, heeft het geen zin dat de Vlaamse Regering zich braaf en gedwee beperkt tot de bijrol van tweederangsacteur in het toneelstukje van de conventie. Het Vlaams Parlement en de Vlaamse Regering moeten het voortouw nemen in het streven naar een staatshervorming die de Walen en de Franstaligen via een soevereiniteitsverklaring – een verklaring waarbij we onszelf een aantal bevoegdheden toe-eigenen op basis van de Vlaamse resoluties en onszelf tevens het recht toekennen om uit de Belgische federatie te treden – met de gerechtvaardigde Vlaamse eisen confronteren.

Willen de Walen en de Franstaligen onze terechte Vlaamse en democratische verzuchtingen niet aanvaarden, dan moeten we – na nu meer dan zes maanden chaos en politieke crisis – daaruit de enige passende conclusie trekken en onze eigen weg gaan, inderdaad

desnoods los van Wallonië en zonder België! (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De heer Caluwé heeft het woord.

De heer Ludwig Caluwé: Mevrouw de voorzitter, geachte collega's, ongeveer drie maanden geleden hielden we hier onder grote internationale mediabelangstelling een debat over de federale regeringsvorming. Ik voorspelde toen dat het lastige regeringsonderhandelingen zouden worden. Maar dat ze zo lastig zouden zijn als intussen is gebleken, had ook ik niet gedacht. Nochtans waren er tekenen die aangaven dat het niet gemakkelijk zou zijn.

Het referentiekader voor deze onderhandelingen, de vijf resoluties van dit parlement, dateren al van 1999. Twee jaar later ruilde Lambermont minibevoegdheden voor maxicenten. Die deal maakt dat de Franstaligen in tegenstelling tot ongeveer alle vroegere onderhandelingen, vandaag geen vragende partij zijn voor een herfinanciering. Na de verkiezingen van 2003 durfde de vorige federale regering de resoluties zelfs niet meer ter sprake te brengen. Ze stonden zelfs niet op de agenda van het zogenaamde forum, dat na de costa een tweede dode mus bleek te zijn. Men heeft dus essentiële en dringende vragen die hier in 1999 al geformuleerd werden, acht jaar lang niet durven aanpakken. Ik denk dat dat alleen al de moeilijkheid illustreert waar we voor staan.

Bovendien smooit een erg moeilijk mediaklimaat, vooral in Franstalig België, elke zin voor verantwoordelijkheid. Al jaren worden onze Franstalige landgenoten opgejut tegen Vlaanderen en de Vlaamse politici. De RTBF-uitzending over de fictieve onafhankelijkheidsverklaring – het zal volgende week een jaar geleden zijn – was op zich misdadig. Sindsdien wordt elke vraag naar bijkomende bevoegdheden om beter te kunnen besturen gelijkgesteld met een stap naar separatisme. Het is een karikatuur, als uitvlucht om niets te moeten doen.

Het deed de voorbije maanden sommige politici verklaren dat hun verstand te klein was om in te zien hoe in deze context een staatshervorming tot stand kon komen. Als vandaag, na zes maanden onderhandelen, iedereen erkent – inclusief en op kop de, hoe moet ik hem noemen, quasi-informateur die we vandaag hebben – dat er een belangrijke staatshervorming moet komen, is dat de verdienste van de Vlaamse onderhandelaars gedurende de voorbije zes maanden.

In de eerste plaats is dat, zoals De Standaard gisteren schreef, de verdienste van ex-formateur Yves Leterme. Hij is hier vertrokken met een opdracht: de realisatie van een staatshervorming. Hij houdt zich consequent aan die opdracht: niet een staatshervorming om een staatshervorming uit te voeren, maar om Vlamingen, Franstaligen en Duitstaligen voor te bereiden op de uitdagingen van de toekomst.

Het is hier al zo vaak gezegd: willen we de vergrijzing kunnen aanpakken en de sociale welvaartsstaat behouden, dan moet in de eerste plaats de tewerkstelling de hoogte in. Maar het noorden en het zuiden van dit land hebben een zodanig verschillende arbeidsmarkt dat een verschillend activerings- en doelgroepenbeleid noodzakelijk is.

De voorzitter: De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen: Mijnheer Caluwé, ik ken het verhaal – en ik volg het voor een groot deel – waarom een staatshervorming nodig is. Die uitleg mag u ons besparen.

Kunt u misschien eens uitleggen, hoe er volgens u, gelet op wat het afgelopen half jaar is gebeurd, een staatshervorming kan komen op federaal niveau, waar zowel de Franstaligen als de Nederlandstaligen mee akkoord kunnen gaan? Misschien kunt u daar eens over spreken, in plaats van te zeggen wie er allemaal schuld heeft uit het verleden en welke argumentatie moet worden gebruikt om een staatshervorming te krijgen. Die argumentatie kennen we, maar ik denk dat we vooral moeten zoeken naar oplossingen in plaats van al die analyses te maken.

De heer Ludwig Caluwé: Mijnheer Stassen, dat is juist, maar ik denk dat we standvastig moeten blijven en dat alleen dat ons tot die oplossing zal brengen. Het probleem is dat de voorbije acht jaar, ook op het moment dat u deel uitmaakte van de federale regering, men onze resoluties en verzuchtingen niet op tafel heeft gelegd. We zijn nu niet bereid om toe te treden tot een federale regering zonder dat onze verzuchtingen effectief op tafel komen. Alleen op die manier zullen we komen tot het resultaat dat we willen bereiken.

De heer Jos Stassen: Ik dacht dat landbouw geregionaliseerd was. Ik dacht dat het Gemeentedecreet geregionaliseerd was. Ik dacht dat Vlaanderen heel veel geld had dankzij het Lambertmontakkoord.

U mag uw lezing geven van dat akkoord, dat is geen enkel probleem, maar u kunt niet zeggen dat er niets is gebeurd rond staatshervorming in de periode van paars-groen. Er zijn wel een aantal zaken gerealiseerd. Nu is het aan u en uw ex-formateur om een aantal zaken te realiseren.

De heer Ludwig Caluwé: Men heeft zich beperkt tot die twee bevoegdheden uit onze resoluties waar ook de Walen mee vragende partij waren, soms harder dan wij, namelijk de Gemeentewet en landbouw. Voor het overige heeft men daarbovenop de Franstaligen nog bijzonder veel geld gegeven, zelfs op dusdanige manier dat onderdelen van het Lambertmontakkoord vandaag nog altijd niet zijn uitgevoerd. We zitten nog altijd met

het probleem dat we erin moeten slagen om de plantentuin van Meise te splitsen. Dat lukt nog altijd niet, want zo slecht had men dat onderhandeld.

De regionalisering van ontwikkelingssamenwerking is in wezen niet doorgevoerd. Het waren minibevoegdheden voor maximiddelen, met als probleem dat er zich voor de federale overheid financiële problemen gaan stellen, maar de Franstaligen, qua financiële problemen, zijn helemaal geen vragende partij op dit moment, wat in tegenstelling is met alle vorige onderhandelingen.

De voorzitter: De heer Wymeersch heeft het woord.

De heer Frans Wymeersch: Mijnheer Caluwé, misschien zonder dat u het zelf beseft, hebt u daarnet een bekentenis gedaan. U zegt: onze verzuchtingen moeten op tafel komen voor we in een federale regering stappen. In het nog niet zo heel ver verleden was het: onze verzuchtingen moeten worden gerealiseerd of we stappen niet in een federale regering. Nu bent u al tevreden dat ze op tafel komen. Dat ze na het toetreden tot een federale regering van tafel worden geveegd, dat zal u worst wezen. Mijnheer Caluwé, uw bocht is gemaakt.

De heer Ludwig Caluwé: Mijnheer Wymeersch, maar dat is een woordverschil!

De heer Frans Wymeersch: Antwoord dan op pertinente vragen! Ik ben het niet gauw eens met de heer Stassen, maar hij stelt pertinente vragen: hoe gaat u het doen, hoe gaat u tot een federale overeenkomst komen, hoe gaat u ervoor zorgen dat de resoluties van het Vlaams Parlement voor het overgrote gedeelte gerealiseerd worden? Daar wil ik nu ook eens een antwoord op.

De heer Ludwig Caluwé: Mijnheer Wymeersch, wij hebben een strategie en we volgen die al zes maanden consequent.

De heer Frans Wymeersch: Wat is die strategie? En nog eens zes maanden, en nog eens maanden, en nog eens zes maanden?

De heer Ludwig Caluwé: Het verbaast me ten zeerste dat het Vlaams Belang ineens problemen begint te krijgen met het feit dat er geen Belgische regering is! Dat is pas nieuw!

De heer Frans Wymeersch: Mijnheer Caluwé, mag ik u en heel het Vlaams Parlement op één ding wijzen? Als wij hier niet zaten, dan was u al lang, zonder dat dat op tafel kwam, tot een federale regering toegetreden! (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De heer Ludwig Caluwé: Mijnheer Wymeersch, ik denk dat u niet beseft welke Vlaamse overtuiging en welke Vlaamse standvastigheid momenteel deel uit

maakt, en al een aantal jaren, van CD&V en de N-VA. (*Applaus bij CD&V en de N-VA*)

Het is hier al zo vaak gezegd: willen we de vergrijzing kunnen aanpakken en willen we de sociale welvaartsstaat kunnen behouden, dan moet de tewerkstelling de hoogte in. Het zuiden en het noorden hebben een verschillende arbeidsmarkt. Wil je die verhogen, dan moet je ook als gewest je bedrijven fiscaal kunnen stimuleren. Een recente studie van de Leuvense universiteit toont aan dat een job creëren via subsidies 45.000 euro kost, en via een verlaging van de vennootschapsbelasting maar 18.000 euro. De Franstaligen menen dat een splitsing tot veel bureaucratie voor de bedrijven zou leiden en praktisch onuitvoerbaar zou zijn. Een recente hoorzitting in de commissie voor Financiën heeft aangetoond dat het tegendeel het geval is. Trouwens, waarom zou men de vennootschapsactiviteiten niet kunnen opdelen per gewest als je ziet dat men in Duitsland – toch geen inefficiënt land – dat per gemeente opdeelt en per gemeente een bedrijfsbelasting heft.

Wil je meer jobs scheppen, dat moet je ook kunnen investeren in logistiek. Onze Vlaamse wegen slibben dicht, maar we hebben geen vat op het treinaanbod en de tarieven op de spoorinfrastructuur om bijvoorbeeld een voorstadsnet uit te bouwen. We missen dus de instrumenten om een echt mobiliteitsdebat te voeren. (*Opmerkingen van de heer Frans Wymeersch*)

Mijnheer Wymeersch, mag ik u vragen even te luisteren in plaats van me voortdurend te onderbreken.

De heer Frans Wymeersch: Wat u zegt, weten we allemaal, daarvan zijn we overtuigd.

De voorzitter: Mijnheer Wymeersch, de heer Caluwé heeft het woord.

De heer Ludwig Caluwé: Willen we een echt huisvestingsbeleid kunnen voeren, ook in het kader van de bestrijding van de armoede, dan moeten we ook bevoegd worden voor de huurwetgeving. Willen we de vergrijzing kunnen aanpakken, dan moeten we ook de gezondheidsuitgaven onder controle kunnen houden. Ook dat kan niet zonder de gemeenschappen daarin te betrekken en ze er meer verantwoordelijk voor maken. Stellen we daarmee de solidariteit in vraag?

De voorzitter: Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw Mieke Vogels: Omdat de heer Caluwé altijd hetzelfde zegt, ben ik ook genooddaakt om altijd hetzelfde te zeggen. Een lesje in bescheidenheid: wat we zelf doen, doen we niet altijd beter, mijnheer Caluwé. Denkt u dat als de huurwetgeving naar Vlaanderen komt, we dan plots 10 tot 15 percent sociale woningen zullen hebben? Zo is dat niet hoor. Wat we zelf doen,

doen we alleen maar beter als we de politieke keuzes durven maken om dat ook beter te doen. Ik herhaal tot uit den treure: we hebben bijna 30 jaar de bevoegdheid over de zorg voor personen met een handicap, maar er is een wachtlijst van meer dan 10.000 mensen die in het rijke Vlaanderen wachten op de zorg die ze verdienen. Ik kan zo nog een tijdje doorgaan. Wat we zelf doen, doen we niet altijd beter. Het is niet omdat je de NMBS defederaliseert, dat de files opgelost zijn. Houd nu toch eens op met die onzin uit te kramen.

Door de NMBS te regionaliseren, zullen we de files niet oplossen – zelfs al kunnen we meer treinen inzetten – als u doorgaat met het ‘Vlaanderen in Actie’-plan of het ‘Actie in Vlaanderen’-plan. Daarmee voorziet u immers dat er negenmaal meer transport door Vlaanderen zal komen. Daar moet u iets veranderen. Hou op met die zelfingenomenheid, met te denken dat dit opgelost zal zijn als we die bevoegdheden hebben. Dat is niet zo.

De voorzitter: Mevrouw Berx heeft het woord.

Mevrouw Cathy Berx: Mevrouw Vogels, ik heb de Vlaamse Regering de voorbije maanden voortdurend horen zeggen dat er geen ruimte is voor zelfgenoegzaamheid, dat Vlaanderen op veel vlakken een extra inspanning moet doen, dat er nog heel veel uitdagingen in het verschiet liggen. Ik hoop echter dat u afgelopen zondag de heer Deborsu hebt beluisterd, een RTBF-journalist, die we wat dit betreft niet kunnen verdenken van vooringenomenheid. Zijn analyse is dat het sinds 1970, 1980, 1988, 1993 – Lambermont heeft hij niet vermeld – alleen maar beter gaat met Vlaanderen. We kunnen dus vaststellen dat Vlaanderen inderdaad in het algemeen beter doet wat het zelf doet. Ik weet dat er nog heel veel uitdagingen op ons wachten, waaraan we dagelijks moeten blijven werken. Dat is net een van de elementen van het probleem van de nieuwe staatsvorming. De heer Deborsu voegde er immers aan toe dat het sinds 1970, 1980, 1988 en 1993 niet beter gaat met Wallonië. We hebben dan ook al die instrumenten nodig. Dat is net wat de heer Caluwé hier komt vertellen. We moeten die analyse blijven maken, op basis van argumenten en objectieve dossiers en wars van emotionaliteit en symboliek. Alleen op die wijze kunnen we stappen voorwaarts zetten.

Er is hier dus geen sprake van zelfgenoegzaamheid. Iedereen kent en erkent die problemen. Lees de beleidsbrieven: het staat er allemaal in. We moeten nog grote stappen zetten, maar u kunt niet ontkennen dat wat Vlaanderen gedurende die tijd heeft gedaan, in grote mate goed werd gedaan. Lees ook het PISA-rapport van vandaag. Er zijn uitdagingen, maar u kunt niet ontkennen – en chapeau voor de minister van Onderwijs – dat ook het Vlaamse onderwijs wereldwijd goed scoort. *(Applaus bij CD&V en de N-VA)*

De voorzitter: De heer Van Dijk heeft het woord.

De heer Kris Van Dijk: Mevrouw Berx heeft al heel wat elementen aangehaald. Mevrouw Vogels, we moeten er inderdaad niet van uitgaan dat we wat we zelf doen, sowieso beter doen. Wat we echter wel weten, is dat, wanneer we die bevoegdheden hebben, niemand in Vlaanderen of Wallonië het alibi kan bovenhalen dat iets niet kan worden verwezenlijkt omdat het andere landsgedeelte niet mee wil. Zo zijn er tal van voorbeelden, met betrekking tot de mobiliteit, maar ook qua sociale zekerheid en noem maar op, waar we steeds botsen op een meningsverschil tussen het noorden en het zuiden. Er zijn echter ook tal van voorbeelden waar Vlaanderen tot de wereldtop behoort, net omdat we die autonomie wel hebben.

De heer Ludwig Caluwé: Stellen we daarmee de solidariteit in vraag, zoals onderhuids wordt gesuggereerd? Neen, zolang die solidariteit steunt op objectieve, duidelijke en doorzichtige mechanismen en de federale wetten overal gelijk worden toegepast.

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Ik heb aandachtig geluisterd naar het betoog van de heer Caluwé en naar wat de oppositie zegt. Ik vind dit echter allemaal wat vreemd. Mijnheer Caluwé, wat u hier zit te verkondigen, is allemaal fijn. Het is allemaal goed. Het is allemaal Vlaanderen. Terwijl u daar echter staat, op dit ogenblik, zijn CD&V en N-VA volgens mijn informatie zelfs niet meer aan de bal. Ze zijn zelfs geen spelverdeler meer. Er is zelfs geen garantie dat die Vlaamse eisen federaal worden vertaald. U staat daar nu te praten alsof u het allemaal nog in handen hebt. Misschien zult u daarop antwoorden dat dit niet waar is en dat u nog steeds aan de bal bent. In mijn ogen is het nu wel Guy Verhofstadt die spelverdeler is, die droomt van paars en tripartites toelegt. Wat vertelt u nu? Hebt u een garantie? Doet u eigenlijk nog mee in dat verhaal?

De heer Ludwig Caluwé: Ik zeg hier waar we voor staan en onder welke voorwaarden we al dan niet zullen participeren.

We stellen de solidariteit dus niet in vraag. Wat er ook wordt gezegd, we stellen de federale overheid al evenmin in vraag. We willen echter wel een andere federale overheid. Er moet een nieuwe consensus ontstaan over de rol van de diverse overheden in dit land.

De organisatie en de rol van de overheden moeten gebaseerd zijn op hoe het land er werkelijk uitziet. Er zijn nu eenmaal twee publieke opinies, twee maatschappijen in dit land. We kijken niet naar elkaars televisiezenders, we lezen elkaars kranten niet, onze politieke partijen en de meeste verenigingen zijn gesplitst, we stemmen verschillend. De twee landsdelen hebben verschillende problemen, maar ook een verschillende visie op hoe de problemen aangepakt moeten worden.

Willen onze instellingen vlot kunnen werken, dan moeten ze zich aan die maatschappelijke evolutie aanpassen. En tussen haakjes: dan moet men niet proberen om op een kunstmatige manier het omgekeerde te realiseren. Bijvoorbeeld de invoering van een federale kieskring zou haaks staan op de evolutie in de samenleving.

Voor de meeste Vlamingen is Vlaanderen het referentiepunt. Vlaanderen is daarbij geen eiland, maar is ingebed in grotere verbanden. De federale overheid is één van die verbanden. We bekijken die andere verbanden, en dus ook de federale overheid, in functie van wat ze voor Vlaanderen kunnen betekenen. De bevoegdheidsverdeling en de staatsinrichting moeten zich aanpassen aan die visie. Minister-president Kris Peeters noemde dit een copernicaanse revolutie: de federale overheid is niet langer het centrum, maar de deelstaten. De federale overheid stelt zich ten dienste van de deelstaten.

We hebben daar een conclusie uit getrokken. In het gesprek met de andere gemeenschap vormt dat een stuk van het probleem. Voor ons is het duidelijk. Wij hebben geopteerd voor één parlement, één regering en één minister-president. Een deel van het probleem van de Franstaligen is dat ze zich minder goed kunnen identificeren, want er is een verdeling tussen gewest en gemeenschap. Ook de Franstaligen zouden dezelfde conclusie moeten trekken. Dat zou helpen om uit deze problematiek te geraken. De gesprekken zouden makkelijker kunnen verlopen.

Ik herhaal nog een keer dat het verschuiven van het zwaartepunt niet betekent dat de federale overheid moet verdwijnen. We willen gerust ingaan op het voorstel en definiëren wat we verder samen willen doen. Nu bepalen wat we samen willen doen, hoeft trouwens niet het sec opsommen van een aantal bevoegdheden te betekenen. Ik heb het al gezegd: er kan een duidelijk project tegenover staan voor Vlaanderen en voor de Franstaligen. Zowel voor ons als voor hen is Brussel een troef. Brussel verder uitbouwen als internationaal centrum, als economisch centrum, als bestuurscentrum, is een project dat we samen kunnen en moeten aanpakken. Die gezamenlijke aanpak met de deelstaten is een doelstelling voor België. Het houdt natuurlijk wel in dat men respect moet hebben voor onze verzuchtingen als Vlamingen en dat we de verfransing en verstedelijking van de Rand niet nog meer willen laten toenemen.

Mevrouw Mieke Vogels: Mijnheer Caluwé, u zegt dat u graag wilt definiëren wat we nog samen doen. Betekent dit dat het voor CD&V ook een omgekeerde staatshervorming kan zijn? Betekent dit dat we zaken die nu gedefederaliseerd zijn, in de toekomst opnieuw samen kunnen doen, of sluit u dat uit?

De heer Ludwig Caluwé: Wij sluiten in een gesprek niets uit. We willen praten over alles, maar onze doel-

stelling is natuurlijk om het zwaartepunt te leggen bij de deelstaten. (*Rumoer bij het Vlaams Belang*)

Mevrouw Mieke Vogels: En wil de N-VA dat ook?

De heer Ludwig Caluwé: In een fatsoenlijk gesprek moet men bereid zijn om te praten. Vorige week heeft de ex-formateur duidelijk gevraagd of men bereid was om over alles te praten in de conventie. Ik heb gezien wie 'ja' heeft geantwoord en wie 'non' heeft geantwoord. (*Rumoer*)

Het kartel heeft 'ja' geantwoord.

De heer Frans Wymeersch: Mijnheer Caluwé, u sluit niet uit dat geregionaliseerde bevoegdheden opnieuw gefederaliseerd worden. U zegt dat alles bespreekbaar is, dus ook het herfederaliseren van bepaalde bevoegdheden. Zit u binnen uw kartel met uw kartelpartner, de N-VA, op dezelfde lijn of niet? (*Opmerkingen van de heer Ludwig Caluwé*)

Antwoord met ja of neen! Zit CD&V op dezelfde lijn als de N-VA?

De heer Ludwig Caluwé: Dat moet u dan dadelijk vragen. (*Rumoer*)

De heer Frans Wymeersch: U overlegt dus niet met elkaar?

De voorzitter: Ik stel voor dat de heer Caluwé zijn betoog afwerkt.

De heer Ludwig Caluwé: Ik zei dus dat wij wensen en vinden dat Brussel een project kan zijn. Dat willen we samen aanpakken, maar onder de duidelijke voorwaarde dat men respecteert dat de verstedelijking en verfransing van de Rand niet verder gaat. Dat hebben we duidelijk gemaakt met de stemming in de Kamercommissie over de splitsing van Brussel-Halle-Vilvoorde. Voor ons is het menens.

De vastberadenheid waarmee de Vlamingen onderhandelen, heeft het besef doen groeien dat een staatshervorming nodig is, maar daarmee is ze er nog niet. De onderhandelingen moeten verder gaan, er is geen andere weg. We hebben hier net de fantasietjes van anderen gehoord: buiten het grondwettelijk kader treden en een of andere grote verklaring afleggen om meer bevoegdheden op te eisen. Wel, als we die bevoegdheden echt willen hebben, moeten we onderhandelen. We hebben onze verzuchtingen vastgelegd in resoluties. Ook dat maakt geen verschil. We moeten onderhandelen. Verder staat voor ons één ding boven alles vast: zonder regeerakkoord dat de krachtlijnen van een staatshervorming bevat met een vooraf vastgelegde timing en

een duidelijke agenda, kan er voor ons geen federale regering komen. (*Applaus bij CD&V en de N-VA*)

De heer Filip Dewinter: Mijnheer Caluwé, het Jeltsin-scenario is veel minder surrealistisch dan u het voorstelt. Het is de voorbije jaren in heel wat Midden-Europese landen realiteit geworden. Alleen zeg ik hier en nu, na een half jaar Belgische chaos en crisis, dat de onderhandelde oplossing tot niets leidt. Dat blijkt uit de feiten.

Het zal zeker niet lukken wanneer u van plan bent om het been stijf te houden en de Vlaamse resoluties als uitgangspunt te nemen. Het zou ook tot niets leiden indien u de onafhankelijkheid op zijn minst niet als een stok achter de deur zet. U moet aan de Walen durven zeggen: dit zijn onze verzuchtingen en als u het daar niet mee eens bent, zullen wij uit die Belgische federatie stappen en dan trekt u maar alleen uw plan. Zolang we dat niet durven zeggen, zal het nooit lukken.

Ons voorstel past natuurlijk in een duidelijke logica. We beschouwen onafhankelijkheid niet als een taboe maar als een realiteit voor ons en als een toekomstmogelijkheid voor de onderhandelingen. We kunnen hier een soevereiniteitsverklaring afleggen en onze bevoegdheden benoemen. We kunnen onszelf het recht voorbehouden om uit de Belgische federatie te stappen. Daarmee moeten we naar de Walen stappen, en duidelijk maken dat het te nemen of te laten is. Nood breekt wet. Wat we niet krijgen, dat nemen we, op een democratische manier, gelegitimeerd door dit parlement. Dat is een perfect realistisch en democratisch scenario, zoals het elders in Europa de jongste jaren al verschillende keren in de praktijk is gebracht.

Ik blijf me verbazen over het feit dat CD&V-N-VA, dat nu helemaal in de hoek zit en op zijn kop krijgt, zelfs van Verhofstadt, weigert dit scenario toe te passen. Het is ons in het buitenland voorgedaan. Ik heb niet meer gedaan dan The Daily Telegraph citeren, die het Jeltsin-scenario een paar weken geleden zwart op wit voorstelde. Het is ons aangereikt door The Economist, door The Daily Telegraph en ontelbare andere internationale media. Professor Van Orshoven en anderen hebben het ons voorgetekend. Hier noemt men het surrealistisch en ongelooftwaardig.

Waarom zou wat kon in Tsjechië, Slowakije, Oekraïne, Kroatië, Slovenië en zoveel andere landen, niet kunnen in Vlaanderen? Er zijn verschillende scenario's mogelijk. Ik teken voor de fluwelen boedelscheiding naar Tsjecho-Slovaaks model. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De heer Sven Gatz: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, laten we duidelijk wezen: in de Wetstraat, als emanatie van de Belgische politieke wereld, zijn er vandaag geen winnaars. De bestuurlijke

toestand waarin ons land zich bevindt, is er geen om fier op te zijn, laat staan om er applaus bij te geven.

Los van deze gevoelsmatige inschatting van de situatie, blijft het inhoudelijke verhaal dat hier al meermaals aan bod kwam, onverkort overeind. De door dit parlement goedgekeurde resoluties zijn nog steeds het uitgangspunt om op federaal niveau een debat over de staatshervorming te voeren en op gang te krijgen.

Net zoals dat de voorbije maanden telkens weer opnieuw door de federale onderhandelaars van Open Vld duidelijk is gemaakt in woord en daad, is ook onze fractie ervan overtuigd dat ons land niet verder kan zonder een verdere staatshervorming. Het is nu eenmaal zo dat onze huidige staatsstructuur nog een groot aantal zwakheden en onvolkomenheden kent, bijvoorbeeld de versnippering van de bevoegdheden die een coherent beleid vaak moeilijk maakt. Maar er zijn ook overlappings van bevoegdheden en tal van bevoegdheidsconflicten die veel tijd en energie opsorpen, die we beter zouden kunnen besteden aan het oplossen van maatschappelijke problemen.

We hebben het hier al meermaals gehad over de problematiek van de homogene bevoegdheden, over het verschil tussen Vlaanderen en Wallonië inzake het werkgelegenheidsbeleid, over de nood aan voldoende instrumenten voor een aangepast mobiliteitsbeleid, over de nood aan alle instrumenten om een echt woonbeleid te ontwikkelen, eigen fiscale instrumenten enzovoort. Ook vandaag blijven deze rationele vaststellingen de nood aan een verdere staatshervorming verantwoorden.

Een andere zwakte die doorheen de jaren duidelijk is gebleken, is die van het overleg. Tot voor kort bestonden alle regeringen in het land uit dezelfde politieke samenstelling. Dit maakte het overleg relatief eenvoudig. De recente ervaringen met een asymmetrische samenstelling van de diverse regeringen hebben inmiddels duidelijk aangetoond dat de huidige overlevormen niet volstaan. Ook hierover moeten we dus nadenken en het overleg versterken.

Het is duidelijk dat onze huidige staatsordening zwaktes, tekortkomingen en onevenwichten kent die meer efficiëntie in de weg staan. Overlappende bevoegdheden vergen overleg, structuren, middelen, personeel en energie. Een duidelijker bevoegdheidsverdeling maakt doeltreffender bestuur mogelijk met minder inzet van middelen. Zo zou het toch moeten zijn.

Met het oog op een grotere efficiëntie en betere resultaten is het dus nodig dat we de Belgische federatie op alle niveaus sterker maken om zo de problemen en de uitdagingen krachtadiger te kunnen aanpakken. En het is in het licht van deze overwegingen dat de Open Vld-fractie

en de partij nog steeds dezelfde lijn aanhoudt wanneer het gaat om een verdere staatshervorming. Open Vld heeft zich in elke fase van de voorbije weken en maanden loyaal geschaard aan de zijde van de resoluties die in dit Vlaams Parlement zijn goedgekeurd. Niet omwille van een fetisjisme voor wetsontwerpen tot hervorming van de staat, wel uit een puur rationele overweging dat Vlaanderen bepaalde maatschappelijke problemen beter en meer coherent zou kunnen aanpakken indien bepaalde stappen in de staatshervorming worden gezet. Met andere woorden, net dezelfde overweging die aan de grondslag van de resoluties van het Vlaams Parlement lag.

Deze wijze van argumenteren pro een belangrijke staatshervorming vereist echter ook een consequente houding die verder gaat. Voor Open Vld staat het buiten kijf dat een federaal niveau nog steeds nodig en wenselijk is. Vertrekkend vanuit die premisse is het dan ook logisch dat dit niveau een zo coherent mogelijk beleid kan voeren binnen die beleidsdomeinen waarover de deelstaten het eens zijn om ze op dat federale niveau te houden en te delen.

Dit impliceert dat het hele proces van staatshervorming voor Open Vld een tweerichtingstraat is. Bevoegdheden moeten worden samengebracht op het niveau dat bevoegd is voor het desbetreffende beleidsdomein, ongeacht of dit het federale, dan wel het regionale niveau is.

Indien bij dit denkproces over goed en behoorlijk bestuur zou blijken dat bevoegdheden die in het verleden geregionaliseerd werden, beter thuishoren op het federale niveau, dan moet het intellectueel mogelijk zijn om die herfederalisering door te voeren.

Een bijzonder voorbeeld van die benaderingswijze – en hier verschillen we van mening, mijnheer Caluwé – is de idee van een federale kieskring. Onze fractie is dat voorstel genegen, vooral vanwege de filosofie die erachter zit. Die filosofie draait rond een federale staat die een volksvertegenwoordiging kent waarvan een deel door alle inwoners van die staat wordt verkozen. Precies omdat onze partij vertrekt van het voortbestaan van de federale staat, is er volgens ons geen bezwaar tegen een dergelijke federale kieskring.

Laat ons over een ander punt al even duidelijk zijn: voor Open Vld is de huidige crisis niet het gevolg van wat men aan Vlaamse zijde probeert te bereiken – namelijk een belangrijke staatshervorming – en evenmin van de voornaamste reden waarom men deze staatshervorming poogt te bereiken, namelijk om elk beleidsniveau instrumenten te kunnen aanreiken om maatschappelijke problemen zo efficiënt en zo coherent mogelijk op te lossen. Het succes van een vragende partij staat of valt echter met de manier waarop ze haar gesprekspartner probeert te overtuigen van haar vraag. In dit geval gaat het dus om de wijze waarop men aan Vlaamse zijde de

Franstalige partijen probeert te overtuigen van het belang van een belangrijke staatshervorming. Op dat vlak zijn we toch op zijn minst al wat dichter gekomen.

De wijze van overtuigen die de Open Vld-onderhandelaars hebben gekozen, is ingegeven door onze partijvisie op hoe men in dit land best aan staatshervorming doet, namelijk de weg van de open dialoog. In het verleden hebben politici uit verschillende politieke families bewezen dat er wel degelijk staatkundige stappen kunnen worden gezet indien men de weg van de dialoog volgt. Open Vld wenst die lijn dan ook verder te trekken.

We moeten ons daarbij laten leiden door objectieve feiten en concrete resultaten, niet door te veel emotie. Het is al te gemakkelijk om eenzijdige eisen tegenover een eenzijdig afwijzen te plaatsen. We mogen de oude demonen niet de bovenhand laten krijgen. Noch het separatisme of de oude retoriek van het kaakslagflamingantisme, noch het immobilisme en de slogans van het einde van de solidariteit, die we aan de andere kant van de taalgrens horen, helpen ons land vooruit. De vaststellingen die aan de grondslag liggen van de vijf resoluties, zijn objectief genoeg om een open dialoog aan te gaan en zijn uitstekende argumenten om een gesprekspartner te overtuigen. De wijze waarop men op basis van deze resoluties een dialoog met de Franstaligen aangaat, zal evenwel bepalen in hoeverre de ratio het haalt van de emotie.

Mevrouw de voorzitter, het overtuigd zijn van het eigen gelijk en het dogmatiseren van standpunten is nooit een goede raadgever gebleken in de politieke geschiedenis van dit land en bij uitbreiding in het hele politieke bedrijf. Meer nog, ook buiten het politieke bedrijf, bij elk intermenselijk contact, getuigt het van weinig wijsheid en van weinig wil tot samenleven en tot het sluiten van compromissen.

Het electorale belang van de partij, de partijgeschiedenis en de onderscheiden partijstandpunten zijn voor alle politieke partijen aan deze en gene zijde van de taalgrens onherroepelijk én terecht toetsstenen voor het vastleggen van een gemeenschappelijk programma met andere partijen. Zo niet zouden we allemaal principe-loze en dus ook doelloze mensen zijn die in de politiek niets te zoeken hebben. Maar het legitiem hanteren van toetsstenen mag niet verworden tot het willen vastketenen van andere partijen aan de eigen toetsstenen. Dan blijft ieder in zijn eigen stellingen zitten en krijgen we wat we vandaag hebben: een loopgravenoorlog. Blijkbaar hebben we uit het verleden geen lessen getrokken over zin en onzin van loopgravenoorlogen.

Onze fractie blijft in elk geval hopen dat via een open dialoog tussen de beide landsgedeelten op korte termijn alsnog een akkoord kan worden bereikt. Want net zoals

wij overtuigd zijn van de wijze waarop men best tot een akkoord komt, zijn wij ervan overtuigd dat een belangrijke staatsvorming nodig is voor het voortbestaan van de federale staat en voor het efficiënt en effectief aanpakken van de maatschappelijke problemen waarmee mensen langs beide kanten van de taalgrens geconfronteerd worden.

Het is al erg genoeg dat het politieke bestel zichzelf heeft verankerd aan de emotioneel geladen toetsstenen van de kleinste onderhandelende partijen. Het zou nog eens zo erg zijn indien we de burgers van dit land daar ook aan vastketenen.

Open Vld zal de vijf resoluties van het Vlaams Parlement als uitgangspunt blijven verdedigen, in een open dialoog met de Franstalige partijen, om te komen tot een belangrijke staatsvorming.

De heer Kris Van Dijck: Mijnheer Gatz, waar heeft de N-VA zich als onderhandelende partij niet gehouden aan datgene wat we een gemeenschappelijk Vlaams front noemen? In welk opzicht zou de N-VA schuldig zijn aan de moeizame onderhandelingen?

De heer Sven Gatz: Mijnheer Van Dijck, u voelt zich aangesproken.

De heer Kris Van Dijck: U had het over de kleinere partijen. Ik ken mijn plaats en besef dat ik bij die kleinere partijen kan thuishoren.

De heer Sven Gatz: Mijnheer Van Dijck, u voelt zich aangesproken. Ook het FDF en bij uitbreiding het cdH hadden zich aangesproken kunnen voelen.

Wij staan voor een grote uitdaging, groter dan we misschien zelf denken. Wij staan namelijk voor de opdracht om het federalisme in dit land heruit te vinden. Het federalisme had de voorbije decennia steeds de bijklank dat bepaalde bevoegdheden alleen naar de deelstaten gingen. Om historische redenen is dat terecht. Nu staan we echter op een kruispunt, op een afspraak met de geschiedenis. Het is aan elke partij om na te gaan of ze die afspraak wil invullen. Mijn fractie zal de vijf resoluties van het Vlaams Parlement als uitgangspunt blijven verdedigen, in een open dialoog met de Franstalige partijen, om te komen tot een belangrijke staatsvorming.

Onze fractie wil via deze staatsvorming een beter werkende federale staat en beter werkende deelstaten, zodat alle beleidsniveaus de noden en problemen in onze samenleving beter kunnen aanpakken. Uiteindelijk is dat het doel van politiek, namelijk het werken aan een betere samenleving, via dialoog en overleg met mensen die er een andere mening op nahouden. Het doel van politiek is niet het mordicus vasthouden aan het eigen gelijk en denken dat anderen wel zullen volgen. *(Applaus bij Open Vld)*

De voorzitter: De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister-president, heren ministers, collega's, 'Hij kan het niet', 'Hij heeft gefaald', 'Hij is geen leider', dat waren de koppen uit de kranten van vorig weekend. Op hetzelfde moment heerste er een heel andere sfeer op de CD&V-bijeenkomst in Zellik: 'Applaus voor Yves Leterme. Hij verdient een standbeeld.' Wat een tegenstelling.

Wat zijn de feiten? Een halfjaar geleden is toenmalig minister-president Leterme uit dit parlement vertrokken om het communautaire luik van het Vlaamse regeerakkoord waar te maken. Paars was daar tot dan toe niet toe in staat gebleken. Bij de vorming van een nieuwe federale regering zou hij dat varkentje wel eens wassen. Nu, zes maanden later, is er geen splitsing van Brussel-Halle-Vilvoorde, geen staatsvorming en geen regering. En toch is er applaus bij CD&V.

De Vlamingen verwachten wel een regering op dit moment. Het is crisis en dat ervaren de meeste Vlamingen. Zij kunnen dat applaus dan ook moeilijk plaatsen. Dat het Vlaams Belang en Lijst Dedecker het goedvinden dat er na zes maanden nog geen regering is, kan ik voor een deel begrijpen. Zij drijven immers op antipolitiek sentiment. Ik kan het misschien zelfs begrijpen dat de N-VA dit niet zo erg vindt.

De heer Ludwig Caluwé: Mijnheer Sannen, u maakt er echt een karikatuur van. De gewezen minister-president heeft zich samen met de andere onderhandelaars zes maanden, dag en nacht, ingespannen met de bedoeling een goed regeerakkoord uit te werken, met daarin de verzuchtingen die Vlaanderen ter zake naar voren had geschoven.

In het verleden is men veel sneller door de knieën gegaan, met – vaak – alle gevolgen van dien. Dat is ook de reden waarom de problemen vandaag zo groot zijn.

Voor de inspanningen die ze gedurende zes maanden dag en nacht hebben geleverd, verdienen de onderhandelaars, de gewezen minister-president op kop, volstrekt dat applaus. We hebben dat dan ook terecht gegeven.

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Mijnheer Sannen, u zegt dat we blij zijn omdat onze houding op antipolitieke sentimenten drijft. Dat is niet de reden. We zeggen alleen dat men geen separatist moet zijn om vast te stellen dat men er niet meer in slaagt om een federale regering te vormen die de weerspiegeling is van de verkiezingsuitslag in het noorden en het zuiden van het land.

Daarnet werd gesproken over de verrottingsstrategieën. Men moet zelfs geen verrottingsstrategie zijn om vast te stellen dat de boel rot is. Dat is geen overtuiging maar gewoon een vaststelling!

Mijnheer Sannen, we kunnen toch niet zeggen dat sp.a de afgelopen jaren bijzonder veel heeft gedaan om het communautaire onderdeel van het Vlaams regeerakkoord van de Vlaamse Regering, waar u tot nader order nog altijd deel van uitmaakt, in de verf te zetten. In de verkiezingscampagne is sp.a er in geslaagd om de resoluties, die zijn ingeschreven in een Vlaams regeerakkoord – een contract –, in de vuilnisbak te gooien en te zeggen dat ze achterhaald zijn. Vandaag zegt de heer Vandenbroucke van Spirit nog eens hetzelfde. U bent slecht geplaatst om om het even wie daarover lessen te geven.

Mevrouw Cathy Berx: Mijnheer Sannen, waar haalt u de interpretatie dat er applaus zou zijn geweest voor het feit dat er geen regering is? Het applaus was er voor de inspanningen die gedurende 177 dagen waren geleverd. Het applaus was er omdat bij iedereen, zowel in Franstalig België als hier, het besef is doorgedrongen dat een staatshervorming absoluut noodzakelijk is. Die is in het belang van het versterken van de sociale zekerheid, in het belang van alle gewesten en gemeenschappen. Ik ben het met de heer Gatz eens dat er nog veel meer inspanningen moeten worden gedaan om iedereen daarvan te overtuigen. Iedereen, ook Le Soir, ook La Libre Belgique, ook de RTBF, ook mevrouw Milquet, ook de heer Reynders, herhaalt dat die staatshervorming cruciaal en absoluut noodzakelijk is, ook voor de toekomst van dit land. Dat was de reden voor het applaus en niets anders! *(Applaus bij CD&V en de N-VA)*

De heer Jurgen Verstrepen: Mijnheer Sannen, het is wel grappig. Daarnet vroeg ik aan CD&V of die partij nog mee deed. Uw partij deed helemaal niet mee maar u gaat wel een oordeel vellen. *(Opmerkingen van de heer Ludo Sannen)*

U had het daarnet over de antipolitiek. Ik ben blij dat u zo duidelijk bent en zegt dat als Vlamingen voor Vlaanderen kiezen, ze een antipolitieke houding aannemen.

U bent de voeling met de bevolking kwijt. Dat hebt u echter ook al gemerkt op 10 juni.

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Mevrouw de voorzitter, de tegenstanders proberen natuurlijk de perceptie te creëren dat we op de tafels hebben staan dansen omdat we na zes maanden nog nergens staan. Als iemand met de andere CD&V-onderhandelaars gedurende zes maanden keihard heeft gewerkt en daarna naar een partijvergadering komt, waarop ook militanten aanwezig zijn die Yves gedurende maanden al niet meer hebben gezien, is

het normaal dat er een warm applaus volgt uit respect voor de standvastigheid van iemand die het programma van zijn partij heeft verdedigd. *(Rumoer)*

Mijnheer Sannen, ik lees vandaag in De Standaard dat uw kartelpartner spirit, bij monde van de heer Vandenbroucke, afstand neemt van de Vlaamse resoluties. Dat kan tellen als standpunt om het Vlaams front te breken!

De voorzitter: De heer Vandenbroucke heeft het woord.

De heer Joris Vandenbroucke: U hebt het goed gelezen. We denken inderdaad dat de resoluties van 1999 aan actualisering toe zijn. De heer Caron zal daarover zo dadelijk een toelichting geven. We denken dat er op dit moment absoluut geen klimaat is om nog maar een stap vooruit te zetten om die resoluties waar te maken. Het zou goed zijn een nieuw onderhandelingskader te creëren en te kiezen voor confederalisme. Dat gaat verder dan de resoluties. *(Rumoer)*

De heer Ludo Sannen: Ik ben blij met deze duiding van het applaus. Ik ben begonnen met het aanhalen van twee beelden die in de media zijn verschenen. Vervolgens heb ik naar een aantal feiten verwezen. Ik begrijp dat dit thema bij CD&V gevoelig ligt. Soms werd immers de indruk gewekt dat sommige mensen blij zijn met het feit dat we na zes maanden nog nergens staan. *(Rumoer)*

Ik heb daarnet toch gemerkt dat sommige mensen, fracties hier wel blij mee zijn. Ik kon het applaus van CD&V niet goed plaatsen. *(Rumoer)*

In de huidige situatie is elk applaus in ieder geval misplaatst. Ik veronderstel dat iedereen het hiermee eens is. *(Rumoer)*

We bevinden ons momenteel in een crisis. *(Rumoer)*

We bevinden ons niet enkel in een crisis omdat het Belgisch imago taant, maar ook omdat bepaalde dringende sociaaleconomische maatregelen niet kunnen worden genomen. *(Rumoer)*

Op 21 november 2007 heeft De Standaard een lijst gepubliceerd van problemen die, omwille van het ontbreken van een feitelijke regering, niet kunnen worden opgelost. Het belangrijkste sociaaleconomische nieuws vandaag lijkt me het feit dat een winkelkarretje met de inkopen van een gewoon gezin op een maand tijd 2 percent duurder is geworden. *(Rumoer)*

Deze prijsstijging en de afwezigheid van beleidsmaatregelen, die daar een antwoord op bieden, is aan het uitblijven van een federale regering te wijten. Er worden geen maatregelen ter bescherming van de koopkracht van de Vlamingen en van de Belgen genomen. *(Rumoer)*

De heer Carl Decaluwe: Mijnheer Sannen, het spreekt voor zich dat de levensduurte een probleem vormt. U gaat hier evenwel op een populistische manier mee om. Uw partij probeert de Kamer van Volksvertegenwoordigers over een wetsvoorstel betreffende de maximumenergiefactuur te laten stemmen. U weet echter dat deze maatregel omwille van Europese richtlijnen en beslissingen niet kan worden toegepast. U wilt de mensen kunnen zeggen dat u het hebt geprobeerd, maar dat uw voorstel niet is goedgekeurd. U gebruikt de levensduurte tegen de politiek. Het een heeft niets met het ander te maken.

De voorzitter: Mevrouw Gennez heeft het woord.

Mevrouw Caroline Gennez: Ik vind het populistisch de mensen wijs te maken dat ze op 15 december met legitieme eisen en voor het herstel van het consumentenvertrouwen en van de koopkracht en voor betaalbare energiefacturen zullen betogen. Ik vind het merkwaardig dat CD&V vindt dat hier niets aan te doen valt. CD&V gooit de handdoek in de ring en laat de levensduurte stijgen. De stijgende kostprijzen zijn blijkbaar het probleem van iemand anders. CD&V is niet bereid zijn verantwoordelijkheid in het federale parlement op te nemen. Het federale parlement is ten volle bevoegd om over wetten stemmen. Indien ik lid van CD&V zou zijn, zou ik dit doen. Blijkbaar is het sociale beleid niet het belangrijkste onderdeel van het programma van CD&V. *(Rumoer)*

Mevrouw Cathy Berx: Ik heb de woorden van de heer Decaluwe geïnterpreteerd als: er is geen causaliteit. Dat er geen federale regering is met de volheid van bevoegdheid, heeft niets met de kostprijs van een winkelkarretje te maken. Het is niet vanwege de afwezigheid van een federale regering met volheid van bevoegdheid dat de prijs van een fles Bertolli-olijfolie is gestegen.

Mevrouw Caroline Gennez: De Kamer van Volksvertegenwoordigers kan zich perfect over de ingediende wetsvoorstellen uitspreken. Ik stel enkel vast dat CD&V en Open Vld weigeren tot een stemming over te gaan. Beide partijen vinden die wetsvoorstellen zelfs niet dringend genoeg om ze te behandelen.

De voorzitter: De heer Dehaene heeft het woord.

De heer Tom Dehaene: Mevrouw Gennez, u klinkt alsof de prijzen de voorbije maand voor het eerst in jaren enorm zijn gestegen. Ik vind uw reactie overdreven. Wat heeft uw partij eigenlijk gedaan de voorbije jaren om de uitkeringen welvaartsvast te maken? Ik vraag me trouwens af hoe u uw standpunten met elkaar rijmt. U vindt dat mijn partij zijn verantwoordelijkheid niet opneemt. Uw partij heeft een dag na de verkiezingen al verklaard dat ze niet wil meedoen. In mijn ogen is het vooral uw partij die zijn verantwoordelijkheid niet opneemt. *(Rumoer)*

De heer Ludo Sannen: Er is misschien geen verband met de afwezigheid van een regering, maar die afwezigheid zorgt er wel voor dat er onvoldoende duidelijke beleidsmaatregelen worden genomen om het koopkrachtverlies te begeleiden. Gisteren stond in de krant dat de grootste zorg van de Vlaming en de Belg de koopkracht is. Er is dus een regering nodig die daarmee bezig is.

De afwezigheid van een federale regering heeft ook gevolgen voor het Vlaamse beleid. Ik denk dan bijvoorbeeld aan de continuïteit van het grootstedenbeleid. Die is onzeker. Dat kan gevolgen hebben voor de continuïteit van deze projecten. Ik denk ook aan de voortzetting van het samenwerkingsakkoord tussen de federale overheid en de sociale economie, met alle consequenties voor het Vlaamse beleid. Ik wil niet alle gevolgen opsommen; daarvoor verwijs ik nogmaals naar het artikel in De Standaard.

Daarnaast is er het debat over de staatshervorming en de noodzaak van een oplossing voor de staatshervorming. Laat me duidelijk zijn. Ook wij willen daar op een constructieve manier aan meewerken, op basis van twee vragen: wat kan België voor Vlaanderen betekenen en wat kan Vlaanderen voor België betekenen? Misschien moeten we die vragen beantwoorden op basis van een discussie over artikel 35. Dat is een tweerichtingsverkeer, waarbij nieuwe evenwichten in België tot stand moeten komen.

Geloof toch niet dat een nieuwe staatshervorming het einde van het debat betekent. Het debat over de bevoegdheden in een federale staat is een perpetuum mobile. De commissie voor Leefmilieu is in Canada geweest, en heeft er de conflicten kunnen aanschouwen. In Duitsland is een hele discussie gaande over de vraag of de eindtermen niet terug van de deelstaten naar het federale niveau moeten worden gebracht, naar aanleiding van de slechte schoolresultaten. We zullen nooit een punt achter dat soort van discussies kunnen plaatsen. Onze staatsstructuren moeten permanent worden verbeterd.

In dat verband wil sp.a ten volle haar verantwoordelijkheid nemen, maar wel op voorwaarde dat er een regering is die als motor van dit gesprek over de staatshervorming kan fungeren. Zonder een federale regering willen we ons niet opsluiten in een conventie, die dan immers zal verworden tot een vrijblijvende praatbarak. We nemen ook in de huidige regering – met de beperkte bevoegdheden waarover deze beschikt – onze verantwoordelijkheid om de lopende zaken zo optimaal mogelijk af te handelen. Ten derde willen we onze verantwoordelijkheden in de Vlaamse Regering blijven opnemen.

Maar de grootste verantwoordelijkheid ligt wel bij de winnaars van de verkiezingen. Zij dragen de grootste

verantwoordelijkheid voor de huidige crisis en bijgevolg ook voor het oplossen van deze crisis. Laten we nu allemaal ons gezond verstand gebruiken. Zes maanden na de verkiezingen verlangen Vlaanderen en België naar een stabiele regering, die oplossingen aanreikt voor de problemen waar we allemaal van wakker liggen. (*Applaus bij sp.a-spirit*)

Mevrouw Cathy Berx: Het is een beetje mosterd na de maaltijd, maar ik wou gewoon heel kort iets zeggen over de twee problemen waarover de heer Sannen het had. Hij zegt dat de afwezigheid van een federale regering tot problemen leidt voor het stedenbeleid en de sociale economie. Er zijn beslissingen genomen om dat te continueren. Maar laat dat nu ook net Vlaamse bevoegdheden zijn – van gemeenschappen en gewesten –, waar de federale regering op dit ogenblik op terreinen komt die eigenlijk behoren tot de deelstaten. Laten we daarom ten minste al beginnen de bijzondere wet heel consequent toe te passen en als Vlaanderen de terreinen te bezetten die aan de deelstaten zijn toegekend.

De heer Ludo Sannen: Ik wil niet verder op deze twee dossiers doorgaan. Ik wil enkel duidelijk stellen dat je in een federale staat geen federale regering zult hebben die niet een bepaald beleid van de deelregeringen mee ondersteunt en omgekeerd. Dat doet ten slotte Europa ook rond heel veel beleid dat we in Vlaanderen vorm geven. Men zal nooit een harde scheidingslijn kunnen trekken. Dat hoeft voor ons ook niet.

De voorzitter: Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw Mieke Vogels: Mevrouw de voorzitter, heren ministers, collega's, toen onze Groen!-senator Freya Piryns vorige maandag aankondigde dat ze een persconferentie zou houden over kinderen in gesloten asielcentra, reageerde een van de journalisten met de woorden: "Op welke planeet leven jullie?". De zinsverbijstering over het formatiegeklungel wordt steeds meer navelstaarderij. Als je iets over kinderen in gesloten asielcentra doet, lijkt het alsof je van een andere planeet komt.

Ik kan u geruststellen, we leven op de planeet aarde. Deze planeet verdient beter dan 177 dagen gekakel over de staatshervorming. Momenteel vindt in Bali een grote klimaatconferentie plaats en België stuurt zijn minister van Leefmilieu. Het is nog altijd dezelfde die indertijd een groene huisvrouw meenam om zijn standpunt kracht bij te zetten. Diezelfde minister van Leefmilieu is nu vertrokken zonder huisvrouw maar ook zonder standpunt. Dit land is bezig met zich belachelijk te maken van hier tot in Bali. CD&V- en NVA-politici liggen wel wakker van vette vissen in communautaire pannen maar zijn totaal niet bezig met het feit dat, als we zo voortgaan, onze kinderen morgen geen vis meer zullen kunnen vangen.

De voorzitter: De heer Peumans heeft het woord.

De heer Jan Peumans: Met alle respect, maar als u vindt dat CD&V alleen maar met communautair gekakel bezig is, dan vind ik dat intellectueel oneerlijk. Ik nodig u uit om naar het commissiewerk van dit parlement te kijken. U zult zien dat we met een heleboel problemen bezig zijn die voor Vlaanderen, Wallonië en België ook belangrijk zijn. Dit is intellectueel niet terecht.

Mevrouw Mieke Vogels: Ik weet dat u een van de meest hardwerkende parlementsleden bent. Ik heb er geen probleem mee om dat toe te geven. U weet ook dat het niets uithaalt als er geen standpunt is namens België in Bali. Ik vind dat een blaam. Waarom? Voor mij is de opwarming van het klimaat een grotere prioriteit dan de staatshervorming in dit land.

De heer Jan Peumans: Minister Crevits heeft vorige week nog een klimaatconferentie gehouden met weet ik hoeveel maatregelen. U doet alsof wij over niets anders spreken, dat is het beeld dat u schept. Dat vind ik intellectueel oneerlijk. Het is niet zo.

Mevrouw Mieke Vogels: Het is het beeld dat de bevolking heeft.

– *De heer Carl Decaluwe, ondervoorzitter, treedt als voorzitter op.*

De voorzitter: Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux: U zegt hier gratis dat de federale minister van Leefmilieu naar Bali gaat zonder standpunt. Dat is helemaal niet juist. De federale regering bestaat nog als regering van lopende zaken en zal er een sterk Kyotostandpunt verdedigen. Er is helemaal geen sprake van dat er geen standpunt zou worden ingenomen. Dat is een gratuite stellingname.

Mevrouw Mieke Vogels: Dat is niet waar. Minister Bruno Tobbac heeft deze morgen op Radio 1 toegegeven dat hij inderdaad, helaas, geen regeringsstandpunt kon meenemen. Vorige week is in de commissie van de Kamer een voorstel van resolutie ingediend met een voorstel van standpunt namens onze groep en de regering heeft daar niet op geantwoord. U moet zich informeren. De arme Bruno Tobbac is inderdaad zonder groene huisvrouw en zonder standpunt naar Bali vertrokken. Dat is heel erg.

De voorzitter: De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren: Ik voel me geroepen om Bruno Tobbac te verdedigen. Ik heb vijf jaar met hem als fractievoorzitter gewerkt. Ik kan me niet voorstellen dat hij geen standpunt heeft ter zake, maar ik kan me tezelfdertijd wel voorstellen dat hij op Radio 1 gezegd

heeft dat hij geen standpunt van de regering heeft. Als u begrijpt wat ik bedoel.

Mevrouw Mieke Vogels: Ik begrijp wat u bedoelt.

Collega's, ik denk dat de verantwoordelijkheid van de oranje-blauwe onderhandelaars verpletterend is en een kaakslag is voor de 800.000 kiezers die in juni hoopten op beter bestuur, die er op rekenden dat een nieuwe regering zich zou bekommeren om hun echte problemen. De tanende koopkracht bijvoorbeeld. Ik erger me mateloos aan een reclame die zegt: "Drie uur bellen kost minder dan een croissant." Is dat de toekomst van het rijke land: drie uur bellen, maar wel met een lege maag? Gsm's, electro en multimedia worden steeds goedkoper, basisproducten, voedsel, huur, energie worden steeds duurder. Mensen die een klein inkomen hebben en dus proportioneel veel meer moeten uitgeven aan die basisbehoeften, komen hoe langer hoe meer in de armoede terecht. En daar hebben we wel een regering voor nodig: om daar iets aan te doen. Om bijvoorbeeld een indexcijfer te maken voor uitkeringen, een indexcijfer voor minimumlonen. Om te doen wat Yves Leterme in het voorjaar beloofde, namelijk de lage pensioenen en de minimumuitkeringen optrekken. Op dit moment hadden die moeten opgetrokken zijn. De winter gaat in en steeds meer mensen hebben het moeilijk om de stookoliefactuur te betalen, om hun energiefactuur te betalen.

– *Mevrouw Marleen Vanderpoorten, voorzitter, treedt opnieuw als voorzitter op.*

De formateur stond nochtans op maandag 26 november bijna in de startblokken met het recept om zijn beloftes waar te maken, tot huisgenoot Bart opperde dat de vis in de pan te klein was, hij had namelijk zin in een vette vis. Maar helaas, het was terug naar af. En ik herhaal het nog eens: het kan belangrijk zijn om vette vissen in de pan te hebben maar het is een beetje pijnlijk op het moment dat steeds meer mensen zich geen vis meer kunnen permitteren.

Na het tweede debacle zaterdag van formateur Leterme hoorde ik met stijgende verbazing hoe CD&V-voorzitter Van Deurzen en N-VA-voorzitter De Wever op Terzake – na het grote applaus, dat ik ook eigenlijk eerder choquerend vond – steeds weer verwezen naar het feit dat er dringend een regering nodig was. Waarop wacht u? U hebt een akkoord. U had een akkoord over bijna alles, alleen niet over dat stukje staatshervorming. Sla de hand aan de ploeg en start met die regering. Heel België wacht erop. Alle kiezers, uw kiezers in de eerste plaats, wachten erop.

En ik kan het niet laten om een zoveelste aflevering te schrijven in de Leterme-soap. Hij startte in het prille voorjaar. Na lang twijfelen vroeg onze hoofdrolspeler het toch: "Ik vraag het aan!" Een soap kan jaren duren.

Zijn geliefde aan de overkant zei met overtuiging ja en Yves vertrok richting Wetstraat. Hij vormde daar een nieuw samengesteld gezin maar het heeft nooit geboerd in dat huishouden. Soms kan je een relatie terug op het spoor zetten door samen aan een project te werken. Dus stelde Yves voor de gezinswoning grondig te verbouwen. Als je een huis wil verbouwen, zijn er twee voorwaarden: je moet weten waar je je keuken wil, voor- of achteraan, en je moet geld hebben om de verbouwingen te betalen. Helaas, het nieuwe huishouden had niet voldoende geld, niet voldoende stemmen, om het huis te verbouwen en wist al helemaal niet of de keuken vooraan of achteraan moest.

Men bleef maar discussiëren, maar ondertussen bleven de was en de plas staan. Er werd geen eten meer gekookt voor de kinderen en de facturen werden niet meer betaald. Tot overmaat van ramp heeft de schoonmoeder van Yves Leterme het huishouden in handen genomen. Die schoonmoeder heet voor de gelegenheid Guy en is met de grootste bevlogenheid begonnen om het huishouden aan kant te zetten en te zorgen dat alles opnieuw draait.

Collega's, kan Yves Leterme zijn huishouden zelf opnieuw in handen nemen? Zal hij ooit de Wetstraat 16 bereiken? Zal hij de Wetstraat 16 bereiken met of zonder Bart? U hoort het volgende week in aflevering 187, onder deze glazen stolp.

Om af te ronden wil ik ook nog een serieus woord zeggen. Wij hebben in dit verhaal altijd een duidelijk en consistent standpunt ingenomen. De kiezer heeft op 10 juni een duidelijk mandaat gegeven, in de eerste plaats aan het kartel. Zij zijn verantwoordelijk.

Wij willen een staatshervorming steunen vanuit het parlement, door mee te werken in een conventie zoals die werd uitgewerkt door Herman Van Rompuy en Armand De Decker. Deze staatshervorming moet België voorbereiden op de toekomst, uitgaan van solidariteit tussen de gemeenschappen, van wederzijds respect voor elkaars cultuur en leiden tot een beter bestuur en tot meer homogene bevoegdheidspakketten. Dat laatste betekent dat er ook van een omgekeerde staatshervorming sprake moet zijn. Het moet bespreekbaar zijn dat bijvoorbeeld ontwikkelingssamenwerking opnieuw een federale bevoegdheid wordt.

Mijnheer Peumans, ik wil u vragen, zoals ik ook aan uw kartelpartner heb gevraagd, of het voor N-VA bespreekbaar is dat bepaalde bevoegdheden die op dit moment tot de gemeenschappen of de gewesten behoren, en waarvan blijkt dat het beter bestuur zou betekenen als we die terug op het federale niveau brengen, geherfederaliseerd worden. Dat is een heel eenvoudige vraag en een heel eenvoudig antwoord. (*Applaus bij Groen!*)

De voorzitter: De heer Peumans heeft het woord.

De heer Jan Peumans: Mevrouw Vogels, als men spreekt over herfederalisering, hoor ik alleen maar spreken over de geluidsnormen. Als voormalig burgemeester en als schepen van een gemeente die nachtelijk vliegtuiglawaai heeft, dat zich ook uitbreidt naar Nederland, heb ik op dit moment geen enkele poot om op te staan om te beoordelen welke norm ik moet hanteren. Het enige geweest dat normen heeft, is het Brusselse Gewest. Verder moet ik terugvallen op de Wereldgezondheidsorganisatie. Het enige voorbeeld dat ik tot nu toe heb gehoord over herfederalisering, gaat over de geluidsnormen.

Mevrouw Vogels, u vraagt nu of een aantal zaken gehrefederaliseerd moeten worden. Ik hoor een toponderhandelaar van de VLD zeggen dat we het buitenlands beleid, buitenlandse handel en ontwikkelingssamenwerking moeten herfederaliseren. Ons standpunt daarin is heel duidelijk: daar zeggen we neen tegen. Ik zie niet in waarom wat democratisch werd beslist, en waarvan sommige aspecten niet tot op de bodem worden uitgevoerd, gehrefederaliseerd zou moeten worden.

Mevrouw de voorzitter, door wat Yves Leterme de voorbije week heeft gedaan, is er blijkbaar een catharsis ontstaan, waardoor iedereen er plots van overtuigd is dat er een grondige staatshervorming moet komen. Wat de voorbije zes maanden het meest overtuigend uit de mond van het kartel CD&V-N-VA kwam, is nu blijkbaars, althans in woorden, gemeengoed geworden van alle partijen, zelfs bij Elio Di Rupo. Ook Guy Verhofstadt heeft, in de mededeling nadat hij de opdracht van de koning gekregen had, geschreven dat het zijn diepste overtuiging is dat ons land nood heeft aan een belangrijke staatshervorming. Ik heb voor de verkiezingen iets heel anders gehoord.

Ook de opvatting die gisteren nog werd geventileerd door een toponderhandelaar van Open Vld, namelijk dat CD&V zich toch nog eens moet bezinnen over zijn relatie met kartelpartner N-VA, krijgt dan ook een andere betekenis.

Wat zijn de feiten? De N-VA heeft niet meer en niet minder gevraagd dan de uitvoering van het regeerakkoord van 22 juli 2004 en de bekende vijf resoluties die in 1999 door het Vlaams Parlement werden goedgekeurd. Vandaag zegt onze goede vriend en spiritist de heer Joris Vandenbroucke, die nog een voorgeschiedenis heeft bij de Volksunie, in een interview in de kwaliteitskrant De Standaard dat we naar een andere opvatting moeten gaan en naar een dialoog moeten gaan tussen de twee gemeenschappen. Daar kom ik straks op terug.

Is het een separatistische visie in de ogen van een aantal Vlaamse partijen dat wij uitgaan van de resoluties, of spreken een aantal Vlaamse politici onze Waalse burens

naar de mond door te zeggen dat de N-VA'ers echte separatisten zijn? Ik ben een trouwe lezer van Le Soir en Le Vif/L'Express. Ik ben af en toe zeer verbaasd wanneer ik lees wat in de Franstalige pers over Vlaanderen, de N-VA en een aantal CD&V'ers geschreven wordt. Willen wij een herfederalisering à la De Gucht om én het buitenlands beleid én de buitenlandse handel en ontwikkelingssamenwerking volledig te herfederaliseren? Ons antwoord is heel duidelijk: neen.

Vandaag lees ik in het weekblad Knack een geweldige oneliner van diezelfde minister De Gucht, die zegt dat de N-VA de Vlaamse zaak niet dient. Nu, die kleine partij die uitgaat van de resoluties en van het regeerakkoord van 2004, dat trouwens ook door de liberalen in dit parlement is goedgekeurd, dient de Vlaamse zaak niet! Ra, ra, ra.

De heer Sven Gatz: Ik neem niet het woord om in naam van de heer De Gucht te spreken, maar het spanningsveld dat hier altijd maar blijft bestaan, mijnheer Peumans en collega's van de N-VA, is natuurlijk dat het nemen van die resoluties als uitgangspunt bij de onderhandelingen met de Franstaligen, niet gelijk staat aan het einde van de Belgische staat of aan een separatistisch scenario. Dat is een dubbelzinnigheid waar uw partij tot nog toe geen eenduidig antwoord op geeft. Ik heb in Le Monde interessante interviews gelezen met uw partijleider: u bent eerder gericht op het einde van België. Dat is op zichzelf een legitiem recht, dat wil ik niet betwisten, maar dat is niet ons streven. Daardoor zijn uitspraken van mijn goede collega De Gucht ook te verklaren. Dat is een afweging die u maakt. Welke Vlaamse zaak dient uw partij: de Vlaamse zaak binnen een federaal staatsbestel of binnen een onafhankelijkheidsscenario? Dat is volgens mij wat de minister van Buitenlandse Zaken heeft willen zeggen.

De heer Jan Peumans: Dan hebt u dat wel heel anders gelezen dan ik het heb gelezen.

De voorzitter: De heer Wymeersch heeft het woord.

De heer Frans Wymeersch: Mijnheer Peumans, tot nu toe heb ik nog geen valse noot uit uw mond vernomen. Ik wil toch enkele vaststellingen doen en had daarop graag een kort en klaar antwoord. Ik hoorde daarnet de heer Caluwé van uw kartelpartner zeggen dat het voor zijn partij voldoende is dat de vijf Vlaamse resoluties op tafel komen te liggen voor ze in een federale regering stapt, en ik hoor u zeggen dat die voor een groot stuk moeten uitgevoerd zijn. Ik zie daarin een verschillende benadering.

Ik heb de heer Caluwé horen zeggen dat in een regeringsonderhandeling alles bespreekbaar moet zijn. Alles, ook de herfederalisering van alles. Ik hoor u nu al een aantal domeinen aangeven die voor u absoluut

onbespreekbaar zijn. Mijn vraag aan u is: zit u wat betreft de inhoud en de strategie volledig op dezelfde golflengte als uw kartelpartner? Spreekt u met elkaar?

De heer Kris Van Dijck: Mijnheer Gatz, ik stel de vraag over welke discussie het hier gaat. Ik denk dat de N-VA in dezen zeer duidelijk is, ook in ons engagement in het Vlaams regeerakkoord. Ik meen zelf ooit gelezen te hebben in een boek van Karel De Gucht, dat hij zelf zegt dat er een tweeledige beweging bezig is: enerzijds gaan er bevoegdheden naar Europa en anderzijds gaan er bevoegdheden naar de deelstaten. Hij gebruikt zelf de woorden 'het verdampen van de federale staat'.

Welnu, wij voeren momenteel geen discussie over een al dan niet separatistische beweging. We voeren de discussie over de bevoegdheden die de deelstaat Vlaanderen toekomt. Wat de toekomst zal brengen, zal ook afhangen van de dynamiek die we ter zake binnen Europa zullen krijgen. Nu worden we echter getaxeerd op dat element. Zo kan ik ook allerlei uitspraken aanhalen. Ik zou ook kunnen wijzen op wat de heer De Gucht ooit over het vrij onderwijs heeft gezegd, maar daarmee zou ik hem niet willen kapittelen als iemand die ook geen lovenswaardige ideeën heeft over onderwijs. Laten we het juiste debat voeren. Slinger de N-VA niet allerlei dingen naar het hoofd waaraan we op dit ogenblik geen boodschap hebben.

De heer Ludo Sannen: Mijnheer Van Dijck, een juist debat moet natuurlijk in vrouwen gebeuren, en vertrouwen is er ook alleen maar als er duidelijkheid is. U hebt het over dit ogenblik, maar anderzijds heeft de heer De Wever verklaard dat hij in elk geval bij de onderhandelingen geen faux pas wil maken die het einde van België op termijn zou kunnen verhinderen. Dat is dus belangrijk. Het is logisch dat, indien men met partners aan tafel zit, ze willen weten wat uw uiteindelijke einddoel is. *(Opmerkingen van de heer Kris Van Dijck)*

U zegt dat iedereen dat weet. Dat is dus het verdampen van België.

De heer Joris Van Hauthem: Vandaag krijgen we de bevestiging dat er onder de Vlaamse onderhandelaars de grootste onduidelijkheid heerst. Dat is al weken en maanden zo. Ons werd altijd gezegd dat ze op één lijn zitten. De voorzitter van de N-VA heeft al heel vaak gezegd dat zijn partij helemaal niet agressief en extremistisch is, daar ze zich richt op wat onder meer ook Open Vld zegt. Ik hoor hier vandaag de vertegenwoordigers van Open Vld. Ik hoor de mening van sp.a-spirit. Die doet weliswaar niet mee aan de onderhandelingen, maar tot nader order is het wel een coalitiepartner. Dat laatste is echter ook onduidelijk, mijnheer Sannen, maar dat is een andere kwestie. Ik hoor ook CD&V en N-VA. Dan vraag ik me af wat het nu eigenlijk is. Hier wordt gezegd dat de onderhandelingen voorlopig stil liggen, maar dat men heeft standgehouden. Ik vraag me nog

altijd af waarover men heeft standgehouden. Waar ligt die lat? Ik heb de vijf resoluties bij me. Ik heb ze nog eens gelezen. Ik herhaal het: ze maken deel uit van het regeerakkoord. Ze zijn niet vrijblijvend. Waar ligt voor de onderhandelaars nu die lat? Naar mijn bescheiden mening heeft men kort na 10 juni die lat gewoon op de grond gegooid. Het is alsof we ons in 1914 op voorhand hadden teruggetrokken achter de IJzer, terwijl de Duitsers nog niet waren binnengevallen. Daar staat men nu stand te houden. Men kan natuurlijk niet meer achteruit: anders ligt men met zijn klikken en klakken in de zee, en dat is ook niet de bedoeling. Waar ligt op den duur nog die lat? Waar gaat het nog over?

De formateur zegt dat er over alles kan worden gesproken. Dan kan er inderdaad over alles worden gesproken, van de terugkeer naar het unitaire België tot en met de ontbinding van België en alles wat daar tussen ligt. Zijn dat de garanties? De partijen die aan het onderhandelen zijn of waren, moeten me nu eens uitleggen wat ze verstaan onder een grote staatsvorming, want ik weet het niet meer. Dat is misschien niet het belangrijkste: na dit debat weet niemand het nog.

De heer Jan Peumans: Mijnheer Wymeersch, er is sprake van een verschil in benadering. Ik zie niet in waarom dat niet kan. Het is ooit zo uitgedrukt: wij willen 20 kilometer ver gaan en CD&V wil misschien 5 kilometer ver gaan. Dat is een realiteit in de politiek. Wij respecteren dat van elkaar.

Mijnheer Gatz, dat we deelnemen of hebben deelgenomen aan de regeringsonderhandelingen, wijst er toch op dat we in een Belgische context bezig zijn. Over het standpunt van mijn partij is er nooit discussie geweest: wij zijn voor de onafhankelijkheid van Vlaanderen. Men moet niet proberen dat te verdraaien. Vanuit uw liberaal standpunt vindt u dat er morgen geen belastingen meer moeten worden betaald. Andere partijen zullen echter tegenwerpen dat er nog een aantal andere invalshoeken zijn waarvoor moet worden betaald. Ons standpunt is duidelijk. De voorbije dertig jaar bent u, samen met de heer Gabriëls en een aantal andere mensen binnen de Volksunie, getuige geweest van het feit dat er langzaam maar zeker sprake is van eigen, autonome bevoegdheden. In 1970 was dat helemaal niet denkbaar. Dat is een luxe.

Onze partij is duidelijk. We willen maximale bevoegdheden geven aan de beide staten, zowel ten voordele van Vlaanderen als van Wallonië. Beweren dat dit standpunt uit de lucht komt gevallen, is fout, want dit standpunt staat zwart op wit in onze programma's.

De voorzitter: De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren: Mevrouw de voorzitter, er werd verwezen naar Knack van vandaag. Ik heb dat

tijdschrift voor me liggen. Er werd ook verwezen naar uitlatingen van de heer De Gucht. Die werden op de helling gezet. Ik lees even voor wat de heer De Gucht heeft gezegd, woorden die geconfirmeerd worden door de heer Peumans. Hij zei: “Omdat oranje-blauw niet over een tweederde meerderheid beschikt, heeft de N-VA geëist dat alle betrokken partijen nog voor de start van de regering zouden zeggen waarover ze een akkoord willen bereiken. Op zich was dat geen onredelijk uitgangspunt, alleen hebben De Wever en de zijnen het met hun separatistisch discours zelf onderuit gehaald.”

De heer Peumans doet net hetzelfde. Hij zei dat ze uiteindelijk vooruit willen gaan in de federale staat en dat ze daar samen voor ijveren, maar dat de uiteindelijke betrachting het uitroepen van de onafhankelijkheid van Vlaanderen is. Dat heeft de heer De Gucht gezegd en werd door de heer Peumans bevestigd. Iedereen is het dus met elkaar eens.

De voorzitter: De heer Gabriëls heeft het woord.

De heer Jaak Gabriëls: Mevrouw de voorzitter, ik wou aan de heer Peumans zeggen dat de Volksunie altijd een federaal discours heeft gehouden en opschoof naar het confederalisme, maar altijd binnen de context van de Belgische staat. Dat moet heel duidelijk zijn. We hebben nooit het onafhankelijk Vlaanderen op een agenda goedgekeurd.

De heer Kris Van Dijck: Mevrouw de voorzitter, de geschiedenis heeft haar rechten: ik moet de heer Gabriëls gelijk geven. Een amendement van de Volksunie-jongeren, ingediend door Bart Somers, heeft het toen net niet gehaald. Dat klopt. *(Gelach)*

De heer Jan Peumans: Mevrouw de voorzitter, ik stel voor dat we binnen het parlement een werkgroep oprichten met alle ex-Volksunieleden om alles eens deftig uit te praten. *(Gelach)*

We brengen de boodschap dat een grondige staatshervorming zowel Vlaanderen als Wallonië – het woord ‘Wallonië’ hoor ik hier heel weinig vallen – voordeel oplevert. We zullen dat in solidariteit doen – ook dat heeft de N-VA altijd gezegd. We geven daarmee een heel duidelijk signaal.

Over BHV werd gestemd in de Kamer. Aan de minister-president werd talloze keren gevraagd wanneer er eindelijk over gestemd zou worden. Dat is gebeurd, maar nu uit een fractie haar ontevredenheid omdat niet verder wordt gegaan. Er werd een democratische beslissing genomen en we zullen wel zien waar we uitkomen.

Tijdens de regeringsonderhandelingen was men het er wel over eens dat veel via een gewone meerderheid in het parlement kan worden geregeld om zo de bevoegd-

heidsverdeling homogener te maken. Eerlijk gezegd, ik vind het belachelijk dat de federale overheid een stedenbeleid voert terwijl de Vlaamse overheid dat ook doet. Hetzelfde geldt voor de sociale economie. Ik zie niet in waarom de federale overheid zich met sociale economie moet bezighouden als dat volgens de staats-hervorming een regionale bevoegdheid is. Waarom moet de federale overheid zich met een aantal van die zaken bezighouden? Geef ze aan de beide gewesten. Ze zullen prima werk leveren. Ik noem dat federale loyaliteit. Al wat via een gewone meerderheid door het parlement kan worden goedgekeurd ten voordele van de regio's, moet aldus behandeld worden.

Ik kom tot de beroemde basistekst. Er werden allerlei termen voor gebruikt. De tekst werd ondermeer ‘het menu’ genoemd. Vanuit de Vlaamse partijen moet heel duidelijk worden bepaald wat met een tweederde meerderheid geregionaliseerd moet worden. Dat het Vlaamse regeerakkoord en de resoluties daarbij als uitgangspunt worden beschouwd, kan toch niemand als onredelijk beschouwen. Dat zelfs dit niet bespreekbaar is of was, is de verantwoordelijkheid van andere politieke partijen.

Ik sluit af met een aantal conclusies.

De heer Ludo Sannen: Ik heb het stedenbeleid en de sociale economie aangehaald als twee elementen die dreigen vast te lopen, wat uiteindelijk invloed heeft op het Vlaamse beleid. Ik wil hier niet verder over de inhoud uitweiden. Ik wil u van de illusie bevrijden dat er ooit harde scheidslijnen getrokken zullen worden tussen de beleidsverantwoordelijkheden. Op regionaal en lokaal vlak werken we vaak met Europese middelen. Het lijkt me logisch dat we in een federale context altijd situaties zullen hebben waar het ene beleidsniveau het andere versterkt. Ik geloof niet in harde scheidslijnen.

De heer Jan Peumans: Dat zijn twee slechte voorbeelden.

Wij hopen dat Vlaanderen en ook Wallonië versterkt uit de formatie komen. Men begint in te zien dat de dynamiek bij de regio's moet en zal liggen. De weg van de regionalisering die sinds 1970 werd afgelegd, leert nu dat het systeem van Vlaamse en Waalse bevoegdheden werkt, weliswaar niet volmaakt en nog lang niet afgerond. Daarbij komt nu ook, mijnheer de minister-president, de actieve participatie én van de Vlaamse Regering én van het Vlaams Parlement in het vizier. We hebben met veel plezier uw dubbelinterview met minister-president Arena in Knack gelezen. U hebt daarin heel duidelijk gezegd waar het op staat wat de regio's betreft. We hebben wel samenwerkingsakkoorden maar het Vlaams Parlement doet daar weinig mee. Die kunnen dienen als forum om in discussie te treden

met Wallonië. Gisteren hadden we het in de commissie over rekeningrijden en daar bleek dat de twee landsgedeelten daarover niet communiceren. Ik zou nogmaals een oproep willen doen aan het parlement en de regering om veel uitgebreider te praten met Wallonië.

Hier ligt nog altijd een voorstel van resolutie van CD&V-N-VA van 1 maart 2006. Het voorstel gaat over de Vlaamse grondwet. Het bepaalt dat het aan het Vlaams Parlement, als vertegenwoordiger van het Vlaamse volk, toekomt de institutionele politieke en sociale organisatie van de Vlaamse natie te bepalen. Nog steeds een voorstel, hopelijk vroeg of laat harde werkelijkheid. (*Applaus bij CD&V en de N-VA*)

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Mevrouw de voorzitter, heren ministers, dames en heren, op 10 juni trokken we met zijn allen naar de stembus. Vandaag 5 december staan we nog even ver als toen. Sorry, ik moet mezelf corrigeren, we staan nu nergens. De uren en dagen na 10 juni leefden sommigen in een overwinningsroes. Ze zouden eens tonen dat ze het beter konden: met goed bestuur. Met die slogan was men naar de verkiezingen getrokken. Meer dan een slogan was het uiteindelijk niet. Hij werd toch de rode draad in wat een nieuwe aansporing moest worden, een nieuw elan zou geven. Vlaanderen zou gelijk staan aan goed bestuur. Bij uitbreiding zou heel het land, samen met u, van dat goed bestuur profiteren.

Nu stel ik vast dat er van dat goed bestuur nog niet veel in huis is gekomen. We staan zelfs verder dan ooit van die zeer nobele kreet. In plaats van goed bestuur zitten we met geen bestuur. Of geen bestuur beter of slechter is dan slecht bestuur, dat wil ik nog in het midden laten. Maar geen bestuur, dat is aanmodderen, dat is zich voortslepen. Zich voortslepen is niet besturen en is niet aan politiek doen. Dat is niet doen wat de kiezers, de burgers van dit land, ons gevraagd hebben. Terecht, sommigen merkten het al op bij mijn eerste woordje, toen het hier al lang een vaudeville was, noemden enkele collega's de potsierlijke vertoning die de schijn moest wekken van onderhandelingen, plots ook een vaudeville. U weet, vaudeville is een voorloper van het huidige cabaret en stand-upcomedy. Ik heb hier enkele weken geleden, ook terecht, gezegd dat ik ermee moest lachen. Dat ontken ik niet. Als comedy was het misschien wel geslaagd, maar comedy kan er ook over zijn en ik vind dat er genoeg gelachen is.

Na maanden van palaveren zonder ook maar een opening naar een oplossing, wordt er plots gebruik gemaakt van een andere beruchte theatertechniek, de *deus ex machina*. Dat is een verschijnsel waarbij een einde werd gemaakt aan een hopeloos vastgelopen situatie, waarvoor de schrijver kennelijk zelfs geen andere oplossing

wist. Op ingenieuze wijze wordt er een soort god van bovenaf op het toneel neergelaten, die naargelang van de situatie, een goed of een kwaad einde bracht.

Euripides maakte gebruik van deze techniek, en ook Sophocles. En nu ook de grote toneelschrijver Albert II. De god die de monarch heeft aangewezen, is Guy Verhofstadt, een man die op 10 juni de verkiezingen verloor. Hij heeft zich daarop deemoedig teruggetrokken en de handdoek in de ring gegooid. Dat is een onuitgegeven situatie. Dit is absurdistisch theater. De verliezer van de verkiezingen, de man die door de kiezers niet naar voren is geschoven om het land te besturen, moet nu een oplossing zoeken uit de impasse.

Misschien ben ik de enige die dat allemaal nogal vreemd vindt, maar hoe moet de kiezer zich dan voelen? Kiesvee. Zo zouden de mensen zich kunnen voelen. De mensen mogen, nee, moeten gaan stemmen en op het einde van de rit wordt er geen rekening gehouden met hun stemgedrag. Over cynisme gesproken. Welk idee moet de kiezer nu hebben over het politieke spel? Dat het een spel is, denkt hij in elk geval wel. Het is een spel dat wordt gespeeld, met de nadruk op spelen, niet meer op besturen, laat staan goed besturen.

Mijnheer de minister-president, welk idee hebben de mensen van politici op dit moment? Hebt u uw oren al eens te luisteren gelegd bij 'de mensen'? Hebt u de vinger al eens aan de pols gehouden bij mensen die ervoor gezorgd hebben dat wij hier allemaal zitten? De mensen denken dat we hier allemaal niets zitten te doen, dat er niets meer gebeurt in het Vlaams Parlement, dat het land allang gesplitst is.

We doen aan Vlaamse kant toch niet zo moeilijk. Onze eisen zijn toch niet onredelijk. We vragen fiscale autonomie, de regionalisering van de arbeidsmarkt, delen van de sociale zekerheid, mobiliteit, energie. Het was daarnet wat vreemd om een opsomming te horen van iets wat we net zo goed per e-mail kunnen krijgen.

België is allang gebarsten, is in gedachten allang gesplitst. Er zijn heel wat peuten en psychologen die daarover discussiëren en zeggen: als het hier al gesplitst is, dan zal de rest volgen. De kloof is diep en onoverbrugbaar. Bruggenbouwer Verhofstadt zal niets meer aan die situatie kunnen veranderen.

Ik wil weten waar we nu staan. Waar staat Vlaanderen? Waar staan CD&V en de N-VA? Dat is toch een heel eenvoudige vraag. Doen we nog mee of doen we niet mee? Of kijken we nu hoe premier Verhofstadt zijn tripartite en paars nieuw leven inblaast?

Madame Non is al Madame Misschien geworden: 'de Guy' is er en de 'non' is weg. Welke invloed hebben CD&V en de NV-A nog? Doet Yves Leterme nog mee, of is hij al een tweedehandspand aan het kopen in

Toscane? Die antwoorden willen we kennen. Waar staat de Vlaamse minister-president in dit verhaal? Waar staat deze coalitie?

Van op mijn plaats was het amusant om te zien hoe deze coalitie georganiseerd niet meer overeenkwam. Dan wil ik toch weten hoe het hier toegaat. Het is een vaudeville, theater. Op 10 september heb ik van op deze plaats gevraagd om dit parlement op de hoogte te houden. Mijnheer de minister-president, u had beloofd om dat te doen. Vandaag wil ik uw antwoord horen. De voetnoot van dit alles, wat hier of aan de overkant ook wordt gezegd, is dat het laatste woord altijd aan de kiezer is. U moet de kiezer te woord staan.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister-president, mijnheer de minister, collega's, ik wil me vandaag niet laten verleiden tot een scheldpartij of een bodemloos vat vol kritiek, en evenmin tot het voeren van federale oppositie in het Vlaams Parlement. Ik wil hier ook geen verzuurde of negatieve tussenkomst houden. Tonnen kritiek uitkappen is iets te gemakkelijk. Wij zijn bovendien niet uit op de onbestuurbaarheid van ons dierbaar koninkrijk, wel integendeel.

Het federale niveau zit geprangd tussen een steeds meer richtinggevende Europese Unie aan de ene kant en een zelfbewuste en performante deelstaat Vlaanderen aan de andere kant. Die kracht mag niet leiden tot zelfgenoegzaamheid, evenmin tot hoogmoed of, veel negatiever, tot groepsegoïsme. We mogen wel zelfbewust zijn, fier op wat we presteren. Ik ken regio's die slechter bestuurd worden.

Wij willen met spirit een positief verhaal brengen. Dat de federale regeringsvorming voorlopig mislukt is, lokt bij ons geen hoongelach of cynische commentaren uit. We willen er wel lessen uittrekken voor Vlaanderen, vooral omdat de gordiaanse knoop in het institutionele te zoeken is. Het grote struikelblok is het uitblijven van een communautair akkoord. Het mechanisme dat tot blokkering leidt, is bekend: Vlaanderen streeft onder meer naar fiscale autonomie, de defederalisering van belangrijke sociaaleconomische hefbomen zoals het arbeidsmarktbeleid, delen van de sociale zekerheid, mobiliteit, energie, huisvesting enzovoort. De vijf resoluties die het Vlaams Parlement heeft aangenomen in 1999, zijn daarbij de inspiratiebron.

De Franstaligen zien in elk van deze eisen het schrikbeeld van een splitsing van het land opdoemen en leggen voor de Vlamingen onbespreekbare tegeneisen op tafel. De gesprekken verzanden in een retoriek die het wantrouwen jegens elkaar verder aanwakkert. De publieke opinie voelt zich gedwongen te kiezen tussen separatisme en unitarisme. Van het zogeheten constructieve federalisme is er geen sprake meer. De context waarin de

resoluties van 1999 tot stand zijn gekomen, is volledig veranderd en verhindert institutionele hervormingen binnen de krijtlijnen van een federale logica. Steeds luider klinkt de vraag of er nog wel een gemeenschappelijk project is. Het is inderdaad hoog tijd om daar duidelijkheid in te scheppen. Dat kan alleen maar door in een open dialoog van gemeenschap tot gemeenschap af te spreken wat we gezamenlijk doen en dus ook wat we beter apart kunnen regelen.

Duidelijkheid ontstaat door te kiezen voor een confederatie gebaseerd op rechtvaardigheid, verantwoordelijkheid en solidariteit. Een minimale sokkel van confederale bevoegdheden moet daarvoor staan. Het duidelijk poneren van een dergelijk confederalisme kan mogelijks een geruststellend signaal uitsturen naar de andere zijde van de taalgrens. Confederalisme betekent immers dat er ook samen nog zaken geregeld worden.

De sleutel tot de vorming van zo'n Belgische confederatie is de invulling van artikel 35 van de Grondwet. Dat artikel bepaalt dat de nationale overheid slechts bevoegd is voor die zaken die haar uitdrukkelijk zijn toegekend. De overige bevoegdheden worden uitgevoerd door de deelstaten: Vlaanderen en Wallonië, het kleinere Duitstalige deelgebied en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Alleen is die lijst met exclusieve nationale, confederale bevoegdheden nog niet opgemaakt. Het artikel 35 is met andere woorden nog niet geactiveerd.

Wij hebben een voorstel van resolutie gemaakt en gisteren ingediend. We beogen daarmee de actualisering van de resoluties van 1999, zowel qua inhoud als qua strategie. Je zou kunnen zeggen dat we een stap verder willen gaan dan de resoluties en dat we de lat wat hoger willen leggen. Wij stellen in ieder geval een andere methode voor. We vragen of eisen niet meer Vlaamse bevoegdheden, maar willen praten over de bevoegdheden van de confederatie. Wij zijn ervan overtuigd dat we, door artikel 35 te activeren, de communautaire dialoog uit de impasse kunnen halen. Niet de splitsing van België is het einddoel, niet het opzeggen van de solidariteit met Wallonië, maar ook niet het huidige immobilisme en het vastklampen aan verouderde Belgische structuren.

Ons voorstel van resolutie vertrekt vanuit de wil om een constructieve samenwerking tussen de gemeenschappen opnieuw mogelijk te maken.

De heer Filip Dewinter: Mijnheer Caron, dit is toch een enigszins ander verhaal dan wat de heer Joris Vandenbroucke vandaag namens spirit in de krant laat optekenen.

Daarin staat dat hij de resoluties overboord wil gooien omdat de huidige onderhandelingen alleen maar leiden

tot radicale Franstalige eisen. Verder zegt hij: “De huidige methode werkt niet. Die vijf resoluties starten van een eisenpakket, niet van een constructieve dialoog. Wij willen het gemeenschappelijk project afleiden. Laten we de vijf resoluties daarom inruilen voor artikel 35.”

Ik weet niet meer wat deze regering eigenlijk wil. Minister Anciaux is een spirit-minister wiens vertegenwoordiger vandaag in de krant, na meer dan 175 dagen crisis, het Vlaams front komt doorbreken. Zijn signaal aan de Franstaligen is dat de resoluties overboord mogen worden gegooid. Minister Anciaux, ofwel trekt u dat in, zegt u dat uw vertegenwoordiger een kermel heeft geschoten en doorbreekt u het Vlaams front niet. Ofwel staat u achter de woorden van uw woordvoerder. De halfslachtige houding die u nu aanneemt, leidt tot een breuk in het Vlaams front. Het allerlaatste wat we nu nodig hebben, is dat de Vlaamse Regering in de minimale inspanningen die ze doet om haar stem te laten horen, een diffuse communicatie voert ten aanzien van de Franstaligen. De weinige slagkracht die dit Vlaams Parlement heeft, wordt totaal doorbroken door dit soort verkeerde signalen. Ik betreurt dat, en ik hoop dat de regering dit rechtzet.

De voorzitter: Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux: Voor de weinige keren dat spirit nog in het nieuws komt, is het inderdaad belangrijk dat duidelijk wordt gemaakt wat er precies wordt bedoeld.

Het is heel eenvoudig: er wordt geen letter afgedaan van de vijf resoluties van het Vlaams Parlement, of van de eisen die de Vlaamse partijen gezamenlijk hebben gesteld. De manier waarop we dat willen doen, is wel anders. In plaats van te bepalen welke bevoegdheden we zelf willen, gaan we ervan uit dat we alle bevoegdheden hebben, behalve deze die we nu gaan afbakenen. Dat is een techniek die reeds in 1993 in de Grondwet was opgenomen. Op dat moment was echter nog niet de rijpheid en wijsheid aanwezig om te kunnen vastleggen welke de exclusieve federale bevoegdheden waren. Immers, de residuaire bevoegdheden die niet vastgelegd moeten worden, zijn automatisch de bevoegdheden van de deelregeringen. Een beperkte lijst van federale bevoegdheden is het enige wat we nog samen wensen te doen. Dat is wat onze vertegenwoordiger heeft gezegd. Dat zeggen we al een aantal weken, en dat is ook wat de heer Caron hier vertelt. Ik hoop dat u het nu hebt begrepen, mijnheer Dewinter.

De voorzitter: De heer Vandembroucke heeft het woord.

De heer Joris Vandembroucke: We willen het Vlaams front versterken, en we nodigen de collega's van de meerderheid uit om onze resolutie te ondertekenen.

De voorzitter: Mevrouw Berx heeft het woord.

Mevrouw Cathy Berx: Ik ben het intellectueel volledig eens met wat de sprekers hier vooraan zeggen. Het lijkt me evident dat een bepaling uit de Grondwet ook wordt uitgevoerd. De Grondwet is geen blaadje papier, zei ooit een eminent voorganger. Alleen is het een illusie te denken dat de uitvoering van artikel 35 zoveel eenvoudiger zou zijn dat verder te stappen in de huidige dynamiek. Die discussie om te definiëren wat er op het hogere niveau ligt, is trouwens gevoerd. Maar ook daar zijn gesprekpartners voor nodig. Dat neemt echter niet weg dat we die oefening moeten maken.

Minister Bert Anciaux: We wensen helemaal niet de illusie te wekken dat het allemaal zoveel eenvoudiger zou gaan. Met dat discours kan men ons niet verwijten dat we België willen opblazen. De Franstaligen kunnen ook niet zeggen dat ze niet wensen te praten omdat wij toch niet zouden willen samenwerken.

In die zin ondermijnt de stelling het discours van een aantal Franstaligen. Ze is er in ieder geval op gericht dat samenwerking vanuit de eigenheid en vanuit het confederalisme wel tot een meerwaarde kan leiden.

Mevrouw Cathy Berx: Ook daar ben ik het mee eens. De premisse van die oefening houdt wel in dat alle bevoegdheden bij de gemeenschappen of gewesten liggen. Die zaak moet ook uitgeklaard worden. De Grondwet geeft immers geen precisering, maar heeft het gewoon over gemeenschappen of gewesten. Dat is een eerste moeilijke oefening. Bij de premisse zal de discussie al vastlopen. Ik herhaal echter dat dit niet betekent dat we de oefening niet moeten maken.

De heer Filip Dewinter: De heer Vandembroucke zal het nog ver schoppen in de politiek. Op zijn jonge leeftijd en als kersvers parlements lid is hij al in staat om in minder dan 24 uur een grote bocht te maken. Hem wacht dan ongetwijfeld ook een grote carrière.

's Ochtends zegt hij dat de resoluties achterhaald zijn, dat ze overboord moeten worden gegooid, dat ze moeten worden ingeruild voor artikel 35, maar 's namiddags vertelt hij hier dat men het allemaal verkeerd heeft begrepen, en dat hij er helemaal achter staat.

Dat illustreert natuurlijk perfect het probleem van deze regering en deze meerderheid: de Vlaamse Regering heeft geen enkele strategie, maar schiet in alle richtingen. De socialisten willen achteruit, CD&V-N-VA wil vooruit, Open Vld wil surplus en spirit weet het niet goed en doet zelf maar iets.

Dat is het probleem van de Vlaamse Regering. Hoe kunnen wij, als Vlaamse meerderheid, nu wegen op die federale onderhandelingen als u hier de hele namiddag allemaal iets anders komt vertellen? De ene zweert nog trouw bij de resoluties, de volgende niet meer. Strategie

gie en tactiek zijn termen waar men nog nooit over heeft gehoord. Iedereen doet maar wat, iedereen morrelt maar wat aan in de marge. Er is geen leiding, geen lijn. Niemand weet nog waaraan en waaraf. Op deze manier zal het ons nooit lukken. Met deze zo verdeelde meerderheid ben ik ervan overtuigd dat we nog zes jaar mogen onderhandelen zonder dat we iets binnen halen. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De heer Bart Caron: Mijnheer de minister-president, wat vragen we u? We vragen dat de Vlaamse Regering een rechtstreekse dialoog opstart met de Franse en de Duitstalige Gemeenschap met het oog op het omvormen van België tot een confederatie. We vragen artikel 35 van de Grondwet als uitgangspunt te hanteren en na te denken over het vastleggen van de exclusieve confederale bevoegdheden. Mevrouw Berx heeft gelijk dat we moeten vertrekken vanuit een theoretische premisse, dat wordt afgesproken wat we, in het belang van beide partijen, beter samen kunnen doen.

We willen u ook een voorstel aan de hand doen over wat in dergelijke confederale sokkel thuis zou kunnen horen. Dit is geen gesloten lijst. Voor ons gaat het over de volgende confederale exclusieve bevoegdheden: het muntbeleid en de confederale belastingen; de inkomensvervangende sociale zekerheid waarvan de financiering gebeurt met confederaal geïnde middelen; het toezicht op de gemeenschappelijke hoofdstad Brussel, het toezicht op de taalwetten door een cocommunautair beheer en de mogelijkheid om samenwerkingsakkoorden af te sluiten; de confederale buitenlandse betrekkingen, met dien verstande dat de confederale overheid bevoegd moet zijn voor zaken die ze ook binnenlands behartigt – in foro interno, in foro externo –; de landsverdediging, mits er een opt-outclausule is waardoor geen deelstaat kan worden gedwongen om deel te nemen aan een militaire operatie waar de bevolking niet achter staat; de confederale transportassen, zoals de grote treinverbindingen maar ook gasbevoorrading en elektriciteitsvoorziening; een aantal praktische bevoegdheden waaronder het Grondwettelijk Hof, het internationaal privaatrecht, de nationaliteitsverwerving, bepaalde prijsreglementeringen en indexberekening.

Mijnheer de minister-president, ons voorstel sluit aan op uw copernicaanse revolutie. Daarom, en des te krachtiger, dringen we aan op een dialoog van de gemeenschappen. We rekenen erop dat u het initiatief zult nemen. *(Applaus bij spirit)*

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mevrouw de voorzitter, ik heb met stijgende verbazing naar dit interessante actualiteitsdebat geluisterd. Ik wil hier benadrukken dat de Vlaamse Regering noch het Vlaams Parlement de nieuwe federale coalitie of de nieuwe federale regering

zullen vormen. Ik betreur de vrij grote impasse waarin we zijn terechtgekomen. Er is nog steeds geen federale regering. Dit is spijtig voor het land en voor de zes miljoen Vlamingen waar we elke dag hard voor werken.

Mijnheer Dewinter, ik ben het niet eens met uw standpunt. U vindt dat de Vlaamse Regering talmt en in feite niets doet. Ik ben blij dat de copernicaanse omwenteling, die in feite een vertaling van de resoluties van het Vlaams Parlement is, ook in het Franstalig landsgeedeelte steeds regelmatig de kop opsteekt. In verschillende artikels wordt deze omwenteling gebruikt om duidelijk te maken waar het eigenlijk om gaat. Wij zijn voor een open en dienstbaar federalisme. Het federale niveau moet een dienstbaar niveau voor de regio's en voor Vlaanderen zijn.

Wat de resoluties van het Vlaams Parlement betreft, kan ik duidelijk zijn. Op pagina 10 van het Vlaams regeerakkoord staat duidelijk vermeld dat de resoluties van het Vlaams Parlement voor deze Vlaamse Regering en voor deze Vlaamse meerderheid een uitgangspunt vormen. Alle regeringspartijen willen deze resoluties zo snel mogelijk realiseren. Het Vlaams regeerakkoord bevat een opsomming van alle elementen die in de resoluties terug te vinden zijn. Ik sta nog steeds achter het engagement dat de Vlaamse Regering in het Vlaams regeerakkoord is aangegaan. Dit geldt tevens voor alle overige leden van de Vlaamse Regering en voor alle meerderheidspartijen.

Een van de punten die in de loop van dit actualiteitsdebat aan bod zijn gekomen, is artikel 35 van de Grondwet. Dit artikel is hier en op andere plaatsen al eerder ter sprake gekomen. Het gaat om een methode die in de Grondwet is ingeschreven. Het praktisch gebruik van deze methode lijkt me niet vanzelfsprekend. Het conceptuele voordeel is, zoals mevrouw Berx al heeft aangehaald, dat alle residuaire bevoegdheden naar de deelstaten gaan. Vervolgens moet een procedure worden ontwikkeld om bepaalde bevoegdheden aan het federale niveau toe te wijzen. Ik heb hier in het verleden overigens al uitspraken over gedaan.

Ik heb de opdracht gegeven een constitutionele studie over de concrete uitvoering van artikel 35 van de Grondwet te verrichten. De inschrijvingstermijn voor deze studie is op 26 november 2007 verstreken. Ik ga ervan uit dat een aantal universiteiten zich hebben ingeschreven. Deze studie moet ons in staat stellen op een gedegen en academisch-wetenschappelijk verantwoorde wijze verder over dit probleem te discussiëren. Ik ga er tevens van uit dat deze studie zo snel mogelijk moet worden gefinaliseerd.

Het is, voor de duidelijkheid, nog steeds de bedoeling de resoluties van het Vlaams Parlement en de inhoud van het Vlaams regeerakkoord uit te voeren. We willen een staatsvorming die de toetsing aan de resoluties van het Vlaams Parlement kan doorstaan.

De voorgaande sprekers hebben een aantal keren naar mijn voorganger, voormalig minister-president Leterme, verwezen. Ik moet, in alle respect, toch opmerken dat over bepaalde zaken vrij licht is heengegaan.

In een aantal uiteenzettingen is terecht gezegd dat één van de grootste realisaties is dat echt iedereen ervan uitgaat dat een staatshervorming essentieel is en men niet meer kan reageren met een eenvoudige 'non'. Dat is een verdienste van de onderhandelaars, want ze hebben daar hard aan gewerkt.

Als we zeggen dat die staatshervorming moet worden gerealiseerd en dat daarbij met al onze standpunten rekening moet worden gehouden, dan weten we dat er niet veel mogelijkheden zijn om dat te bereiken. Ofwel komt er een federale regering die over een tweederdemeerderheid beschikt, ofwel komt er een federale regering die niet over een tweederdemeerderheid beschikt, maar wel via een andere weg dergelijke meerderheid kan 'mobiliseren'. Op die tweede manier is men tewerkgegaan, en heeft men het idee van de conventie gelanceerd. Zo wil men die tweederdemeerderheid realiseren.

Het komt ons niet toe te zeggen hoe het allemaal moet verlopen. Maar als er een regering met een zeer breed draagvlak tot stand komt, dan moet die staatshervorming zich in haar schoot kunnen ontwikkelen en tot een stemming in het parlement leiden. Voor ons en voor mij is het essentieel dat Vlaanderen en de Vlaamse Regering de nodige inbreng hebben om ervoor te zorgen dat in de conventie of elders onze standpunten uit het regeerakkoord worden gerealiseerd.

Ik vind het eigenaardig dat in dit parlement verschillende keren is gevraagd of er niet opnieuw moet worden geherfederaliseerd. Ik ga ervan uit dat de eerste zorg moet zijn het federale niveau ertoe te bewegen een oplossing te zoeken zoals die in onze resolutie is uitgetekend. Dat is iets wat we voortdurend in de gaten moeten houden. Of er dan op een bepaald ogenblik een andere vraag moet worden gesteld, is mijns inziens van tweede orde. *(Applaus bij de meerderheid)*

Ik heb hier zaken horen zeggen die me doen afvragen hoe dat in hemelsnaam mogelijk is. Het getuigt van een nooit gezien populisme als mevrouw Vogels zegt dat de federale regering geen standpunt over Bali heeft. Dat is een vergissing. Europa heeft een standpunt ingenomen. In maart 2007 koos Europa voor een vermindering van de CO₂-uitstoot met 20 percent, eventueel op te trekken tot 30 percent als andere landen meedoen. Europa kiest voor 20 percent hernieuwbare energie en 20 percent rationele energie. Dat standpunt heeft Europa goedgekeurd. Laat ons dus niet in plat populisme vervallen en zeggen dat er geen standpunten worden ingenomen omdat er geen federale regering is. Europa doet dat, en in Europa hebben we ons standpunt ingebracht.

De voorzitter: De heer Daems heeft het woord.

De heer Rudi Daems: Onze collega's in de Kamer zijn al drie dagen vruchteloos op zoek naar dat standpunt. Naar aanleiding van de resolutie die we bespraken, is ons gezegd dat het om een bijeenkomst van een begeleidingscommissie ging waar het onderwerp is besproken. Er is echter geen tekst of een document, er is daar gewoon gezegd dat we Europa volgen.

Ik neem het nu even op voor de federale minister, de heer Bruno Tobback. Hij heeft geprobeerd om een ambitieuzer standpunt uit te werken, maar het Vlaamse Gewest is gaan dwarsliggen. U zegt dat Europa ons standpunt overneemt. Bent u het met Europa eens als die stelt dat de rijkste landen de zwaarste lasten moeten dragen? Als ik uw regeerakkoord lees en ook afgaande op het standpunt van Vlaanderen tegenover de federale regering, dan stel ik vast dat uw uitgangspunt er eentje van kostenefficiëntie en marginale kosten is, en niet dat Vlaanderen en België de zwaarste lasten moeten dragen.

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer Daems, laat ons het debat voeren als in Bali de conclusies zijn getrokken. Europa vertegenwoordigt er een standpunt, en we hebben dat standpunt onderschreven. Dat standpunt is duidelijk en ambitieus. Wij gaan voor een CO₂-reductie van 20 percent en als de anderen meegaan, gaan we voor een reductie van 30 percent. Ik ga ervan uit dat we hierop terugkomen als de conclusies van Bali bekend zijn. U kunt mij moeilijk verwijten dat u dat standpunt niet hebt meegedeeld gekregen.

U hebt gezegd – en dat vind ik zeer eigenaardig – dat wij niet meer bevoegdheden moeten hebben en u hebt het voorbeeld van de huurwetgeving aangehaald. Ik kan u het volgende zeggen. Als men de situatie op de huurmarkt van naderbij bekijkt, ziet men duidelijk het percentage huurwoningen ten opzichte van het totaal aantal woningen. In Vlaanderen zijn er 18 percent huurwoningen, in Brussel 59 percent en in Wallonië 32 percent. Aangezien er een grote verscheidenheid is in de verschillende regio's, zou een specifiek beleid op Vlaams, Waals en Brussels niveau zeer goed zou zijn. De situatie is immers volledig veranderd en specialisten gaan ervan uit dat na 2010 het percentage van 18 percent huurwoningen in Vlaanderen nog zal zijn gedaald. De enige conclusie die men daaruit moet trekken, is dat een specifiek beleid op regionaal vlak het best is om deze problematiek aan te pakken. Als u het federale niveau verdedigt, dan weet u niet waar het over gaat. *(Applaus bij de meerderheid)*

Ik heb nog een laatste punt omdat u verwijst naar het plan Vlaanderen in Actie. Gisteren heb ik in de commissie nog maar eens benadrukt dat wij gaan voor een slimmekilometerheffing. De heer Glorieux was aanwezig en heeft dat zeer positief ontvangen. U moet niet proberen om op een populistische manier Vlaanderen in Actie op het vlak van de logistieke mobiliteit, verkeer voor te stellen. We gaan voor een slimmekilome-

terheffing, en ik had begrepen dat uw collega daarover wild enthousiast was.

De voorzitter: Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw Mieke Vogels: Het is niet met een slimme-kilometerheffing dat we Vlaanderen in actie zullen oplossen. Uw Vlaanderen-in-Actieplan of Actie-in-Vlaanderenplan gaat over het uittekenen van Vlaanderen als logistieke poort voor Europa. Dezelfde milieuminister, Bruno Tobback, zegt maandag in Metro dat hij dat een waanzinnig plan vindt en dat hij ook niet ziet hoe we met Actie in Vlaanderen en de uittekening van Vlaanderen tot een logistieke poort, ooit aan onze CO₂-verplichtingen op het vlak van de mobiliteit zullen kunnen voldoen. Ik ben dus in een goed gezelschap. Uw coalitiepartner sp.a zegt net hetzelfde als wat ik zeg.

Wat de huurwetgeving betreft, heb ik nooit gezegd dat ze niet moet gefederaliseerd worden. U draait de zaken om en hangt zelf een beetje de populist uit. Het gaat niet over het aantal huurwoningen, het gaat over het aantal sociale woningen. Natuurlijk heeft Vlaanderen een baksteen in de maag. Waar we dat konden, hebben we dat ook bevorderd, met als gevolg dat 75 percent van de Vlamingen in hun eigen huis wonen. Daar ging het niet over. Het ging over betaalbare huurwoningen. Op dat vlak hebben we het absoluut zelf niet beter gedaan. We hebben 6 percent sociale woningen in Vlaanderen. In vergelijking met andere Europese landen doen we het zeer slecht. Er zijn 70.000 gezinnen die in aanmerking komen voor een sociale woning en ze niet krijgen. De toenemende armoede in Vlaanderen is voor een groot gedeelte terug te voeren tot de fenomenale hoge huurprijzen voor slecht geïsoleerde huizen. Wat we zelf doen, doen we niet altijd beter.

De voorzitter: Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren: Nu bent u duidelijk appels met citroenen aan het vergelijken. Een jaar geleden is hier een debat gevoerd over de paritaire huurcommissies. Ik dacht toen begrepen te hebben dat alle politieke partijen het ermee eens waren dat we, om een goed woonbeleid te kunnen voeren, over alle tools moeten beschikken.

En een van die tools is namelijk de federale huurwetgeving om ze inderdaad gericht te kunnen inzetten op de zwakke, private huurmarkt. Binnen de huurmarkt is er een privaat gedeelte en een sociaal gedeelte. Om die private markt aantrekkelijk te maken, moeten we de tool hebben.

Er zijn inderdaad maar 6 percent sociale huurwoningen. Maar laten we ook duidelijk zijn. De voorbije 50 jaar was het de politiek in Vlaanderen om te investeren in een eigen huis voor elke Vlaming. En in Vlaanderen kun je nog betaalbaar wonen. Ik moet toegeven dat als we

morgen een inhaalbeweging kunnen doen binnen de ruimtelijke ordening, het nog betaalbaarder zal kunnen worden. Er zijn mensen die het vandaag moeilijk hebben. Maar laten we alstublieft niet de vergelijking maken met Europa voor wat betreft betaalbaar wonen.

Minister-president Kris Peeters: We zullen het verslag nalezen zodat we weten wat Mieke Vogels exact gezegd heeft. Ik had begrepen dat het ging over de regionalisering van de huurwetgeving, maar ik kan het verkeerd begrepen hebben.

Er is gevraagd naar een dialoog met de andere gemeenschappen en gewesten. Ik ben daar zelf voorstander van. We moeten proberen om met collega's Rudy Demotte en Marie Arena een aantal zaken op te lossen. Een aantal dossiers zijn zeer dringend, en ik hoop er op korte termijn een oplossing voor te vinden. Het gaat niet enkel om de Plantentuin van Meise die al vele jaren een zorg is, er is ook nog het allocatieplan voor de CO₂-emissierechten waar we met de Waalse collega's akkoorden over kunnen afsluiten.

Ik zal er de energie insteken die ook van mij verwacht wordt. Ik hoop dat we op die manier kunnen uitvoeren wat in het Vlaamse regeerakkoord staat. *(Applaus bij de meerderheid)*

De heer Filip Dewinter: Mevrouw de voorzitter, de minister-president zegt dat hij met stijgende verbazing het debat heeft gevolgd. Ik kan hem daarin volgen, want ook ik heb met stijgende verbazing het debat gevolgd, al was het maar omdat ik vastgesteld heb dat bij de meerderheidspartijen die geacht worden om samen het regeerakkoord uit te voeren waarin de resoluties van maart 1999 besloten zijn, de eensgezindheid totaal zoek is.

Spirit gaat het verst en zegt dat de Vlaamse resoluties achterhaald zijn en dat het een andere strategie volgt. Sp.a gaat minder ver, maar zegt in feite juist hetzelfde en verbindt zich ook al lang niet meer tot de Vlaamse resoluties. Meer nog, de heer Sannen zegt dat we op dit moment een regering nodig hebben, zonder staats-hervorming, want anders is er geen behoud van de koopkracht, zijn er geen betaalbare energiefacturen en is er armoede in Vlaanderen. Bij de sp.a vindt men blijkbaar – dat zijn we intussen ook gewoon – maar ook bij Open Vld die hetzelfde discours begint te voeren, dat we die staats-hervorming maar moeten vergeten en laten ondersneeuwen in een of andere conventie, een Costa, een praatbarak waar men nooit resultaten zal boeken.

Men heeft nog altijd niet door – ik hoop dat CD&V het wel doorheeft en dat de minister-president het doorheeft – dat men het behoud van de koopkracht in Vlaanderen, de betaalbare energie, de daling van de vennootschapsbelasting, de daling van de loonkost,

alleen maar kan bereiken als er een staats hervorming komt, als er homogene bevoegdheidspakketten zijn, als we een aantal hefbomen in eigen handen hebben.

Nu draait men de redenering om. Men doet nu alsof de staats hervorming de rem is op het kunnen bereiken van al die belangrijke doelstellingen. Het is intellectueel en politiek, en omwille van een hele reeks andere redenen, oneerlijk om dat te durven beweren, mijnheer Sannen, dames en heren van spirit en andere progressieven in dit halfroond. U weet dat u geen gelijk hebt, maar toch probeert u van de situatie misbruik te maken om uw gelijk te halen.

Wat me vandaag het meest heeft gefraspeerd, is het gebrek aan een eensgezinde strategie vanuit de Vlaamse meerderheid. De tegenstellingen die we binnenkort op federaal vlak zullen mogen meemaken, beloven weinig goeds voor u, mijnheer de minister-president, en voor deze meerderheid. Sp.a, met in overtreffende trap spirit, voert een interne oppositie binnen deze meerderheid en voert de forcing om alles te ondergraven, waar nochtans een brede consensus over bestond in dit Vlaams Parlement. We gaan terug naar af.

Mijnheer de minister-president, u hebt dus zeker geen gemakkelijke opdracht om de brokken te lijmen en nog een schijn van eensgezindheid – want van een gemeenschappelijke strategie durf ik zelfs niet meer te spreken – naar boven te laten komen.

U doet nu de mededeling dat u een studie zult laten maken. Na zes maanden heeft de Vlaamse Regering het licht gezien en zijn de universiteiten aangezocht om een studie te maken over de impact van artikel 35. Dit gebeurt wellicht op vraag van minister Anciaux, voor wie dat, met spirit, het grote reddingsmiddel is.

Mijnheer de minister-president, ik had toch iets meer daadkracht verwacht, iets meer voluntarisme ook en iets meer enthousiasme voor dat Vlaamse project, dan een zoveelste studie, dit keer over artikel 35. Dat lijkt me toch wat mager als antwoord op alles wat hier vandaag werd gezegd.

Mevrouw de voorzitter, als het over de natie gaat, moeten we één zijn. Dan moeten we alle andere tegenstellingen die we hebben in dit parlement – van extreem links tot gezond rechts – overboord durven gooien en aan hetzelfde zeel trekken. Wat me vandaag het meest verontrust, is dat men in deze meerderheid niet meer aan hetzelfde zeel trekt. Men trekt in alle richtingen, zonder nog te weten waar men in feite wil uitkomen.

Dat zal ons ongetwijfeld de komende weken en maanden, zolang deze onderhandelingen nog blijven duren, nog parten spelen. Mijnheer de minister-president, dat

zal u nog parten spelen. Ik ben er, wat dat betreft, absoluut niet gerust in. (*Applaus bij het Vlaams belang*)

De heer Bart Caron: Mijnheer Dewinter, wij proberen een oplossing te vinden. Wij willen vooruit gaan en constructief werken. Ruzie zoeken en Vlaanderen op die manier ten tonele voeren, daar doen wij niet aan mee. (*Applaus bij sp.a-spirit*)

De heer Jurgen Verstrepen: Mijnheer de minister-president, ik heb nog steeds het gevoel dat Vlaanderen vraagt, Vlaanderen de vraag herhaalt en Vlaanderen de vraag blijft herhalen. We wijken niet af en blijven vragen.

Ik betwijfel of het kartel nog iets kan doen of betekenen op federaal vlak. Het is vandaag toch duidelijk gebleken dat we daar, voor wat betreft de Vlaamse eisen, een vraagteken bij moeten zetten. Ik heb geen signaal gehoord, laat staan een garantie.

Omwille van de meningsverschillen in het parlement, in de coalitie en tussen de partijen, denk ik dat er helemaal niets meer van in huis zal komen. Ik ga ervan uit, maar blijkbaar is dat ook niet meer duidelijk, dat partijstandpunten worden megedragen naar de andere kant. Ik betwijfel zelfs of het kartel nog zal meedoen, volgens de laatste stand van zaken, en dan is er helemaal geen garantie dat Vlaanderen krijgt wat het wenst.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

Het debat is gesloten.

ACTUELE VRAAG van de heer Jan Penris tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over het Nederlandse voorbehoud bij de Scheldeverdragen

ACTUELE VRAAG van mevrouw Annick De Ridder tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de uitdieping van de Westerschelde

ACTUELE VRAAG van de heer Jan Loones tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de Nederlandse bezwaren tegen de ontpoldering van landbouwgrond in het kader van de Scheldeverdieping

De voorzitter: De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister-president, gisteren hebt u, in de marge van het debat over rekeningrijden in de commissie voor Openbare Werken, aangekondigd dat u in permanent overleg bent met uw Nederlandse collega's over het dossier dat we vandaag nog eens in de plenaire vergadering bespreken.

Dat op zich is al goed nieuws. Zolang de lijnen openliggen tussen twee naties, wil dat zeggen dat die twee naties nog niet met elkaar in staat van oorlog leven. Mochten we de pers de afgelopen dagen hebben geloofd, zag het er naar uit dat de goede betrekkingen tussen Vlaanderen en Nederland minstens zeer sterk aan het verslechteren waren. Er werd met name gesuggereerd dat de Nederlanders zeer fundamenteel voorbehoud maakten tegen de Scheldeverdragen die wij reeds ratificeerden in het Vlaams Parlement, wat de uiteindelijke verdieping van de Schelde in de weg zou staan.

Gelukkig is het allemaal niet zo erg als het op het eerste gezicht leek. De soep wordt niet zo warm gegeten als ze wordt opgediend. Ik heb het verslag van de verenigde commissies Verkeer en Waterstaat en Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van de Tweede Kamer erop nagelezen. Ik heb daar de woorden van acht debattanten gelezen die heel wat genuanceerder waren dan wat de Vlaamse pers heeft gebracht. Op GroenLinks na – maar die partij heeft andere ideologische redenen om hier een standpunt in te nemen dat niet conform is aan wat bij de Nederlandse meerderheid leeft – gaan alle partijen ervan uit dat de Scheldeverdragen moeten worden geratificeerd. Ze gaan er ook van uit dat Vlaanderen recht heeft op een tijongebonden diepgang van 13,1 meter, dat Vlaanderen samen met Nederland recht heeft op de nodige omkaderende veiligheidsmaatregelen en dat ook het nautische beheer op een gemeenschappelijke wijze mag worden georganiseerd – lees: dat het loodsverdrag mag worden ontkoppeld.

De Nederlanders maken echter een voorbehoud, over bijna alle partijgrenzen heen, ten aanzien van het element natuurlijkheid in die verdragenreeks. Ze zeggen: ook wij zijn geen tegenstanders van het teruggeven van bepaalde natuurwaarden binnen het Schelde-estuarium, maar dat mag onder geen beding onder de vorm van gedwongen onteigeningen en gedwongen ontpolderingen. Het CDA, de partij van uw geestesgenoten in de Tweede Kamer, heeft een motie ingediend die ten aanzien van de vier verdragen één voorbehoud maakt, namelijk dat ze de natuurlijkheid niet wil bekomen door gedwongen ontpolderingen. Die motie is mede ondertekend door onder andere de VVD, de PvdA en de SGP van de heer van der Staaij die in het verleden al een motie dienaangaande had ingediend.

Dat voorbehoud zou diplomatiek en internationaalrechtelijk weinig of geen indruk op ons moeten maken, maar

politiek, in de goede verstandhouding die er tussen Vlaanderen en Nederland zou moeten blijven, alleszins wel. De indieners van die motie geven reeds een uitweg aan. Ze zeggen dat we op een min of meer natuurvriendelijke manier toch aan de natuurlijkheidsvereisten tegemoet komen als we bijvoorbeeld het Saeftinghegebied zouden ontplaggen en buitendijks schorren zouden aanleggen, zonder dat we moeten ontpolderen.

Mijnheer de minister-president, kunt u leven met de nieuwe politieke consensus die men blijkbaar aan het vinden is in de Nederlandse Tweede Kamer? Zou u ermee kunnen leven dat we aan de terechte vragen van de Zeeuwen, die nog altijd wat getraumatiseerd zijn door de watersnood van 1953, tegemoetkomen en het element natuurlijkheid op een creatieve en door Europa goed te keuren manier, invullen? Dit kan, zoals niet alleen de heer Koppejan van het CDA aangeeft maar ook uw partijgenoot oud-senator De Bondt, misschien door enerzijds het ontplaggen van het Saeftinghegebied en anderzijds het aanleggen van buitendijkse schorregebieden, als dat nog nodig zou zijn?

De voorzitter: Mevrouw De Ridder heeft het woord.

Mevrouw Annick De Ridder: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister-president, geachte leden, ik sluit me graag aan bij de heer Penris.

De afgelopen weken hebben we via de media allerlei onheilspellende berichten vernomen. Dat werd er niet beter op na de vergadering van de vaste commissie voor Verkeer en Waterstaat van afgelopen maandag. Wat is de situatie? De Nederlandse regering verklaart zich akkoord met en ondertekent de vier Scheldeverdragen. Ze maakt zich ook sterk dat het parlement die zal ratificeren. Het parlement is daar echter niet zo gehaast mee en staat er niet echt positief tegenover. Ik heb er het verslag van deze commissie eens op nageslagen. Ik wil een aantal citaten overlopen en u daarover enkele vragen stellen.

Staatssecretaris Huizinga heeft letterlijk verklaard: “Deze vier verdragen zijn niet los van elkaar te zien. Zij vormen één package deal tussen Nederland en Vlaanderen. Als een van de verdragen niet in werking treedt, dan treedt geen van de vier verdragen in werking.”

Daar kan ik het volledig mee eens zijn. Vervolgens kijken we echter naar de leden van de commissie. We beginnen met een zeer prominent lid, de heer Koppejan van het CDA. Voor hem is er voor drie van de vier verdragen geen probleem, maar zijn fractie heeft een groot voorbehoud bij het vierde: ze wil geen gedwongen ontpoldering. Daaruit leid ik af dat het CDA afstapt van het ongewijzigd ratificeren van die vier verdragen en dat er geen goedkeuring komt indien de

Nederlanders niet zelf mogen beslissen over de alternatieven voor die gedwongen ontpollering.

Mevrouw Roefs van de PvdA gaat nog verder. Bij haar is er geen sprake van een goedkeuring met een aantal voorwaarden. Ik citeer: “Voor ik inga op het verdrag daarover, vraag ik de minister klip en klaar duidelijkheid te verschaffen over mogelijke vierde en volgende verdiepingen. Is al met de Belgen afgesproken dat daar geen sprake van kan zijn, of worden we straks toch weer geconfronteerd met aanspraken op basis van oude verdragen die dat kunnen afdwingen?”

Daar heb ik mijn bedenkingen bij en daar maak ik me zorgen over, mijnheer Penris. Mijnheer de minister-president, ik leid eruit af dat de PvdA de verdragen niet kan goedkeuren als Vlaanderen niet nu reeds afstand doet van zijn historisch recht om eventueel in de verre of nabije toekomst te spreken over een verdieping die verder gaat dan 13,10 meter.

Het besluit van de staatssecretaris wordt geciteerd in De Tijd van vandaag: “Ze verklaarde tijdens een vergadering in het parlement dat Nederland niet langer automatisch het groene licht zal geven voor een vierde verdieping en dat Vlaanderen op grond van het Scheldeverdrag van twee jaar geleden geen nieuwe uitdieping zal kunnen afdwingen.”

Mijnheer de minister-president, ik wil niet vooruitlopen op de feiten. Mijn fractie steunt die verdieping tot 13,10 meter. Keurt u de werkwijze van de Nederlanders goed waardoor u ermee zou instemmen dat wordt getornd aan een van de vier verdragen? Stemt u in met een wijziging van een verdrag voor dit zal worden goedgekeurd? Vreest u niet dat het evenwicht dan weg is en dat ook aan Vlaamse zijde natuur- en landbouworganisaties opnieuw zullen beginnen te tornen aan die vier verdragen?

Concreet schuiven de Nederlanders het Land van Saeftinghe als alternatief voor de Hedwigepolder naar voren. Is dat voldoende voor ons? Eigenlijk wordt hiermee een natuurgebied vervangen door een natuurgebied. Ik weet niet of dat wel de meerwaarde is die wij verwachten van die verdragen.

Mijn laatste vraag is de meest cruciale. Hebt u al dan niet bij de voorwaarden voor de ratificering toegezegd dat dit de finale uitdiepingsvraag van de Vlamingen is? Ik heb geen glazen bol. Vandaag spreken we van 13,10 meter, maar we mogen als Vlamingen geen afstand doen van onze historische rechten om nu de ratificatie te verkrijgen.

De voorzitter: De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones: Mevrouw de voorzitter, dames en heren, ik voel me geroepen om me nog eens te mengen

in dit debat. Vroeger heb ik in de commissie voor Openbare Werken de besprekingen over de langetermijnvisie voor het Schelde-estuarium meegemaakt. De kwestie gaat niet alleen over Antwerpen, maar ook over Zeebrugge, over Oostende en zelfs over Duinkerke. Toen ik hoorde dat Vlissingen en Zeebrugge opnieuw ter sprake werden gebracht en dat de Zeeuwen meedoen, kon ik als West-Vlaming niet achterblijven.

Net als de andere collega's heb ik van de gelegenheid gebruik gemaakt om de parlementaire stukken van Nederland erop na te slaan. In Nederland is men heel vindingrijk. Over twee elementen over de vierde verdieping zal ik geen dispuut uitlokken, want andere collega's nemen andere standpunten in. Vlissingen en Zeebrugge bestaan en ze bestonden niet in 1839. Ik zeg niet meer dan dat.

Het tweede element is de natuurlijkheid. Dit werd enkel nog maar door de heer Penris benadrukt, maar hij hecht er waarschijnlijk niet het hoogste belang aan. We moeten bij ons standpunt blijven. Het akkoord is gemaakt. Wie in Nederland vindingrijk wil zijn, moet dat maar zijn, want ik zie niet in waarom wij hun de vindingrijkheid moeten bijbrengen. De heer Koppejan van de Tweede Kamer wijdde er een prachtige uitspraak aan. Hij zei: “Zoekt en gij zult vinden, is een mooie Bijbelse uitspraak”. Hij richtte zijn woorden wellicht tot zijn eigen minister. Laat de Nederlanders het maar uitzoeken: wij moeten bij ons standpunt blijven.

Mijnheer de minister-president, ik meen trouwens dat u dat gedaan hebt. We werden een beetje gealarmeerd door persartikelen, maar bij nader inzien hebt u zowel in de commissie, in antwoord op de laatste vraag of interpellatie hierover van nog geen maand geleden, als in de pers verklaard dat u vasthoudt aan het akkoord. Dat moet u ook doen voor het element natuurlijkheid.

We moeten nu nog niet spreken over de vierde verdieping, want die doet er nog niet toe. U hebt dit al meerdere keren gezegd. En de vraag is of die er ooit wel toe zal doen – ik voeg me hier een beetje naar de woorden van de Nederlandse minister.

Mijnheer de minister-president, ik vraag u namens de N-VA om nogmaals te bevestigen dat u vasthoudt aan het akkoord, zodat men aan de overkant goed weet hoe we erover denken.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mevrouw de voorzitter, dames en heren, dit parlement heeft op 9 maart 2007 de vier verdragen geratificeerd. Het is natuurlijk spijtig dat men in Nederland niet zo snel heeft gewerkt als dit parlement.

De verdragen zijn de verdragen. We onderhouden al een aantal maanden contacten, formele en informele, om er alles aan te doen dat ook Nederland de verdragen ratificeert. Het is natuurlijk niet mogelijk om een of ander artikel uit een van de vier verdragen te lichten, het opnieuw te bekijken en er eventueel een andere invulling aan te geven. Ik heb het nu over artikel 3, tweede en derde lid. Het is natuurlijk niet mogelijk om een verdrag te wijzigen dat werd gesloten, waaronder ik samen met minister Peijs een handtekening heb gezet, en dat werd geratificeerd.

Ik heb ook gisteren in de commissie gezegd dat we de laatste dagen intensief contact hadden met de Nederlandse minister-president en met de andere ministers die bevoegd zijn in dit dossier. We doen er alles aan opdat het verdrag ook in Nederland zo snel mogelijk wordt geratificeerd.

Ik ben heel blij dat u niet alleen onze parlementaire stukken, maar ook die van andere parlementen leest. Het is terecht dat u dat doet, want het gaat om een belangrijk dossier, ook voor ons.

U kent de gevoeligheden, ik ken die ook. De ontpoldering ligt zeer gevoelig. We hebben verschillende keren laten verstaan dat we die gevoeligheden kennen. De commissie voor Openbare Werken is ter plaatse geweest en heeft met de Nederlandse collega's gepraat. Ik zal het nog eens herhalen: ik hoop dat deze verdragen zeer binnenkort ook in Nederland worden geratificeerd.

We zitten nu op 13,1 meter. Wat wordt het in de toekomst? In Middelburg zei minister Peijs aan toenmalig schepen Delwaide: u moet nu geen bijkomende vragen stellen. Ik heb het hier al onderstreept: we moeten alles in het werk stellen om die 13,1 meter nu te realiseren. Ik doe geen uitspraken over de toekomst, noch in de ene, noch in de andere richting. Rebus sic stantibus. Laat ons rustig de afspraken nakomen, en dan zien we wel. Als ik nu uitspraken doe, wordt er een bijkomend debat geopend, wat ons niet vooruithelpt.

Ik heb dat in Nederland duidelijk gezegd, en ik zeg het hier weer: de spade gaat in 2007 in de grond. Dat betekent concreet dat we op 20 december 2007 beginnen te baggeren. Ik ga ervan uit dat de ratificatie van de vier verdragen in Nederland tegen dan rond is.

We kunnen verder overleg plegen met de Nederlanders. We zullen elkaar helpen om de verdragen uit te voeren.

De heer Jan Penris: Mijnheer de minister-president, ik noteer 20 december in mijn agenda. Dat is een donderdag. Mevrouw de voorzitter, ik hoop dat onze parlementaire agenda dan niet overvol zit, want de Antwerpenaars kennende, zou deze plechtigheid wel eens veel van onze volksvertegenwoordigers in Antwerpen kunnen houden.

Terecht, want mocht het waar zijn dat we dan die belangrijke werkzaamheden kunnen aanvatten, en met goed gevolg, dan is dat een reden tot feesten.

Maar – er is natuurlijk een 'maar' – het heeft natuurlijk weinig zin om alleen op Vlaams grondgebied een spade in de grond te steken en de baggerwerken aan te vangen. Dat heeft weinig zin als we over de grens, stroomafwaarts, niet de garantie hebben dat de drempels voor de gewenste diepte ook daar worden weggevoerd. Daar moeten we van de Nederlanders nog wat goede wil vragen. Ik denk dat we dicht bij een overeenkomst staan, mijnheer de minister-president, los van het feit dat we het over de vierde verdieping nog niet eens zijn. Daar zullen we nog grondige debatten over moeten voeren.

U bent vandaag de diplomaat van dienst zoals uw collega's Huizinga en Verburg dat in de Tweede Kamer geweest zijn. Wij moeten u eraan herinneren dat u een andere opdracht hebt. U zult binnenkort op de nieuwjaarsreceptie van de CEPA de havengemeenschap mogen toespreken. U zult daar natuurlijk een andere boodschap – hopelijk een heel positieve – willen brengen aan onze Antwerpse klanten. Ik breng u in herinnering dat tijdens de hoorzittingen van 5 jaar geleden rederij MSC al aangaf dat we moesten gaan voor minstens 14 meter en als het kon 16 meter tijongebonden diepgang. Laat dat uw uitgangspunt zijn en blijven.

Ik wil nog iets zeggen over diplomatieke taal en het bijna-akkoord. U hebt allemaal het verslag van de Tweede Kamer gelezen. Staatssecretaris Huizinga zegt aan het einde van een lange vergadering dat het over de emoties bij de Zeeuwen rond ontpoldering ging. Ik heb u gezegd dat we die emoties kunnen begrijpen.

Bij het scheidingsverdrag, dat fameuze verdrag van 1839 dat ons ter zake een aantal onvervreembare rechten gunt, zegt staatssecretaris Huizinga dat dat ook te maken heeft met emoties. Met de emotionele waarde van het verdrag voor België, zegt ze – maar ze zal Vlaanderen hebben bedoeld. Zeker in deze tijd is dat van belang, we kunnen dat dus niet zomaar aan de kant schuiven. De scherpe kantjes waar we problemen mee hadden, zijn weg. Dat is een hoopgevende boodschap, aldus de staatssecretaris.

En dan probeert de heer Van der Staaij van die strenge gereformeerde partij nog wat olie op het vuur te gooien. Dat is zijn taak natuurlijk. De minister heeft gezegd dat de marges smal zijn. Zou het niet helpen om aan de vertegenwoordigers van Vlaanderen te zeggen dat de marges voor het Nederlandse parlement ook heel smal zijn? Het is immers niet in het belang van Vlaanderen als de verdieping van de Westerschelde moet worden uitgesteld, of niet op tijd kan worden gerealiseerd, omdat er gedoe blijft over het natuurherstel. Die man

heeft een grote waarheid verteld, zij het dat hij van de Staatkundig Gereformeerde Partij is.

Mevrouw Annick De Ridder: Mijnheer de minister-president, ik was heel tevreden met uw antwoord. U zegt dat u voor die 13,10 meter gaat en niet verder. Ik wil die vraag vandaag niet stellen. Ik wil alleen de bevestiging dat u daar geen uitspraken over doet en de toekomst niet hypothekeert.

Twee partijen hebben toch een zeer nadrukkelijke voorwaarde gesteld voor de goedkeuring, met name de PvdA en CDA. CDA zegt dat het aan de letter van dat akkoord en die verdragen wil kunnen tornen, voor ze haar akkoord geeft. De PvdA zegt dat ze een zwart-op-witverklaring van de Vlaamse Regering wil dat dit een eindhalte is, en dat er geen verdere vragen naar verdieping komen van de Vlaamse overheid.

Mijnheer de minister-president, ik wens u veel succes en noteer dat u de verdragen niet wijzigt. Hoe gaat u om met de eisen van die twee belangrijke partners in het Nederlandse parlement?

De heer Jan Loones: Mijnheer de minister-president, ik heb akte genomen van uw strikte houding.

Ik vrees echter dat u de Zeeuwen onderschat. Die motie is met een grote meerderheid van de regeringspartijen aangenomen. Ze hebben een belangrijk argument aangehaald. Ze zeggen dat er altijd een uitzondering is op Europese verplichtingen, namelijk als er een eigen regionale invulling kan worden gegeven aan die verplichtingen. Ze zeggen dat ontpolderen ingaat tegen de Zeeuwse volksaard. Wat moeten wij daartegen inbrengen?

Ze vergelijken dat dan met de kieviteieren in Friesland, waar men ook een uitzondering heeft gemaakt omwille van die volksaard. Ik denk dat we nog niet klaar zijn met de Zeeuwen. Het beste uitgangspunt is dat we ons houden aan wat we zijn overeengekomen en hen laten zoeken naar eventuele oplossingen, waarbij we ons al dan niet kunnen aansluiten.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Het zou inconsequent zijn van mij om nu niets te zeggen over dit dossier, gelet op mijn tussenkomsten van de voorbije tien jaar.

De uitdieping van de Westerschelde is een bijzonder belangrijk dossier dat moet worden gerealiseerd. Ik begrijp dat sommige mensen vragen hebben bij de ontpoldering in Hedwigepolder en in polders langs de Schelde en de Durme. Dat zijn dan niet alleen de mensen die ermee worden geconfronteerd, maar ook de plaatselijke besturen. Er blijven soms vragen over het

nut en de efficiëntie voor de veiligheid, als het gaat over gecontroleerd, gereduceerd getij.

Sommigen stellen ook terechte vragen over het aspect natuurlijkheid. Als die prachtige natuurlandschappen worden vervangen door gecontroleerd gereduceerd getij, is het moeilijk om mensen te overtuigen van het nut hiervan. Ik begrijp niet dat dit meer natuurlijk is. Het alternatief van gecontroleerde overstromingsgebieden zou op meer maatschappelijke waardering en begrip kunnen rekenen.

Ik zeg dat hier uitdrukkelijk, omdat niet minder dan vijf parlementsleden uit vijf andere fracties soortgelijke vragen stellen. Het is een vorm van consequentheid om in dit parlement dezelfde taal te spreken als in de regio. Daarom vond ik het mijn plicht om kort tussen te komen.

De voorzitter: De heer Caluwé heeft het woord.

De heer Ludwig Caluwé: Collega's, ik heb veel begrip voor de emoties van de Zeeuwen. Als wij zelf in een situatie terecht komen waarbij we goede landbouwgrond moeten opgeven voor natuurherstel, brengen we dezelfde emoties tot uiting. Collega De Meyer heeft dat daarnet ook geïllustreerd.

De Nederlanders worden op dit moment echter geconfronteerd met de consequenties van de houding die ze aangenomen hebben. Zij hebben de Westerschelde aangeduid als habitatgebied. De Europese Commissie is een aantal jaren geleden een inbreukprocedure gestart omdat het natuurherstel in het Westerscheldegebied onvolgende was. De Europese Commissie heeft die procedure in 2005 weer stilgelegd, omdat men tevreden was met de maatregelen die opgenomen waren in de langetermijnvisie op de Westerschelde. Het zijn deze maatregelen die opgenomen zijn in het verdrag.

Ik verneem nu dat de Europese Commissie de Nederlandse regering vorige week een brief heeft gestuurd omdat ze vernomen had dat er opnieuw vragen worden gesteld bij het al dan niet doorvoeren van die maatregelen: "Datgene wat opgenomen was in de verdragen en in de langetermijnvisie op de Westerschelde, was een belangrijke factor voor ons oordeel over de Nederlandse invulling van de verplichtingen ten aanzien van de bescherming van de natuurwaarden in de Westerschelde." Ze vervolgen en ik vat samen: "Wanneer dat opnieuw in vraag wordt gesteld, kunnen wij niet anders dan de inbreukprocedure opnieuw op te starten." Dat schrijft de Europese Commissie. De Nederlanders zullen zelf maar moeten zien hoe ze daarmee omgaan.

De voorzitter: De heer de Kort heeft het woord.

De heer Dirk de Kort: Mijn bekommernis is dezelfde als die van de heer Caluwé. Ik had in de Provinciale Zeeuwse Courant gelezen over de brief van de Europe-

se Commissie aan de Nederlandse regering. Ik wou daar ook wat meer toelichting bij krijgen van de minister-president.

De voorzitter: De heer Wymeersch heeft het woord.

De heer Frans Wymeersch: Collega's, het doet mij plezier dat een overgrote meerderheid in de Nederlandse Tweede Kamer vertolkt wat wij hier bij het begin van de discussie, vier jaar geleden, gesteld hebben. U herinnert zich ongetwijfeld ook het voorstel van resolutie van het Vlaams Belang over de ontwikkelingsschets van het Schelde-estuarium. Wij stelden toen dat de pijler van de natuurlijkheid erbij was gesleurd om de pijlers veiligheid en bereikbaarheid te kunnen realiseren. Wij waren destijds overigens niet de enige die de pijler natuurlijkheid in twijfel trokken. Ook de landbouwers, de dijkgraven en zelfs enkele lokale natuurverenigingen hadden hun twijfels bij de uitwerking van de natuurlijkheid.

Dat is het verschil in aanpak tussen Nederland en Vlaanderen. In Nederland voert men al een aantal jaren een doorgedreven parlementair debat, terwijl wij geconfronteerd worden met een voorgekauwd pakket van maatregelen.

Ik stel vast dat van de 20 miljoen betrokkenen – 14 miljoen Nederlanders en 6 miljoen Vlamingen – een grote meerderheid ernstige twijfels heeft bij de pijler natuurlijkheid en de uitwerking ervan. De minister-president en de Vlaamse Regering moeten daar terdege rekening mee houden en mogen de Nederlandse objecties niet zomaar van tafel vegen.

De Zeeuwse polders worden trouwens nog voor een deel bewerkt door Vlaamse boeren, meer bepaald Wase boeren. Mijnheer de minister-president, u maakt zich er veel te gemakkelijk van af door niet te luisteren naar de Nederlandse opmerkingen. Het moet mogelijk zijn om een mouw te passen aan de verdragen die het Vlaams Parlement reeds heeft goedgekeurd maar die nog moeten worden goedgekeurd door de Nederlandse Tweede Kamer, via een protocol in overleg met beide partijen.

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Mijnheer de minister-president, ik ben blij dat u er bij onze noorderburen blijft op aandringen om die vier verdragen te ratificeren en uit te voeren. We kunnen de samenhang tussen de drie pijlers van de ontwikkeling van het Schelde-estuarium – de natuurlijkheid, de toegankelijkheid en de veiligheid – niet loslaten. We hebben die natuurontwikkelingsprojecten nodig, al was het maar om de vloedgolf ter hoogte van Antwerpen te kunnen drukken.

Een paar weken geleden is de Blauwe Steen in Antwerpen nog eens overstroomd. Dat wijst erop dat de overstromingsrisico's reëel zijn. De ontpoldering van de

Hedwige-Prosperpolder zal al zorgen voor een aanzienlijke verlaging van de vloedgolf in het Zeescheldebekken. Daarnaast hebben we de natuurontwikkelingsprojecten ook nodig om de verdieping juridisch te kunnen borgen.

Ik heb hier de brief van de Europese Commissie gericht aan Nederland. Daarin maakt de Europese Commissie zich ernstige zorgen over de contestatie van de natuurontwikkelingspoot. Zij dringt er bij Nederland op aan om die onverkort uit te voeren. Ik zou dan ook geen enkele ruimte laten om die natuurpoot nu achterwege te laten of te beginnen schuifelen met de inhoud daarvan. Nederland heeft trouwens zelf een commissie aangesteld die heeft gezocht naar alternatieven in het Westerscheldebekken maar er geen gevonden heeft.

De provincie Zeeland heeft juridisch advies ingewonnen bij professor Verschuuren van de universiteit van Groningen met de vraag of men elders, buiten het Westerscheldebekken, natuurcompensaties zou kunnen vinden. Het antwoord was onomwonden neen. Laat ons dus vasthouden aan wat is afgesproken met Nederland. We hopen dat Nederland getuigt van een goed nabuurschap en de vier verdragen onverkort ratificeert en uitvoert.

Collega's van het Vlaams Belang, het spelletje dat u met de Nederlanders wilt meespelen om nu nog wijzigingen aan te brengen in die natuurpoot, is een gevaarlijk spelletje. Het zorgt alleen voor vertraging en zou ons jaren terugplaatsen in de tijd.

De heer Frans Wymeersch: Mijnheer Martens wij hebben die natuurpoot nooit goedgekeurd.

De voorzitter: De heer Daems heeft het woord.

De heer Rudi Daems: Ik heb ook het verslag van de Tweede Kamer gelezen. Ik heb daarbij een politiek zeer merkwaardige vaststelling gedaan. De Nederlandse GroenLinksfractie was namelijk de enige die principieel bleef staan achter de driedigdigheid van het verdrag. Zij is op dat vlak zeer consequent. We kunnen wat dat betreft trouwens ook nog wat leren van de opendebatcultuur daar. Er zijn voortdurend meningsverschillen tussen de meerderheidspartijen en er zijn zelfs wisselmeerderheden over allerlei onderwerpen.

Ik wil hier een opmerking maken over de eventuele juridische consequenties van een en ander. In het verdrag, onder artikel 3a en b, staat heel uitdrukkelijk welke gebieden aangeduid zijn. Minister Verburg was in de commissie ook vrij duidelijk. Indien er nog wijzigingen worden doorgevoerd aan die gebieden, dan betekent dit dat er voorbehoud wordt gemaakt bij het verdrag en dat er opnieuw onderhandeld moet worden. Mijnheer Penris, ik ben het dus niet met u eens dat dit verdragsrechtelijk geen enkel gevolg zou kunnen heb-

ben. Mijnheer de minister-president, als hier nog aan getornd wordt, zal dat dan leiden tot een hernegotiatie van het verdrag?

Er is nog een ander punt, dat ik echter niet in het verslag heb gelezen. Ik heb gisteren gebeld met de GroenLinks-fractie. Men heeft me geantwoord dat de beleidsverantwoordelijke, ik weet niet of het minister Verburg of staatssecretaris Huizinga is, met u contact zou opnemen om een soort side-letter te maken. Ik weet niet wat ik me daarbij moet voorstellen. Gaat het om een soort bis-nota of een addendum bij het verdrag? Heeft de Nederlandse verantwoordelijke al contact met u opgenomen? Zal er een bis-nota volgen waarin heel dat punt wordt herbekeken en heronderhandeld?

Minister-president Kris Peeters: Mevrouw de voorzitter, collega's, ik dank iedereen voor zijn bijdrage. Ik ga ervan uit dat iedereen me steunt en dat dit dossier, waar heel wat jaren aan is gewerkt, tot een goed eind wordt gebracht. Het klopt dat als iets uit het verdrag wordt gelicht, we met grote problemen worden geconfronteerd. Het verdrag kan dan niet worden geratificeerd. Samen met de Nederlandse collega's zoek ik naar een manier om, met respect voor de vier verdragen die moeten worden uitgevoerd, een antwoord te bieden op bepaalde bezorgdheden in Nederland.

Aangezien het dossier tijdens de volgende uren en dagen wordt geconcretiseerd, zal ik aan het parlement tekst en uitleg geven op het moment dat het gefinaliseerd is. Nederland heeft verscheidene voorstellen gedaan of mogelijkheden naar voren gebracht. Ik ga ervan uit dat we er, samen met de Nederlandse collega's, met respect voor de verdragen, met respect voor de evenwichten, in slagen dat de overeenkomst zo snel mogelijk wordt geratificeerd en uitgevoerd.

De heer Jan Penris: Mijnheer Daems, ik ben geen specialist in het internationaal recht. Over dat punt zou ik mijn leermeester, professor Bossuyt, nog eens moeten consulteren.

Ik heb wel de indruk dat de zaken op de juiste manier hun beloop krijgen. Het laatste stadium van deze procedure is de fase van de ratificatie van vier deelwetjes door de Nederlandse Tweede Kamer. Er zijn immers vier wetsontwerpen die elk van de vier onderdelen apart behandelen. Bij een van de vier wetsontwerpen wordt voorbehoud gemaakt via een motie die alleen internrechtelijk misschien consequenties kan hebben. Het gaat hier om de motie-Koppejan. De juristen van de Tweede Kamer zeggen dat die motie geen gevolgen kan hebben op het internationaalrechtelijk aspect. Wat dat betreft, ben ik nogal gerustgesteld.

Mijnheer de minister-president, voor het eerst ben ik over dit dossier optimistischer dan in het verleden. Ik had niet alleen de indruk maar ook sterke aanwijzingen dat som-

mige vertegenwoordigers uit de Randstad en vrienden van de lobby van de haven van Rotterdam een aantal onderdelen in dit verdragsrechtelijke pact hebben misbruikt als verdragingsmanoeuvre. Vandaag is de Tweede Kamer zo ver dat ze de overeenkomst kan ratificeren. Ik stel vast dat er een eerlijke overtuiging is bij alle leden in de Tweede Kamer om die te ratificeren, hoewel er een voorbehoud is voor Zeeland. Dat voorbehoud kan ik ten volle verdedigen en ondersteunen.

Mevrouw Annick De Ridder: Mijnheer de minister-president, ik zal pas gerust zijn als u op dit of een ander spreekgestoelte komt verklaren dat de verdragen geratificeerd zijn. Ik vraag u de informatie correct door te spelen aan het parlement en ons zo stipt mogelijk op de hoogte te brengen over het verdere verloop.

De heer Jan Loones: Ik lees dat minister Verburg gezegd heeft dat ze zou laten nagaan hoe een gedwongen onteigening kan worden voorkomen, zonder echter te tornen aan het verdrag en zonder opnieuw te moeten onderhandelen met Vlaanderen. Dat stelt ons gerust.

Laten we ons gelukkig prijzen dat we bevoegd zijn voor het verdragsrecht. Ook die is er gekomen via een vorige staatshervorming.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van de heer Hans Schoofs tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de uitspraken van de directeur-generaal van het katholiek onderwijs betreffende het verstrekken van informatie over studiemogelijkheden aan laatstejaarsstudenten

De voorzitter: De heer Schoofs heeft het woord.

De heer Hans Schoofs: Mevrouw de voorzitter, de afgelopen dagen zijn we in de pers geconfronteerd met een uitspraak van mevrouw Van Hecke, directeur-generaal van het Vlaams Secundair Katholiek Onderwijs (VSKO) over de studiekeuze van scholieren die het secundair onderwijs verlaten. Mevrouw Van Hecke schotelt de scholieren van het VSKO niet het volledig gamma aan studiemogelijkheden voor. Door een instelling, met name de Vrije Universiteit Brussel (VUB) niet in het informatieaanbod op te nemen, bouwt ze zelfs een bijkomende drempel in. Gezien de huidige evolutie van onze samenleving, betreurt mijn fractie deze spijtige uiting van verzuiling.

We moeten jonge mensen maximaal bijstaan in het maken van een correcte schoolloopbaankeuze. Dit staat

los van het onderwijsnet dat een bepaalde studiemogelijkheid aanbiedt. Vlaanderen heeft op dit vlak een rijk aanbod.

Mijn fractie heeft vastgesteld dat de Vlaamse Regering al geruime tijd inspanningen levert om tot een toenadering tussen de onderwijsnetten te komen. De vorige minister van Onderwijs en huidige voorzitter van het Vlaams Parlement heeft tijdens de vorige legislatuur de hand naar de onderwijsnetten uitgestoken. Ze heeft getracht een samenwerking tussen de netten tot stand te brengen en de verzuiling op te heffen. De huidige Vlaamse Regering heeft door middel van decreten inspanningen geleverd om de lat gelijk te leggen. Bovendien zijn financiële inspanningen geleverd om de verzuiling te doorbreken.

Mijnheer de minister, wat is uw visie? Wat is uw analyse van de uitspraken van mevrouw Van Hecke?

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw de voorzitter, de studiekeuze vormt een belangrijk onderdeel van mijn beleid. We willen dat jonge mensen bij de overstap van het lager naar het secundair onderwijs en van het secundair onderwijs naar een hogeschool of een universiteit goede keuzes maken.

Aan die studiekeuze is een zakelijk aspect verbonden. Mensen kiezen voor de beste studierichting. Er is evenwel ongetwijfeld ook een levensbeschouwelijk aspect aan verbonden. Mensen houden tevens rekening met het pedagogisch project van een school, een hogeschool of een universiteit. Ik zal eerst op dit laatste punt ingaan.

Ik pleit niet voor een levensbeschouwelijke apartheid. Dit lijkt me geen goed idee. Ik vind echter ook niet dat we de levensbeschouwelijke identiteit van scholen of onderwijsinstellingen onder de mat moeten vegen. De rijkdom van ons onderwijslandschap is onder meer te danken aan het feit dat scholen, hogescholen en universiteiten voor een eigen levensbeschouwelijk project kunnen kiezen. In ons leerplichtonderwijs gebeurt dit op grote schaal. In het universitaire landschap profileert de VUB zich uitdrukkelijk als een instelling die op een vrijzinnige inspiratiebron is gegrondvest. Ik vind deze verschillen een onderdeel van de rijkdom van ons onderwijslandschap.

Ik meen te weten welke redenering mevrouw Van Hecke heeft gevolgd. Er is een onderscheid tussen het officieel onderwijs en het vrij onderwijs. In het officieel onderwijs is het levensbeschouwelijk pluralisme per definitie aanwezig. In het vrij onderwijs is het katholiek onderwijs dominant. In het universitaire landschap bestaat hiernaast ook de VUB. De VUB behoort tot het vrij

onderwijs, maar is vrijzinnig geïnspireerd. Mevrouw Van Hecke, met wie ik hierover overigens niet heb gesproken, gaat er allicht van uit dat ze het verschil tussen deze vrijzinnige inspiratie en de inspiratie van de scholen van het VSKO moet beklemtonen.

Ik heb daar op zich weinig problemen mee. Ik denk niet dat de verschillen onder de mat geveegd moeten worden. Ik kan ermee leven dat men zegt dat men een levensbeschouwelijk project heeft en dat dit verschilt van andere.

Wat het meer zakelijke aspect van de studieoriëntering betreft, denk ik zoals u dat we ervoor moeten zorgen dat jonge mensen alle informatie krijgen. Ik ga ervan uit dat jonge mensen, ook met informatie over het levensbeschouwelijke in de hand, zelf kunnen beslissen en kiezen. Met onze SID-ins en via andere informatiekanalen proberen we voor open informatie te zorgen waarin het meer zakelijke element van alle studierichtingen en hun relatie met de ontwikkeling van talenten worden beklemtoond. Ik ga ervan uit dat ook katholieke scholen in dat verhaal meestappen. Alle studierichtingen moeten aan bod komen, al kan men daarnaast het belang van de levensbeschouwelijke invalshoek beklemtonen.

De heer Hans Schoofs: Ik dank u voor het antwoord. Ik hoop dat u hiervoor aandacht zult blijven opbrengen. Zoals u zegt, is er een honger naar informatie. Duizenden jongeren staan op een kruispunt, en verlangen naar informatie over een brede waaier van keuzemogelijkheden. We kunnen hen niet genoeg bijstaan.

De voorzitter: De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock: Ik ben van oordeel dat jonge mensen zo goed mogelijk begeleid moeten worden en kennis moeten kunnen nemen van alles wat zich op de markt bevindt. Ik denk evenwel dat ze voldoende geschoold zijn om zelf hun informatiegaring te organiseren. Ik ben ervan overtuigd dat de meeste klasleraren van het zesde jaar middelbaar onderwijs volwassen genoeg zijn om alles aan te reiken wat er bestaat. Zo breed mogelijke informatie komt ten goede van iedereen. Ik denk dat we geen behoefte hebben aan een loopgravenoorlog onder de netten. De open samenleving waarin we vandaag leven, is een garantie dat de diversiteit daadwerkelijk wordt gerealiseerd.

De voorzitter: Mevrouw Roex heeft het woord.

Mevrouw Elke Roex: Vooreerst wil ik zeggen dat ik me niet thuisvoel in een samenleving die mensen in hokjes plaatst en hen bindt aan zuilen zonder dat ze daaruit geraken. Het pedagogisch project waarvan sprake stelt het vrije, kritische denken centraal. We mogen daar geen schrik van hebben, precies zoals we geen

schrik van het katholieke onderwijs mogen hebben. Ik vind het spijtig dat dergelijke uitspraken worden gedaan.

De minister benadrukte al dat de SID-ins erg belangrijk zijn. In Brussel kan ook het collegelid van de VGC bevoegd voor het onderwijs een belangrijke rol spelen in het verstrekken van informatie over het studieaanbod in de regio. Ik benadruk dat we in elke regio moeten nagaan of de informatie voldoende beschikbaar is en door de lokale en provinciale overheden wordt verspreid.

Minister Frank Vandenbroucke: Ik ben het volkomen eens met wat mevrouw Roex en de heer De Cock hebben gezegd, en ik ga ook akkoord met het wederwoord van de heer Schoofs.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van de heer Bart Van Malderen tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over mensen met een handicap op de arbeidsmarkt

ACTUELE VRAAG van de heer Jos Stassen tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de tewerkstelling van personen met een handicap

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, het gaat de goede kant uit met de werkgelegenheid in Vlaanderen. Maand na maand krijgen we statistieken in handen waaruit blijkt dat we een dalende werkloosheid kennen. In vergelijking met november 2006 waren er in Vlaanderen in november 2007 bijna 12 procent werklozen minder. Onze werkzaamheidsgraad stijgt en dat is een goede evolutie. Het is opmerkelijk, al is er uiteraard een conjuncturele component bij, dat bepaalde doelgroepen die het ongeacht de conjunctuur in het verleden zeer moeilijk hadden op de arbeidsmarkt, nu door een aantal maatregelen baat hebben bij de goede conjunctuur. Dat is heel positief.

We kunnen echter niet om de vaststelling heen dat de goede evolutie, de goede conjunctuur of de gunstige wind blijkbaar minder opgaat voor de groep van arbeidsgehandicapten. We hebben niet alleen moeten vaststellen dat hun aantal in absolute cijfers de afgelopen jaren tot 26.000 is gestegen, maar ook dat de daling van de werkloosheid van de afgelopen maanden, of liever

van het afgelopen anderhalf jaar, voor een stuk aan hen voorbijgaat.

In combinatie met de algemene daling is het aandeel van de arbeidsgehandicapten in het totale aantal werklozen opgelopen tot 13 procent. Dat laatste cijfer is heel indicatief om aan te geven dat we voor deze doelgroep niet evolueren naar een meer evenredige participatie.

Nochtans sloot de Vlaamse Regering in 2004 een akkoord met de sociale partners om tegen 2010 tot een evenredige arbeidsparticipatie te komen. Naast initiatieven in de publieke sector zou er een ganse batterij aan initiatieven in stelling worden gebracht, gaande van sectorconvenanten, diversiteitsovereenkomsten, Jobkanaal en zo meer om de evenredige participatie ook voor gehandicapten te bewerkstelligen. Vandaag laten de cijfers nog niet toe te concluderen dat we tegen 2010 de evenredige arbeidsparticipatie effectief zullen bereiken. We moeten vaststellen dat de drempel van de bedrijven soms letterlijk te hoog is voor mensen met een handicap. Onaangepaste werkposten, te hoge eisen betreffende de productiviteit zorgen ervoor dat ze hun weg op de arbeidsmarkt nog altijd moeilijk vinden.

Ik wens te benadrukken dat er een probleem bestaat in de overgangssituatie van niet werken naar werken. Eens men een bedrijf binnen is, kan men een beroep doen op hulpmiddelen en gereedschap. Ik denk bijvoorbeeld aan beeldschermen voor slechtzienden. Maar probeer maar eens om als slechtziende een selectieproef door te geraken als in geen speciaal beeldscherm is voorzien.

Vandaar mijn vragen. Hoe analyseert u de evolutie van de tewerkstellingscijfers van personen met een handicap? Bent u bereid, zoals de gebruikersverenigingen het vragen, naar een versnelling hoger over te schakelen om te komen tot een evenredige arbeidsparticipatie?

De voorzitter: De heer Stassen heeft woord.

De heer Jos Stassen: De heer Van Malderen heeft de situatie duidelijk geschetst. We zouden het in één zin kunnen samenvatten. In relatieve maar ook in absolute cijfers stijgt het aantal werkzoekende mensen met een handicap. Dat is een frappante vaststelling op een moment dat de conjunctuur aantrekt. Los van de gemaakte analyse, die juist is, stel ik de vraag of de overheid daar wat kan aan doen binnen het beschikbare kader. De mensen die gisteren de cijfers hebben bekendgemaakt, suggereren zelf een aantal oplossingen. Ze zeggen dat sommige maatregelen wel werken, zoals Jobkanaal. Mensen die problemen ondervinden op de arbeidsmarkt of kansengroepen krijgen via Jobkanaal een voorrang. Dat middel werkt. Ze hebben ook vastgesteld dat sommige uitgewerkte maatregelen en ambities niet

werken. Zo heeft men vastgesteld dat vrijblijvende streefcijfers niet werken. Binnen de Vlaamse overheid zal men het streefcijfer voor het aantal arbeidsgehandicapten – het is een dom woord – niet halen.

Ze hebben ook vastgesteld dat het middel van diversiteitsplannen, uitgewerkt voor de private arbeidsmarkt, nogal een vrijblijvend middel is, dat eigenlijk ook niet echt werkt. Wat zeker een groot probleem is, is dat bij de gemeenten en waarschijnlijk ook bij de provincies het aantal mensen met een arbeidshandicap bedroevend laag is.

Wat kan je daaraan doen? We moeten met streefcijfers werken, maar de vrijblijvendheid van de streefcijfers is een probleem, dus moet er een stringentere invulling komen van die streefcijfers. Dan kom je al snel bij het beladen woord ‘quota’. Maar als je vaststelt dat het aantal werklozen met een arbeidshandicap zowel relatief als absoluut blijft stijgen, dan moet je daarmee werken.

Ik volg de suggestie dat er meer bindende afspraken rond diversiteitsplannen gemaakt moeten worden. En een derde suggestie was dat we op de overheidsmarkt zouden toepassen wat er op de privémarkt gebeurt, namelijk dat de overheid tussenkomt in de prestatievermindering via cao 26.

Moeten we dus van vrijblijvendheid niet gaan naar meer stringentere afspraken en diversiteitsplannen en naar een soort ‘publieke’ cao 26?

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw de voorzitter, geachte collega's, ik denk dat iedereen het ermee eens is dat het wraakroepend is dat enerzijds bedrijven geen werknemers vinden en anderzijds mensen met een beperking die zouden willen werken en mits de nodige aanpassing ook zouden kunnen werken, in de kou blijven staan. Dat is absoluut onaanvaardbaar.

Ik ben het ook eens met de sprekers dat er dingen in beweging zijn, maar onvoldoende. We hebben in december 2003 een grote rondetafelconferentie gehad waar onder meer gesproken is over diversiteit met betrekking tot personen met een handicap. Dat heeft wel wat op gang gebracht. Om te beginnen: in de doelstellingen die we meegeven aan de VDAB, vragen we om in alles wat de VDAB doet, voldoende rekening te houden met en ook actief te werken naar mensen met een handicap.

We hebben ook de diversiteitsplannen zien groeien. Ik wil de heer Stassen toch een beetje tegenspreken. Diversiteitsplannen zijn op vrijwilligheid gebaseerd maar zijn niet vrijblijvend. We stellen vast dat de resultaten die bedrijven boeken inzake tewerkstelling of promotie van personen met een handicap of ouderen of mensen die laaggeschoold zijn, beter zijn dan hun beloften. Dat is

toch geweldig. Ik vind ook dat je moet meegeven dat het aantal diversiteitsplannen met aandacht voor personen met een handicap sterk toeneemt. In 2002 waren er dat 72, in 2003 waren het er 106 en in 2006 waren het er al 157 – dat is het dubbele. Die plannen leiden in de praktijk tot betere resultaten dan wat men belooft in de plannen zelf. We mogen daar dus niet te negatief over doen. Maar, ik ben het absoluut eens met de verenigingen die vandaag de alarmbel luiden en zeggen dat we naar een hogere versnelling moeten.

In mijn beleid rond personen met een handicap en arbeidsmarkt zitten we in de overgang van een eerste fase naar een tweede fase.

De eerste fase had veel te maken met het feit dat de bevoegdheid en de politieke verantwoordelijkheid voor het tewerkstellen van mensen met een handicap overgedragen is van het bevoegdheidsdomein Welzijn naar het bevoegdheidsdomein Werk. Dat is principieel gebeurd op 1 april 2006, dus ik ben daar nu voor bevoegd.

Ik vond dat erg belangrijk. Want we doen hier iets dat overal elders in de wereld ondertussen gemeengoed is, namelijk dat de minister verantwoordelijk voor werkgelegenheid, omvattend ook verantwoordelijk is voor de werkgelegenheid van mensen met een handicap. Dat moet in het werkgelegenheidsbeleid zitten en er helemaal deel van uitmaken. We hebben gedaan wat, helaas, in ons land nog niet was vertoond, maar dat elders gemeengoed is. We hebben gezegd dat het een onderdeel is van het werkgelegenheidsbeleid.

We zaten dan met een delicaat moment, want dingen lopen en men mag die niet omver gooien. We hebben een overgangsfase moeten organiseren, maar we hebben vooral veel overleg georganiseerd met allerlei betrokken organisaties op de arbeidsmarkt, over hoe we de weg van werkloos met een handicap naar werkend met een handicap best zouden organiseren.

Het uitgangspunt was dat mensen recht hebben op de kortste weg. Ze hebben ook recht op maatwerk. De kortste weg voor iemand met een arbeidshandicap is vaak een gespecialiseerde weg, maar niet altijd. Een van de belangrijke aandachtspunten is het maken van het onderscheid tussen mensen die een gespecialiseerde weg moeten volgen en mensen waarvoor we met de Werkwinkel en het gewone VDAB-aanbod een antwoord moeten kunnen bieden.

Vrijdag heeft de regering een belangrijke beslissing genomen, waar ik voor het overige geen ruchtbaarheid aan heb gegeven. We hebben een afsprakenkader tot stand gebracht met alle actoren die in het toeleiden van werkloosheid naar werk betrokken zijn.

Dat afsprakenkader is belangrijk. Op het eerste gezicht is het een heel theoretisch verhaal met afspraken tussen

allerlei instituties, maar het is eigenlijk belangrijk voor de klanten van die instituties. Het komt erop neer dat we duidelijkheid scheppen over waar mensen terechtkunnen, wie voor wat zorgt, wie waarvoor verantwoordelijk is, wanneer men naar gespecialiseerde hulp moet en wanneer de Werkwinkel moet kunnen helpen. Dat afsprakenkader gaat in hoofdzaak in op 1 januari 2008. Er zijn nog een aantal zaken die langer gaan duren, maar het grootste deel van het nieuwe afsprakenkader gaat in op 1 januari.

Daarmee zijn we de eerste fase, de overdracht van de bevoegdheid en het kijken vanuit werkgelegenheid naar het probleem van mensen met een handicap, aan het afronden.

Mijnheer Stassen, bij de tweede fase zullen we een aantal concrete instrumenten die we hebben, moeten bekijken. U had het over cao 26 en de Vlaamse Inschakelingspremie. Ik denk inderdaad dat we daaraan moeten sleutelen. Ik denk dat de tegemoetkomingen in loonkosten voor werkgevers die mensen met een handicap tewerkstellen, simpeler moeten worden. Ik neem ook uw opmerking mee over de overheid. Ik ga er vandaag geen uitspraken over doen, maar zal het ook met minister Keulen, waarvan ik weet dat hij erover nadenkt en ermee inzigt, bespreken.

Ik denk dat we best in één beweging heel het arsenaal opnieuw op punt stellen. Geef me daar een half jaar voor, want dat moeten we voor een deel nog bekijken. Hetzelfde geldt voor tegemoetkomingen voor arbeidspostaanpassingen en tegemoetkomingen inzake arbeidsmaatregelen.

Mijnheer Van Malderen, ik ben het met u eens, want u maakt een op het eerste gezicht vanzelfsprekend punt, maar met veel vanzelfsprekende punten is het jammer genoeg zo dat ze nog niet eerder gemaakt zijn. Voor iemand die werkzoekend is en nog geen job heeft, maar hoe dan ook een tegemoetkoming nodig zal hebben als hij een job wil hebben, moeten we eigenlijk al bezig zijn met het aanbieden van de hulp en de tegemoetkoming op het ogenblik dat die persoon zich klaarmaakt voor sollicitatie. Ik zal ook daar de VDAB mee vatten en vragen dat men daar snel een beleid rond ontwikkelt. Ik wil daar later concreet op terugkomen.

Ik heb aan de VDAB gevraagd om, als regisseur op de arbeidsmarkt, een expertisecentrum op te richten waarin we allerlei deskundigheid die we hebben over de brede problematiek van handicap en werk samenbrengen. Dat gaat dan bijvoorbeeld over de deskundigheid die er al is bij Selor met betrekking tot aanwerven en vacatures, de deskundigheid bij het kennis- en ondersteuningscentrum voor hulpmiddelen bij het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap, deskundigheid bij allerlei gespecialiseerde actoren en verenigingen. Ik zou willen

dat VDAB dat nu samenbrengt in een herkenbaar expertisecentrum.

Ik ga ervan uit dat men dat ook medio 2008 concreter moet kunnen maken. Daarmee zijn we volop in de tweede fase van het implementeren van een nieuw beleid vanuit de bevoegdheid Werk. Ik doe dat niet alleen. U sprak over overheid. Ik weet dat minister Keulen daar gevoelig voor is. We plegen daarover overleg. Ik moet ook minister Van Brempt noemen, die een aantal initiatieven aan het nemen is in haar bevoegdheid voor beschutte en sociale werkplaatsen, waar je ook op een andere manier moet werken.

Ik stel voor dat we elkaar rendez-vous geven medio 2008. Dan moet ik echt concrete dingen op tafel gaan leggen, anders zou ik echt schuldig verzuim plegen tegenover mensen met een handicap. Ik wil dat het liefst goed voorbereiden zodat we een goed samenspel op gang krijgen medio 2008.

De heer Bart Van Malderen: Ik dank de minister voor zijn uitgebreid antwoord. Ik noteer alvast de afspraak om daar opnieuw over te debatteren medio 2008. Naast de gedeelde verontwaardiging en uw intenties om er effectief iets aan te doen, ben ik vooral gecharmeerd door het feit dat u heel terecht de focus legt op vrijwillige verantwoordelijkheid binnen het normale economische circuit. Al te vaak wordt tewerkstelling voor personen met een handicap gereduceerd tot beschutte werkplaatsen. Beschutte werkplaatsen hebben een heel belangrijke rol te vervullen, maar daarnaast ligt er een groot groeipotentieel in het normale economische circuit. Het is goed om daar de focus op te zetten. Tenslotte kan ieder van ons morgen door een banaal ongeluk of een niet te voorzien medisch probleem, een persoon met een beperking worden. Te lang heeft onze arbeidsmarkt wellicht de focus gelegd op de beperkingen. Het zou goed zijn dat ook de talenten van die mensen in ogenschouw worden genomen. Die zullen we broodnodig hebben.

De heer Jos Stassen: Mijnheer de minister, ik geef u het voordeel van de tijd. U hebt geschetst dat er een aantal institutionele veranderingen zijn gebeurd, weliswaar intern binnen het Vlaamse Gewest, en dat dat de nodige tijd heeft gehad en nu ongeveer afgerond is. Er zullen een aantal geïntegreerde maatregelen worden genomen vanuit een werkgelegenheidsfilosofie en minder vanuit een filosofie van welzijn, zoals in het verleden, om krachtigere, efficiëntere en effectievere maatregelen te nemen, los van het vrijblijvende en met effect op de arbeidsmarkt, zodat mensen met een handicap meer aan het werk kunnen geraken.

Ik hoop ook dat de Vlaamse overheid zelf hierin haar verantwoordelijkheid zal nemen via de gemeenten en de provincies, en dat zij een aantal maatregelen zal

nemen om het aantal mensen met een handicap dat daar tewerkgesteld is, op te trekken. Vanuit die voorbeeldfunctie kan je veel gemakkelijker private ondernemers stimuleren om hetzelfde te doen. Ik hoop dat u in de loop van het voorjaar 2008 een aantal concrete maatregelen uitwerkt en dat we dan met een vraag kunnen komen of de maatregelen effect hebben. Het nadeel van de tijd is dat we u misschien zullen confronteren met beloftes die niet gerealiseerd zouden zijn. Ik hoop dat dat niet waar zal zijn.

De voorzitter: Mevrouw Berx heeft het woord.

Mevrouw Cathy Berx: Ik sluit aan bij het laatste wat de heer Stassen heeft gezegd. In de krantenberichten werd verwezen naar het feit dat de Vlaamse overheid zelf ook niet al haar streefcijfers en ambities ter zake waarmaakt. Ik heb het dan over het aandeel van personen met een handicap in het eigen personeelsbestand binnen de Vlaamse administratie en de andere overheden. Daarom mijn vraag of naast de belangrijke maatregelen die zijn aangekondigd en waar we alle vertrouwen in hebben, ook een tandje bij wordt gestoken op het niveau van de overheden zelf, zodat die een echte voorbeeldfunctie kunnen vervullen op dat vlak.

De voorzitter: Mevrouw Stevens heeft het woord.

Mevrouw Helga Stevens: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, geachte leden, ik wil me aansluiten bij de vorige sprekers. De participatie van personen met een handicap aan de arbeidsmarkt is al heel lang een heet hangijzer. Ik hamer daar al heel lang op. Ik kan niet genoeg wijzen op het belang van het verzamelen van statistische gegevens over personen met een handicap of een arbeidshandicap. De meest recente cijfers ter zake dateren van 2002. Hoe kunnen we een fatsoenlijk beleid voeren als we zelf niet weten met welke cijfers we op dit ogenblik rekening moeten houden? De cijfers zijn vijf jaar oud. Na lang aandringen is de federale overheid gelukkig bereid gevonden om de cijfers over personen met een arbeidshandicap op te nemen in de enquête naar de arbeidskrachten, kortweg EAK. Ik ben heel blij dat te vernemen, maar het is een eenmalig initiatief en het is veel te weinig. In de commissie hebben we al zeer sterk gepleit voor het opnemen van onze verantwoordelijkheid. Vlaanderen moet zijn verantwoordelijkheid opnemen als de federale overheid tekort schiet op het vlak van statistiek. Mijnheer de minister, ik kan volledig begrijpen dat u hierover een andere visie hebt, maar zoals ik al zei in de commissie, als de federale overheid blijft tekortschieten, dan moet Vlaanderen eigen initiatieven nemen om correcte cijfers te verzamelen met betrekking tot de participatie van personen met een arbeidshandicap op de arbeidsmarkt.

Hier werd ook al gezegd dat men personen met een handicap blijft discrimineren op de arbeidsmarkt. Dat geldt niet alleen voor werkzoekende personen met een

handicap, maar ook voor werknemers met een handicap. Nog in augustus was er een voorval in Antwerpen, waarbij een persoon die al zeven jaar voor hetzelfde elektriciteitsbedrijf werkte, plots werd bedankt voor zijn diensten. Hij werkte daar als elektricien, wat een knelpuntberoep is, maar plots oordeelde het bedrijf dat door zijn doofheid de communicatie niet zo vlot verliep en er problemen waren met de veiligheid. Wie kan me uitleggen dat er plots, na zeven jaar, toch een probleem is door die doofheid? De overheid moet krachtiger optreden om dergelijke gevallen van discriminatie tegen te gaan. Mijnheer de minister, u hebt zelf gezegd dat werkgevers niet kunnen blijven zeuren dat ze niet genoeg werkkrachten vinden voor al hun vacatures, terwijl er nog zoveel personen met een handicap zijn die wel in staat zijn te werken, maar geen werk kunnen vinden. Daar zitten we dus met een probleem van vraag en aanbod die elkaar niet vinden.

Vorige week was er de studiedag van Plug in Gaps. Daar konden we zien welke belangrijke rol de uitzendsector kan spelen bij een betere doorstroming van personen met een handicap naar een job. Heel wat bedrijven komen via uitzendkantoren voor een eerste maal in contact met een persoon, dus ook een persoon met een handicap, als werknemer. Als die persoon eenmaal een voet binnen heeft in dat bedrijf, kan dat bedrijf tot de ontdekking komen dat hij inderdaad een goede werkracht is en kan het hierin investeren. Vorige week bleek dat de Vlaamse overheid bereid was meer te investeren hierin. We moeten dat volhouden. Op de studiedag had men het over een soort rangschikking, gemaakt op basis van cijfermateriaal. In die rangschikking kwamen vrouwen eerst, vervolgens oudere werknemers, dan allochtonen en helemaal als laatste aandachtspunt kwamen de personen met een handicap. Dat is een heel duidelijke blijk van een attitudeprobleem. Als personen met een handicap pas als allerlaatste een kans krijgen, zullen ze sowieso uit de boot blijven vallen.

We pleiten al jaren voor rendementssubsidies. De Vlaamse overheid heeft sinds kort een soort tussenkomst voor nieuwe werknemers bij de Vlaamse overheid. Dat is heel positief, maar het gaat enkel om nieuwe werknemers. U kunt misschien eens met minister Bourgeois overleggen om te bekijken of dit systeem kan worden uitgebreid voor de al bestaande werknemers met een handicap bij de Vlaamse overheid. Het zich inwerken in een job volstaat niet, de personen met een handicap moeten ook kunnen doorstromen, net zoals vrouwen, holebi's en mensen uit andere kansengroepen dat moeten kunnen. Mensen met een handicap stoten steeds op het glazen plafond. De betrokkenen hebben al een laag opleidingsniveau. We moeten veel meer aandacht besteden aan de doorstroming. We moeten samen nadenken over de aanpak van dit probleem.

Minister Frank Vandenbroucke: Ik heb goed nota genomen van de vele punten die mevrouw Stevens

onder de aandacht bracht. Ik zal ze niet herhalen. Het was een interessant betoog. Het gaat inderdaad niet alleen over het aanwerven, maar ook over het doorstromen en het kunnen blijven werken, en over het samenspel van diverse overheden. Ik neem de aandachtspunten heel graag mee.

De heer Jos Stassen: Mijnheer de minister, zoals afgesproken geven we elkaar rendez-vous vlak voor of vlak na de zomer om over dit thema te praten.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van de heer Jef Tavernier tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de implicaties van het voorgestelde Lokaal Pact voor de gemeentebegrotingen 2008

ACTUELE VRAAG van de heer Jan Verfaillie tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de implicaties van het voorgestelde Lokaal Pact voor de gemeentebegrotingen 2008

De voorzitter: De heer Tavernier heeft het woord.

De heer Jef Tavernier: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, morgen is het sinterklaas. Iedereen weet dat minister Van Mechelen daarop niet heeft gewacht om zijn sinterklaasgeschenk aan te kondigen bij de gemeenten, een aantal weken geleden. Na wat gewriemel en tegenstribbelen binnen de meerderheid en na een aantal vragen in dit parlement over het moment van de aankondiging, nadat we al alle uitleg gekregen hadden over de Vlaamse begroting, heeft de minister-president ons gezegd dat het een idee was – misschien een goed idee, misschien een minder goed – van minister Van Mechelen en dat het nog eens goed bekeken zou worden.

De regering heeft het idee vorige vrijdag nog eens goed bekeken en besloten dat 600 miljoen euro nogal weinig was. Ze voegde er grof gerekend, los van de Eliaheffing, nog 100 miljoen euro bij. 600 miljoen euro dient voor de schuldafbouw en de rest is extra. Iedereen zou kunnen juichen, vooral de gemeenten en nog meer de burgemeesters en schepenen, ware het niet dat er tezelfdertijd voorwaarden voor het jaar 2008 aan gekoppeld worden. Op macroniveau mogen de schulden niet stijgen. Bijkomend zou men voor 2009 enkele belastingen moeten afschaffen. Bedrijfsvriendelijke belastingen zijn totaal uit den boze. Gemeenten die belastingen voor het jaar 2009 afschaffen, worden gecompenseerd.

Dat klinkt allemaal mooi. Het zou nog mooier zijn als dit het idee was waarover men nu zou beginnen onder-

handelen, en dat dan in 2009 in werking zou treden. Het zou mooi zijn als dat enkele maanden geleden of over enkele maanden zou gebeuren. Maar het gebeurt eind november op een moment dat de gemeenten hun begroting al hebben opgemaakt en soms zelfs goedgekeurd. Wat moeten ze nu met dat geld nog doen? De schulden mogen immers niet verhogen in 2008. Maar ik ken gemeenten die belastingverhogingen hebben doorgevoerd. Dat zijn de gelukkigen! Als ze diezelfde verhogingen volgend jaar verlagen of afschaffen, kunnen ze wellicht rekenen op een compensatie. Mijnheer de minister, het moment is eigenaardig gekozen. De bijkomende voorwaarden zijn vreemd.

Bovendien vraag ik me af of de verdeelsleutel – 100 euro per inwoner – wel oké is. De noden enerzijds en de draagkracht anderzijds verschillen per gemeente. De verdeling lijkt mij niet alleen simpel of eenvoudig maar simplistisch.

Mijnheer de minister, wilt u dit idee opnieuw bekijken? Op welke manier wordt de zaak verder afgehandeld? Hoe ziet u de overlegprocedure met de steden en gemeenten? Wanneer denkt u tot een definitieve en coherente afspraak te komen?

De voorzitter: De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie: Ik zal enigszins een ander standpunt verdedigen.

Mijnheer de minister, u bent al vrij lang bevoegd voor de lokale besturen. Wij herinneren ons een vorige Vlaamse regering die toch wel wat minder deed voor de lokale besturen dan deze. Mijnheer Tavernier, laat ons zeer tevreden zijn met het aanbod van de Vlaamse Regering. We hebben het financieel niet gemakkelijk. Uitvoerende mandatarissen weten dat. Laat ons de middelen met beide handen grijpen. Dat is mijn uitgangspunt. De steden en gemeenten worden in de komende jaren met grote uitdagingen geconfronteerd.

Het akkoord is om de lokale besturen 612 miljoen euro schuldverlichting te geven. Ik heb in mijn vorige actuele vraag gezegd dat het verstandig zou zijn dat de 25 miljoen euro van de Eliaheffing voor het fiscaal pact zou worden toegevoegd aan de compensatiemiddelen voor de Eliaheffing. Dat is gebeurd. In 2009 wordt dat 41 miljoen euro. Er wordt een verlaging van onroerende voorheffing gegeven voor energiezuinige investeringen, die ook worden gecompenseerd. Er wordt een engagement gevraagd van de lokale besturen voor het afschaffen van de huisvuilbelasting, om geen nieuwe forfaitaire belastingen in te voeren, om de belasting op tewerkgesteld personeel en kantoorgebouwen af te schaffen en nog enkele andere zaken.

Het kalenderjaar loopt ten einde, de begrotingen zijn meestal klaar. Het is niet zo belangrijk wanneer deze

maatregel ingaat, wel dat de middelen ter beschikking worden gesteld. Vandaag lees ik in het VVSG-weekblad dat de VVSG de lokale besturen adviseert om geen rekening te houden met die extra middelen bij de opmaak van de begroting 2008 en gewoon op de ingeslagen weg verder te gaan en rekening te houden met de begrotings-onderrichtingen van uw diensten.

Mijnheer de minister, Ik ben lid van dit parlement, en ook lokaal uitvoerend mandataris, dus word ik vaak opgebeld met vragen over de opmaak van de begroting en financiële uitdagingen. Zult u de lokale besturen op korte termijn inlichten over uw bedoelingen? Wanneer wilt u de onderhandelingen starten met de VVSG en de VVP om alles uit te werken?

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Ik zei zo-even tegen onze voorzitter, die ook burgemeester is van de stad Lier, met een knipoog: goed nieuws komt nooit te laat. De afspraak is dat de 612 miljoen euro overname van de gemeenteschuld wordt doorgevoerd door middel van een begrotingswijziging in het voorjaar van 2008. Dat is een van de begrotingswijzigingen die de gemeenten het allerliefst zullen doorvoeren. Vaak moeten begrotingen worden gewijzigd omdat provisies niet volstaan om facturen of kosten te betalen. Nu krijgen ze onverwacht geld. Voor een doorsnee Vlaamse gemeente gaat het over een overname van 10 procent van de gemeenteschuld. Dat is niet niks.

De VVSG heeft ons geadviseerd om dat geld te implementeren in de begrotingswijziging van 2008. De meeste gemeenten hebben twee begrotingswijzigingen, een in het voorjaar en een in het najaar, en dan de begroting die op het einde van het jaar wordt gemaakt. Ik zal een rondzendbrief opstellen om de gemeenten te informeren en instrueren zodat ze weten wat ze eventueel kunnen inbrengen.

De beslissing die de Vlaamse Regering vorige vrijdag heeft genomen is inderdaad een soort Marshallplan voor de lokale besturen. De overname van 612 miljoen euro gemeenteschuld door Vlaanderen, en anderzijds een extra compensatie voor Elia, bovenop de 80 miljoen euro die al was verworven deze zomer. In 2008 komt daar nog eens 25 miljoen euro bij, voor 2009 en 2010 telkens 41,5 miljoen euro. Dat is heel mooi. Het zijn bedragen waar onze gemeenten een jaar geleden alleen maar konden van dromen.

En er zijn nog andere compensaties. We zetten zwaar in op energiezuinigheid. Als de gemeenten minder opcentiemen kunnen heffen door de verlaging van de onroerende voorheffing voor woningen die omgevormd worden tot energiezuinige woningen, worden de gederfde opcentiemen ook integraal door Vlaanderen gecompens-

seerd. Dat is uitstekend nieuws voor de gemeenten. Daar komt nog bij dat het Gemeentefonds jaarlijks met 3,5 procent toeneemt. Vandaag bedraagt het Gemeentefonds 1,83 miljard euro. Dat is niet niets.

Voor wat hoort wat, mijnheer Tavernier, daarin hebt u gelijk. Wij hebben daar dan ook een kader voor gecreëerd. Een van de aspecten is bedrijfsvriendelijke fiscaliteit. Daarnaast proberen we het milieu te promoten en het algemene economische klimaat te bevorderen. Wat het aspect belastingen betreft, is 2009 het referentiejaar. De belastingen mogen dan niet hoger zijn dan in 2008.

Ons fiscale pact wordt in het Lokaal Pact ingeschoven. Ik stel op het terrein vast dat veel lokale besturen al een soort lokaal fiscaal pact hebben. Zij zijn al met hun bedrijven en zelfstandigen rond de tafel gaan zitten, om duidelijk te maken dat ze geld nodig hebben om de gemeente te laten draaien en de werking te kunnen financieren. Ernstige bedrijfsleiders snappen dat ook. Wat zij echter niet verdragen, is dat er plotsklaps nieuwe belastingen opduiken of dat tarieven onverwachts worden verhoogd. Zij vinden dat belastingen transparant moeten zijn, maar ook voorspelbaar.

We gaan daarover onderhandelen. Een bedrijfsvriendelijk lokaal fiscaal klimaat is in het belang van de bedrijven, maar ook van de gemeenten. Maar je moet daarbij het hele palet in ogenschouw nemen. Sommige gemeenten hebben een op het eerste gezicht bedrijfs-onvriendelijke belasting, een soort pestbelasting. Als je echter van wat naderbij kijkt, merk je dat ze heel wat andere belastingen niet hebben. Je moet dus de hele waaier onder de loep nemen vooraleer je een oordeel velt. We gaan dat doen met de VVSG, die daar uitstekend voor geplaatst is. We hebben ook een werkgroep in de schoot van de Vlaamse Regering, met vertegenwoordigers van de minister-president, de twee viceminister-presidenten en van mijzelf, die dat overleg zal sturen.

Het is de bedoeling om dat lokaal te implementeren in het voorjaar van 2008. Het feit dat de begrotingen al opgemaakt zijn, is mijns inziens geen probleem voor de gemeenten. We zullen dat alles ook nog eens verwoorden in een omzendbrief, zodat iedereen duidelijk weet wat hij mag verwachten en hoe hij een en ander technisch moet invoeren.

Mijnheer Tavernier, u trekt de verdeelsleutel van 100 euro per inwoner in twijfel. U hebt misschien een punt, maar welk criterium we ook ontwerpen, er zullen altijd ontelbare varianten bedacht kunnen worden, waarop nog eens ontelbare opmerkingen geformuleerd kunnen worden. Voor het Gemeentefonds wordt rekening gehouden met een aantal objectieve parameters, zoals de fiscale draagkracht van de gemeente, de kansarmoede binnen de gemeentegrenzen of de aanwezigheid van

het aantal sociale appartementen op het grondgebied. We hebben dat nu niet gedaan. Dit is helder en eenvoudig, en dat maakt een vlotte toepassing mogelijk. Dat is ook wat onze lokale verantwoordelijken verwachten, zodat ze die centen snel binnenkrijgen.

De heer Jef Tavernier: Mijnheer de minister, krijgen is leuk, en kunnen uitdelen is ook leuk. Een gegeven paard kijk je niet in de mond, zegt men dan, maar zodra er een aantal voorwaarden gesteld worden, liggen de zaken toch enigszins anders.

Bovendien blijf ik wat problemen hebben met de timing van de aankondiging.

Op technisch vlak kan dat worden opgelost via begrotingswijzigingen. Het verdient echter de voorkeur om zo weinig mogelijk begrotingswijzigingen door te voeren. Door te onderhandelen of door het op een ander moment aan te kondigen, zou een begrotingswijziging grotendeels overbodig gemaakt kunnen worden. Ook op Vlaams niveau hebben we daar nu wat problemen mee.

Daarnaast kunnen we ons vragen stellen over de al dan niet bedrijfsvriendelijke belastingen. Er bestaat geen discussie over dat de belasting op personeel uit de tijd is of zou moeten zijn. Er is een aantal belastingen dat wordt of is ingevoerd vanuit regulerend oogpunt, ook op het vlak van bedrijven. Ik denk dan aan de belasting op gratis aan huis bedeelde reclamebladen. Bedoelt u met de voorwaarden die u stelt dat die afgeschaft moeten worden? Ik zou dat betreuren. Ik heb de indruk dat ook een aantal andere belastingen een regulerend karakter hebben.

Mijnheer de minister, dit wordt een heikele onderneming, waarvan de invulling zou kunnen verschillen per gemeente. Wanneer dat per gemeente wordt bekeken, zouden we in een nieuw voogdijstelsel terecht kunnen komen.

De heer Jan Verfaillie: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw uitgebreid antwoord. De voorgaande spreker woont ongeveer op de grens tussen Oost- en West-Vlaanderen en is hoogstwaarschijnlijk ontgoocheld dat de Vlaamse Regering inspanningen doet voor de lokale besturen. Indien hij aan de andere kant van de tafel had gezeten, dan was zijn verhaal wellicht ook anders geweest.

Mijnheer de minister, de grote krachtlijnen liggen vast. Nu moet het pact concreet worden ingevuld en geïmplementeerd. De lokale besturen moeten op termijn weten waar ze aan toe zijn. Een van de belangenbehartigers van de lokale besturen is de VVSG. Op provinciaal niveau is dat de VVP. U hebt al gesteld dat u een gemeentenaar bent. We gaan ervan uit dat heel wat parlementsleden gemeentenaars zijn. Zij zullen heel aandachtig de vorderingen binnen de Vlaamse Regering en de

onderhandelingen met de VVSG en VVP volgen. Ik heb begrepen, mijnheer de minister, dat u die lokale behartigers de hand reikt om het overleg op te starten. Via het weekblad van de VVSG heb ik vandaag eveneens vernomen dat ook zij de hand reikt aan de Vlaamse Regering om samen rond de tafel te gaan zitten.

De voorzitter: De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren: Ik heb enkele bedenkingen. Morgen komt Sinterklaas en de heer Tavernier gaat ervan uit dat er geschenken worden uitgedeeld. Het gaat er niet over dat schepenen en lokale mandatarissen tevreden zijn. Het gaat erover dat de Vlaamse Regering de lasten van de burger wil trachten te verminderen. Dat staat onder meer in de intentieverklaring. Wanneer er dus 'geschenken' worden uitgedeeld aan de gemeenten, dan zijn dat gewoon middelen om de belastingen in toom te houden en de burgers en de bedrijven niet te overbelasten.

Ik heb daarnet afgevaardigden van de ene en de andere partij verklaringen horen afleggen over het Lambermonteffect. Dat akkoord bevat ook positieve elementen. In dezelfde partijen wordt gezegd dat dit een goede zaak is. Een en ander vloeit daar echter ook uit voort.

De heer Verfaillie dringt aan op een snelle communicatie. Verleden maandagvoormiddag hebben we al een omzendbrief ontvangen van minister-president Peeters. Daarin worden de grote lijnen uiteengezet. Dat is een goede zaak.

Wat ik uit deze discussie onthoud, is dat men van plan is de gemeentelijke autonomie, de verdragen die worden gemaakt tussen het bedrijfsleven en de gemeenten, te respecteren. Het is maar goed dat men die autonomie respecteert. Het is maar goed dat er een consensus is om het bedrijfsleven niet op te zadelen met pestbelastingen of overmatige lasten. Daarnaast moet men er ook voor zorgen dat de lastenvermindering voor de ene niet leidt tot een lastenverhoging voor de andere. Als bedrijven een fiscaal pact afsluiten binnen een bepaalde regio, binnen hun gemeente, moet daar te allen tijde rekening mee worden gehouden. Dat is ook wat ik opmaak uit het antwoord van minister Keulen.

Er is nog een andere zaak. In de commissie werd ook verwezen naar de Europese directieve, naar de mogelijkheden en de criteria. We hebben het hier over de begroting voor 2008 en/of 2009 en/of de begrotingswijziging. Uit de gegevens in verband met de Europese directieve maak ik op dat daar ook sprake is van een overgangperiode. Ik vraag om daarvoor het meeste begrip op te brengen. Dat is wat ik heb begrepen uit het antwoord van minister Keulen. Mocht ik hem verkeerd

hebben begrepen, dan moet hij mij maar corrigeren. Ik zal hem dan wel van repliek dienen.

Minister Marino Keulen: U hebt dat goed begrepen.

De voorzitter: De heer Peumans heeft het woord.

De heer Jan Peumans: Mijnheer de minister, ik heb gemengde gevoelens bij heel dit systeem. Ook de VVSG is van mening dat voorbij wordt gegaan aan de problematiek van de kleinere plattelandsgemeenten. Ik blijf daar bij. Er zijn heel wat maatregelen die betrekking hebben op centrumsteden en de grotere gemeenten. Een lineaire maatregel kan moeilijk gemoduleerd worden.

Mijnheer de minister, de Eliaheffing is een compensatie voor de gemeenten na de liberalisering. U kent dat verhaal beter dan ik. Wordt de verhoging van de Eliaheffing ook gekoppeld aan de afschaffing van forfaitaire belastingen?

Minister Marino Keulen: Dat is niet zo. Dat staat daar los van.

De heer Jan Peumans: Dat is belangrijk. Dat is een engagement dat men ten opzichte van de gemeente is aangegaan bij het invoeren van de Eliaheffing. Het zou sterk zijn als nu gezegd zou worden dat er een koppeling is met de forfaitaire belasting.

Gemeenten moeten forfaitaire belastingen afschaffen. Het zou misschien beter zijn dat ze dat niet doen en aan de regering zeggen dat ze het geld mag houden. Dat risico bestaat. Ik heb voor mijn eigen gemeente de rekening gemaakt. Ik kan beter de forfaitaire belasting niet afschaffen. De vraag is dan natuurlijk wat u met die centen zult doen.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Mevrouw de voorzitter, ik heb nog enkele kleine vragen. Ik zou een pleidooi willen houden om te zorgen voor eenvoudige maatregelen. Dit is een voorbeeld van eenduidigheid en eenvoud. Er zijn natuurlijk voor- en nadelen. Hoe meer wordt gemoduleerd, hoe moeilijker bepaalde zaken worden gemaakt.

Mijnheer de minister, mogen we er van uitgaan dat dit het ultieme fiscaal pact is dat de Vlaamse Regering tijdens deze legislatuur met de lokale besturen sluit? Ik veronderstel dat dit het geval is. Het is echter goed om dat bevestigd te zien door een lid van de regering.

De Vlaamse Regering plant verschillende maatregelen, zoals de schuldverlichting ten belope van 100 euro per inwoner, die de gemeenten ten goede komen. Ik vraag

me af of de uitbreiding van de Eliacompensaties al dan niet deel van de overeenkomst uitmaken. Moeten de gemeenten ook voldoen aan voorwaarden als de afschaffing van de forfaitaire huisvuilbelasting om dergelijke extraatjes te verkrijgen? Staat dit al dan niet los van de overeenkomst?

Het risico bestaat dat gemeentebesturen de vergelijking maken. Licht het totaalbedrag van 612 miljoen euro vast of ligt een bedrag van 100 euro per inwoner vast?

De voorzitter: De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock: Mevrouw de voorzitter, het lijkt me technisch amper nog haalbaar dit bedrag in de begroting voor 2008 in te schrijven. De minister heeft al verklaard dat dit op zich geen probleem vormt. Een begrotingswijziging volstaat om het bedrag alsnog in te schrijven.

De gemeenten staan voor een hele reeks uitgaven. Volgens sommige bronnen zullen alle Vlaamse gemeenten samen de komende jaren 6 miljard tot 7 miljard euro aan rioleringswerken moeten uitgeven. Dit is een gigantisch bedrag.

De gemeenten zitten met heel wat vragen. Ze lezen wat in de kranten wordt geschreven en ze horen allerlei berichten. De schuldenlast mag niet stijgen. Sommige gemeenten hebben al een algemeen beleidsprogramma opgemaakt en hebben de in hun overeenkomsten opgenomen investeringen in hun financieel meerjarenbeleidsplan gemotiveerd. Deze gemeenten vragen zich af of het bericht over de schuldenlast klopt. Dat zou hen immers in een moeilijke situatie brengen. De belastingen mogen in 2009 niet stijgen. Indien hier geld van de Vlaamse overheid tegenover staat, kan ik daar nog inkomen.

Wat is de definitie van een pestbelasting? Moet niet voor elke gemeente een globaal kaartje worden getekend? Is het mogelijk dat een belasting in een gemeente een pestbelasting is en in een andere gemeente helemaal geen pestbelasting is? Wat vindt de minister hiervan?

De Eliacompensatie is goed nieuws voor de gemeenten. Ik heb in LOKAAL, het tijdschrift van de VVSG, gelezen dat het hier om een vermindering van de gewone uitgaven met 1 percent gaat. Het gaat hier in principe ook om een eenmalige operatie. Is het mogelijk dat in de toekomst soortgelijke maatregelen zullen volgen?

Al deze bekommernissen leven bij de plaatselijke besturen. Ik heb niet direct een antwoord op de vragen die daar worden gesteld. Het is mogelijk dat de minister ook geen antwoorden heeft. Duidelijke, eenvoudige

communicatie is echter van groot belang. De gemeentebesturen moeten weten waar ze zich aan moeten houden. We moeten vermijden dat te vroeg wordt gejuicht.

Het gaat hier om een goede maatregel. De heer Vermeiren heeft daarnet al gesteld dat goede ideeën veel vaders hebben. Indien de gemeenten het aangekondigde bedrag van 600 miljoen euro zullen ontvangen, heeft de Vlaamse Regering een goede maatregel getroffen.

Minister Marino Keulen: Mevrouw de voorzitter, het lijkt bijna een Vlaamse gewoonte een overwinning als een halve nederlaag voor te stellen. Indien iemand deze maatregel een half jaar geleden had voorspeld, zou iedereen dit een dagdream hebben genoemd. Nu de maatregel wordt getroffen, blijken er enkel winnaars te zijn. De gemeenten, de burgers, de bedrijven en het leefmilieu winnen hierbij.

Het afschaffen van de forfaitaire huisvuilbelasting is al jarenlang een strijdpunt. We streven naar de invoering van het principe 'de vervuiler betaalt'. Wie milieubewust leeft, zal een lagere huisvuilfactuur krijgen. Iedereen zat al lang op deze goede maatregel te wachten.

Ik denk niet dat we corrigerende of regulerende belastingen moeten uitsluiten. Belastingen die in het leven zijn geroepen om milieudoelstellingen na te streven, zouden later, eenmaal de doelstelling is bereikt, moeten opdrogen of wegvallen. Dat is een kenmerk van dergelijke belastingen. Het gaat hier immers niet om financieerbare belastingen, die enkel dienen om geld in het laatje te brengen.

Ik heb ook al gezegd dat de uitwerking in overleg zal worden aangepakt, met de kabinetten van minister-president Peeters en van de viceminister-presidenten Van Mechelen en Vandenbroucke, met de VVSG, de VVP en de SERV-partners. We werken dus niet in het ijle, maar willen breed gedragen voorstellen die ook haalbaar zijn.

Wat is een pestbelasting? Het is een goede vraag, want wat op het eerste gezicht een pestbelasting lijkt, is dikwijls een lokaal genomen maatregel waarmee men plaatselijk kan leven. Dikwijls zijn in die gemeente dan weer andere belastingen niet van toepassing. Het is dus niet erg eenvoudig. Men kan daarover theoretische discussies voeren, maar in de praktijk is dat niet zo eenvoudig.

De schuldtoename bekijken we in de eerste plaats op macroniveau. Het kan zijn dat in een bepaalde gemeente geen problemen zijn, maar binnen twee jaar de helft van het grondgebied overstroomt omdat de riolering capaciteitsproblemen heeft. We mogen de gemeentelijke werking niet in een keurslijf steken, maar toch moeten we op macroniveau met een aantal parameters werken die ook moeten worden gerespecteerd.

Er zijn tijdens de vorige legislatuur als afspraken gemaakt over de afschaffing van de forfaitaire belastingen, zoals de huisvuilbelasting. Ondertussen hebben ongeveer de helft van de gemeenten en steden daar al werk van gemaakt. De fiscale operatie moet ook wat dienen om een aantal milieudoelstellingen te realiseren. Ik denk dan aan de isolatie van woningen en het milieuvriendelijker maken van de fiscaliteit.

Is dit het ultieme fiscale pact zoals we het in het regeerakkoord voor 2008 hebben aangekondigd? Dit pact wordt in deze operatie geschoven. Dat lijkt me de beste manier om alles werkbaar te maken. Overal op het terrein vraagt men me om hen met rust te laten, want men heeft intussen overal een modus vivendi met de bedrijven en zelfstandigen gerealiseerd. Men vraagt zich af of men wel zal terugkrijgen wat men zal derven. Er zijn specifieke situaties, zoals de belasting op de drijfkracht. Meestal stelt die belasting niet veel voor, maar in sommige gemeenten is dat echt een grote bron van inkomsten. Om dat soort van discussies te vermijden, pakken we het in grondig overleg aan.

Ik denk dat dit een van de laatste grote operaties is die we in deze legislatuur zullen uitvoeren. Als het in de toekomst in deze legislatuur nog mogelijk zou zijn om iets te doen voor de gemeenten, dan ben ik natuurlijk de eerste om daarvoor te pleiten. Ik geloof wel dat we met deze operatie het zo ongeveer zullen gehad hebben. Alles kan meer en beter, maar laten we ons vandaag daarop concentreren.

Twee jaar geleden dachten we allemaal dat het met Elia afgelopen was. Voor het zomerreces hebben we nog 80 miljoen euro aan recurrente middelen uitgetrokken. Die uitgaven zijn niet in de tijd beperkt, en zullen dus ook na juni 2010 worden uitgekeerd. Nu komt daar voor 2008 nog 25 miljoen euro bij.

Voor 2009 en 2010 komt er telkens 41,5 miljoen euro bij. Laten we wel wezen: het is mooi dat Vlaanderen dit kan en een gedeelte van zijn budgettaire mogelijkheden ter beschikking stelt van de lokale besturen. Zo worden ze niet verplicht het te gaan zoeken bij gezinnen en bedrijven.

De heer Jef Tavernier: Vanuit het standpunt van de gemeente gesproken is het geen probleem dat er geld naar de gemeente gaat. Laat ons daarover duidelijk zijn. Vanuit het Vlaamse Parlement moet echter de vraag worden gesteld waaraan het geld het best wordt besteed. Daarnaast rijst de vraag wat de verdeelsleutel is, op welk moment de maatregel wordt aangekondigd en ten slotte welke de voorwaarden zijn. Ik stel vast dat er een aantal voorwaarden zijn aan toegevoegd.

U weet, mijnheer de minister, dat u vanaf nu goed op uw woorden moet letten. Ieder woord wordt gewikt en gewogen. Als ik de heer Vermeiren bezig hoor, doet hij

nu al aan exegese. Zijn collega in de gemeenteraad, de heer Van Rompuy, zit aandachtig te luisteren. Ik stel vast dat één voorwaarde nogal uitdrukkelijk is gesteld. De bedrijfsonvriendelijke belasting en de belasting op het personeel moeten worden afgeschaft. We zullen zien waar het wordt toegepast. Ik ben ervan overtuigd dat sommige gemeenten die hier beter zijn vertegenwoordigd dan anderen, waarschijnlijk iets meer invloed zullen hebben op de uiteindelijke besluitvorming. Ik denk, mijnheer de minister, dat u thuis bent in het toepassen van de voorwaarden.

De heer Jan Verfaillie: Uiteindelijk is het wachten op het advies van de Hoge Raad voor Financiën om te kijken of de constructie kan doorgaan. Ik hoop dat het advies al is aangevraagd zodat we binnen afzienbare tijd duidelijkheid krijgen. Vooraleer de onderhandelingen starten, is het belangrijk om over heel concrete cijfers te beschikken.

U kunt ze misschien opvragen bij de administratie of de diverse gemeentebesturen. 100 euro per inwoner schuldverlichting heeft een weerslag op de lange termijn, maar de weerslag ervan op één begrotingsjaar is slechts de intrest plus de kapitaalsaflossing. Dat is ongeveer 6 à 7 euro maximum per inwoner op jaarbasis, maar natuurlijk een heel aantal jaren lang. Het is misschien wel interessant om de oefening gemeente per gemeente te maken, zodat u gestaafd met cijfers naar de onderhandelingen kunt trekken.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ONTWERP VAN DECREET tot goedkeuring van het samenwerkingsakkoord van 4 mei 2006 betreffende de samenwerking inzake arbeidsmarktbeleid en de bevordering van de mobiliteit van werkzoekenden gesloten tussen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, het Vlaams Gewest en de Vlaamse Gemeenschap – 1267 (2006-2007) – Nrs. 1 en 2

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 24 februari 2005 betreffende de interregionale mobiliteit van de werkzoekenden gesloten tussen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, het Waals Gewest, het Vlaams Gewest, de Vlaamse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap en de Franse Gemeenschapscommissie – 1268 (2006-2007) – Nrs. 1 en 2

Algemene besprekingen

De voorzitter: Dames en heren, de algemene besprekingen zijn geopend.

De heer Van den Heuvel, verslaggever, heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Ik zal de twee ontwerpen van decreet samen bespreken. Het tweede ontwerp van decreet houdt de instemming in van het samenwerkingsakkoord van 24 februari 2005. De twee samenwerkingsakkoorden houden een informatie-uitwisseling in op een geautomatiseerde wijze tussen de VDAB, FOREM en ACTIRIS.

Als we naar de cijfers kijken, kunnen we stellen dat de samenwerkingsakkoorden goed lopen, want in 2006 bijvoorbeeld werden er slechts 20 000 vacatures doorgespeeld aan FOREM en ruim 20 000 aan ACTIRIS. Dit jaar is dat al het dubbele op acht maanden tijd.

De samenwerkingsakkoorden werken dus, maar een informatie-uitwisseling is slechts een eerste stap. Het komt er op aan, en dat is de opdracht van FOREM en ACTIRIS, om ook een goede toeleiding te organiseren. Er is dus een afspraak gemaakt met FOREM dat de VDAB

5 000 vacatures voor FOREM en 1 000 voor ACTIRIS identificeert. FOREM en ACTIRIS hebben zich op hun beurt geëngageerd om voldoende Waalse en Brusselse kandidaten naar deze vacatures te sturen.

Het is ook heel belangrijk dat de taalopleidingen in het oog worden gehouden. Dat kan een knelpunt zijn om een bepaalde baan vast te krijgen. Taalopleiding kan een mogelijke uitweg betekenen. De samenwerkingsakkoorden werken goed bij een collectief ontslag, maar het moet de ambitie zijn om breder te gaan. In het Brusselse Gewest zijn intussen ook lokale werkwinkels opengegaan.

De SERV heeft bovendien een positief advies gegeven en liet weten dat ze deze zaak op een permanente manier zullen evalueren.

De commissie stemt dus in met die twee samenwerkingsakkoorden.

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Ik denk dat we dit voldoende grondig hebben besproken in de commissie. Ik dank de verslaggever.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De algemene besprekingen zijn gesloten.

ONTWERP VAN DECREET tot goedkeuring van het samenwerkingsakkoord van 4 mei 2006 betreffende de samenwerking inzake arbeidsmarktbeleid en de bevordering van de mobiliteit van werkzoekenden gesloten tussen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, het Vlaams Gewest en de Vlaamse Gemeenschap – 1267 (2006-2007) – Nrs. 1 en 2

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl. St.* VI. Parl. 2006-07, nr. 1267/1).

- *De artikelen 1 tot en met 3 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 24 februari 2005 betreffende de interregionale mobiliteit van de werkzoekenden gesloten tussen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, het Waals Gewest, het Vlaams Gewest, de Vlaamse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap en de Franse Gemeenschapscommissie – 1268 (2006-2007) – Nrs. 1 en 2

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl. St.* VI. Parl. 2006-07, nr. 1268/1).

- *De artikelen 1 tot en met 3 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET betreffende energieprestaties in scholen – 1372 (2007-2008) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, de algemene bespreking is geopend.

Mevrouw Heeren, verslaggever, heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren: Mijnheer de minister, geachte collega's, de commissie voor Onderwijs besprak op 6 november 2007 het voorstel van decreet betreffende energieprestaties in scholen. Het decreet legt de basis om voor nieuwe schoolgebouwen een heel ambitieuze energieprestatie-eis vast te stellen.

In uitvoering van het algemeen decreet inzake energieprestaties voor gebouwen dat vorig jaar werd goedgekeurd, doet de minister van Onderwijs in dit decreet het voorstel om nieuwe gebouwen te laten voldoen aan een E-peil dat gelijk is aan 70. Daaraan wordt de verplichte subsidie voor alle nieuwbouw gekoppeld alsook de projecten die thuishoren binnen het hele DBFM-programma. Deze strengere norm betekent een meerinvestering voor nieuwbouwprojecten. Daarom stelt de minister voor om de bijkomende kosten die voortvloeien uit die strengere energieprestatie-eis voor alle onderwijsnetten voor 100 procent te subsidiëren.

Daarnaast wordt in dit ontwerp van decreet de mogelijkheid gecreëerd om passiefscholen te realiseren via een aantal pilootprojecten. Ook de bijkomende kosten om deze passiefscholen te realiseren zullen voor 100 procent gesubsidieerd worden. Een selectiecommissie zal de verschillende projecten selecteren.

Tijdens de bespreking in de commissie werd de ambitieuze doelstelling van de E70-norm door alle parlementsleden meer dan ooit onderschreven. Er waren een aantal opbouwende maar kritische vragen. Vanuit het Vlaams Belang werd benadrukt dat het decreet op geen enkele manier scholen die nu reeds energiezuinig werken, beloont en scholen die dat niet doen, op geen enkele manier bestraft. Een andere zorg vanuit die fractie was dat de extra subsidie voor betaling van de meerkost uit de reguliere middelen voor infrastructuur komt. Een vraag dus naar betaalbaarheid en financiering voor de toekomst.

Vanuit de sp.a-fractie werd benadrukt dat met dit voorstel de voorbeeldfunctie van de overheid ten volle tot uiting komt. Door het initiatief van passiefscholen is men ervan overtuigd dat de innoverende technieken die in de passiefscholen gebruikt zullen worden, sneller goedkoper zullen worden.

Vanuit de Groen!-fractie werd de zorg over de financiering uitgedrukt. Men vraagt zich af of de voorgestelde bedragen voldoende de bijkomende investeringskosten zullen dekken en of door de meerkosten uit hetzelfde budget te financieren, de wachtlijsten voor scholenbouw niet nog langer zullen worden.

Alle fracties hebben de E70-norm onderschreven. Er werd zelfs gezegd dat het misschien op termijn moge-

lijk is om te evolueren naar een E60-norm. We hebben in de commissie ook gedebatteerd over het feit dat dit ook zou moeten kunnen in de socialewoningbouw. De minister voor Wonen heeft vorige week aangekondigd dat hij uw voorbeeld wil volgen en dat hij bekijkt in welke mate men ook daar de E70-norm kan hanteren.

Tegelijkertijd werd de suggestie geopperd om bij de selectie van passiefscholen zeker rekening te houden met de verschillende typologieën van scholen. Een evaluatie binnen een aantal jaar dringt zich ook op.

De zorg van de heer De Meyer was dat briefwisseling, omzendbrieven en besluiten gebaseerd moeten zijn op goedgekeurde decreten. Het decreet kan allicht vandaag worden goedgekeurd door het parlement, terwijl de inschrijvingsdatum voor de passiefschoolprojecten eind september afliep. Mijnheer de minister, u hebt daar een vrij gerechtvaardigde uitleg over gegeven.

De voorzitter van de commissie, mevrouw Van Kerrebroeck, wilde benadrukken dat het effect van dit decreet voor de hele scholengemeenschap een multiplicatoreffect zal hebben voor energiebewust leven, niet alleen van kinderen, maar van al degenen die zich in een scholengemeenschap bewegen.

Het was een bijzonder boeiende gedachtewisseling en een start voor een nieuw project in het scholenlandschap. Het decreet werd aangenomen met negen stemmen voor bij vijf onthoudingen. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, gezien het bijzonder volledige verslag van mevrouw Heeren, kan ik bijzonder kort zijn.

We willen vooreerst onze waardering uitspreken voor dit decreet inzake energieprestaties in scholen. Rationeel energieverbruik is hoe dan ook bijzonder belangrijk. De overheid heeft een voorbeeldfunctie, en scholen hebben een nog veel ruimere pedagogische functie.

Maar ik wil van deze gelegenheid gebruik maken om blijvend aandacht te vragen voor alledaagse problemen waar veel scholen mee geconfronteerd worden: 60 procent van de schoolgebouwen heeft nog enkel glas en 70 procent van de schoolgebouwen heeft een dak dat onvoldoende geïsoleerd is. Mijnheer de minister, we willen er aandacht voor vragen dat ook hiervoor blijvend voldoende financiële middelen worden vrijgemaakt.

Mevrouw de voorzitter, ik wil ook een pleidooi houden om bij al deze experimenten te voorzien in voldoende coördinatie en overleg. Op 23 november keurde de Vlaamse Regering een ontwerp van besluit goed betref-

fende een haalbaarheidsstudie naar alternatieve energiesystemen bij grote gebouwen van meer dan 1000 vierkante meter. Uiteraard komen hier veel schoolgebouwen voor in aanmerking. Mijnheer de minister, wat is de verhouding tussen het besluit dat vorige week werd goedgekeurd en dit decreet?

Het blijft een beetje verrassend dat scholen, om in aanmerking te komen, hiervoor al moesten inschrijven op 28 september en dat vandaag pas het decreet wordt goedgekeurd. Mijnheer de minister, u hebt een uitleg gegeven, maar ik blijf toch met deze vraag zitten.

Hoe zit het met de Brusselse scholen? Men zegt mij dat een ordonnantie werd goedgekeurd op 7 juni 2007 betreffende de energieprestaties en het binnenklimaat van gebouwen. De ordonnantie treedt pas in juni 2008 in werking, en er is nergens sprake van de E70-norm. Het decreet zegt dat het een gemeenschapsmaterie regelt, maar anderzijds wijst deze ordonnantie erop dat het over een gewestmaterie zou gaan. Wat is de verhouding met de Brusselse ordonnantie? Kunt u daar een woordje uitleg over geven?

De voorzitter: Mevrouw Michiels heeft het woord.

Mevrouw An Michiels: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, eerst en vooral wil ik nogmaals heel duidelijk stellen dat wij als fractie zeker en vast de achterliggende doelstelling van dit decreet kunnen steunen. In tijden waarin het steeds belangrijker wordt om rationeel om te springen met energie, is investeren in energiezuinige schoolgebouwen een nobele doelstelling. Dat de overheid zich er bovendien toe engageert om de meerkost die het energiezuinig bouwen met zich meebrengt te subsidiëren, is nog veel beter.

Ons standpunt dat er voor nieuwe initiatieven nieuw geld moet worden uitgetrokken, blijft onverkort behouden. Dit is niet het geval bij dit decreet. Voor de extra financiering van zuinige gebouwen wordt geput uit de reguliere middelen voor scholenbouw.

Ik wil ook antwoorden op een kritiek die geuit werd bij de bespreking in de commissie. De Vlaams-Belangfractie kant zich helemaal niet tegen het bouwen volgens de passiefhuisstandaard. Integendeel, we vinden het goed dat dit onder de aandacht gebracht wordt. We zijn het er ook mee eens dat dergelijke bouwwijze niet opgelegd kan worden, maar als een soort proeftuin van start kan gaan. Waar we wél problemen mee hebben, is dat ook hier de extra kosten die deze manier van bouwen met zich meebrengt, volledig zullen worden gesubsidieerd uit de bestaande middelen. Ook voor dit nieuwe initiatief komt dus helemaal geen nieuw geld!

Tijdens de bespreking in de commissie zei u, mijnheer de minister, dat er uit de reguliere middelen slechts 2,2

miljoen euro zal worden uitgetrokken om het zuiniger bouwen te financieren. 2,2 miljoen euro lijkt niet veel op een budget van – afgerond – 246 miljoen euro, maar u kunt ook niet ontkennen dat er nog steeds een structureel probleem is wat betreft de scholenbouw. Nog steeds moeten scholen zeer lang wachten op middelen om bestaande gebouwen te renoveren of om een nieuw gebouw te plaatsen. De wachtlijsten zijn helemaal niet gekrompen en de DBFM-formule is tot op heden ook nog niet van start gegaan. Ook wat betreft de andere initiatieven in verband met energiezuinig werken van scholen, gaf u toe dat eens moet worden nagegaan of het terrein wel helemaal mee is. Dit lijkt ons essentieel. Neem de tijd om eens te evalueren wat er is en wat eventueel nog moet worden bijgeschaafd.

Mijnheer de minister, tot slot wens ik nogmaals mijn kritiek op uw manier van communiceren te herhalen, een kritiek die ik ook bij andere sprekers heb gehoord, zij het ietwat anders geformuleerd. Ik blijf het er zeer moeilijk mee hebben dat u telkens op tv of in de krant iets komt uitleggen waardoor de indruk wordt gewekt alsof dit allemaal al besproken en gestemd is. Dit was het geval met voorliggend ontwerp van decreet, maar ook onlangs, naar aanleiding van het akkoord over de financiering van het leerplichtonderwijs, leek het voor een buitenstaander alsof dit al helemaal rond was, terwijl de bespreking ervan in de commissie nog moet worden aangevat!

Ik wil u wel geloven, mijnheer de minister, als u stelt dat het de schuld is van de media, die een eenvoudig verhaal willen brengen en dus niet altijd uw woorden goed weergeven als er nog heel wat procedures moeten worden gevolgd, zoals – een detail – de goedkeuring door het Vlaams Parlement. Ofwel bent u niet duidelijk als u dit zegt en begrijpen de mediamensen u niet, ofwel zijn ze van kwade wil, want op geen enkel ogenblik hoor ik u zeggen dat uw voorstel of idee nog een hele procedure moet volgen. Kortom, mijnheer de minister, onze fractie heeft het zeer moeilijk met uw aankondigingspolitiek, die er maar al te vaak toe leidt dat het parlement gereduceerd wordt tot een loutere stemmachine. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw Michiels, u hebt een eigenaardige opvatting over hoe een moderne democratie werkt. Je kunt niet ergens in een hoekje kruipen, aan een decreet beginnen schrijven, discussies voeren in een regering, dat voorleggen op adviesraden, ermee naar het parlement komen en zwijgen in alle talen. Je zegt natuurlijk dat je iets wilt doen, je begint dat uit te leggen.

Ik zeg overigens ook altijd dat iets een voorstel is, dat wordt voorgelegd. Eigenlijk is er maar één belangrijke

vraag en die is voor mijn rekening, niet voor de uwe. De vraag is of ik al ooit iets heb aangekondigd dat ik niet heb gerealiseerd. Neen. Dat is belangrijk, al de rest is onbelangrijk.

De heer Eric Van Rompuy: Ik dacht dat u in 2004 naar hier bent gekomen om het werkgelegenheidsbeleid te regionaliseren en de RVA te splitsen. We rekenen erop dat u dat nog kunt waarmaken, want dat is nog niet gerealiseerd.

Minister Frank Vandenbroucke: Daar zit u voor veel tussen!

Ik stel voor dat we elkaar rendez-vous geven. Als we strategisch ons verstand gebruiken, dan zullen we inderdaad in het werkgelegenheidsbeleid een zekere staats-hervorming doorvoeren. Maar dat is een ander debat.

Mijnheer De Meyer, uw eerste opmerking was terecht. Naast het vernieuwen en het lanceren van nieuwe opvattingen over schoolgebouwen van de toekomst, moeten we werken aan de bestaande schoolgebouwen. U weet dat ik ter zake een omvangrijk programma op gang heb gebracht. Vorig jaar ging het over 27 miljoen euro subsidies voor kleine investeringen die bestaande scholen energiezuiniger maken, door installaties te verbeteren, door meetsystemen aan te passen aan de realiteit van vandaag, door allerlei programma's. Voor 2008 ligt er opnieuw 25 miljoen euro op tafel voor verbeteringen aan bestaande scholen. Natuurlijk moeten we ook nieuwe scholen bouwen. Daarin hebt u volkomen gelijk.

Ik denk wel dat het onderwijs voorop moeten lopen in een maatschappelijke ontwikkeling, maar u hebt me wat dat betreft ook niet echt tegengesproken. Onze schoolgebouwen zijn een heel belangrijke schuldige voor het probleem van de opwarming van het klimaat. We verwarmen de lucht hoe dan ook te veel met onze gebouwen. We verstoken te veel energie. Dit is een belangrijke maatschappelijke sector, die toch ook een opvoedkundige taak heeft in de samenleving. Die moet daadwerkelijk voorop lopen. Ik vind wat we hier samen doen echt belangrijk, ook als signaal. Dit is een grote maatschappelijke sector, die aan de rest van Vlaanderen zegt: wij gaan onze scholen ook onderbrengen in gebouwen die beantwoorden aan de passiefstandaard, die bijna geen energie gebruiken waarvoor externe energiedragers nodig zijn, naast de zon en de warmte die er is. Dat is een belangrijk signaal en we lopen daarin inderdaad voorop.

Dan was er uw opmerking over de oproep. We hebben dat zorgvuldig besproken in de commissie. De oproep was een soort werkprocedure. Natuurlijk kunnen we alleen maar een ernstige selectie doen op basis van een ontwerp van decreet dat is goedgekeurd, met uitvoe-

ringsbesluiten die zijn goedgekeurd. Ik wil echter iets meedelen. Ik heb hier de voorbije dagen nog over nagedacht, ook aan de hand van de discussie. Als het decreet, nadat het is goedgekeurd, wordt afgekondigd, zal ik een tweede oproep doen. Die kunnen we dan afwerken volgens de door u gewenste verhoudingen. Er zal dus sprake zijn van een decreet dat is goedgekeurd en afgekondigd. Iedereen zal dan ook de kans hebben om in die verhoudingen nog te komen met voorstellen. Ik zal dus een tweede oproep doen. De eerste was een werkoproep. Ik zal niet wachten tot het decreet gepubliceerd is. Dat is niet nodig. Als we het hebben afgekondigd en ik doe een tweede oproep, dan moeten diegenen die zich wat zorgen maakten over de betekenis daarvan, gerustgesteld zijn. We vragen niet dat de projecten die we al hebben nog eens zouden worden ingediend. We hebben die immers al. We willen echter aan iedereen die kans geven, nu de zaken duidelijk zijn.

Uw vraag over Brussel was een goede vraag. Ik denk niet dat er een principieel juridisch probleem is. Het gaat hier over een gemeenschapsbevoegdheid. De Vlaamse Gemeenschap heeft geld ter ondersteuning van scholenbouw, ook van scholen in Brussel. Er is dus geen probleem. Er is wel een praktische vraag: als men een energieprestatiepeil wil laten vaststellen, wie doet dat dan? Wat is het referentiekader? Die praktische kwestie moet ik wel eens bespreken met mijn Brusselse collega's. Daar moeten we afspraken over maken. Gebeurt dat met mensen van het Brusselse Gewest of met mensen van het Vlaamse Gewest? Daar moet ik nog afspraken over maken. Dat geef ik grif toe.

We geven een erg belangrijk dubbel signaal met dit ontwerp. Scholen waarvan de bouwaanvraag na 1 januari komt, zullen beantwoorden aan de E70-standaard. Als het parlement dit ontwerp goedkeurt, betekent dat een drastische stap voorwaarts. We gaan eveneens heel vernieuwende wegen op door scholen te bouwen die beantwoorden aan de passiefstandaard. Ik ga ervan uit dat, als dit ontwerp eenmaal is goedgekeurd, daarmee elke juridische onduidelijkheid over de verdere procedure uit de weg is geruimd. Ik dank u allen voor uw vertrouwen en steun ter zake.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl. St.* VI. Parl. 2007-08, nr. 1).

– *De artikelen 1 tot en met 6 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

VOORSTEL VAN DECREET van mevrouw Anissa Tamsamani, de heren Dirk De Cock en Kris Van Dijck en de dames Monica Van Kerrebroeck, Kathleen Helsen en Laurence Libert houdende de organisatie en werking van de regionale technologische centra
– 1380 (2007-2008) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, de algemene bespreking is geopend.

Mevrouw Poleyn, verslaggever, heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyn: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik geef u een kort verslag van de bespreking door de commissie voor Onderwijs op 28 november, van het voorstel van decreet van collega's van de meerderheid betreffende de organisatie en werking van de regionale technologische centra, of RTC's.

De RTC's bestaan al sinds 2001. Ze kregen toen een decretale basis en zijn een samenwerkingsverband tussen scholen, bedrijven en andere opleidingsverstrekkers. Ze hebben vooral als doel om bij scholen en bedrijven meer afstemming te brengen in vraag en aanbod inzake infrastructuur en stages, het beter coördineren van nascholing inzake nieuwe technologie, en het vormen van een platform waar scholen en bedrijven elkaar kunnen vinden en kunnen samenwerken.

In het voorliggende voorstel van decreet worden een aantal kleine wijzigingen voorgesteld. Nu zijn er nog 6 RTC's: twee in West-Vlaanderen en één in elke andere provincie. Het voorstel bepaalt dat er één RTC per provincie komt.

We vonden het belangrijk om een aantal conclusies te trekken uit het grondige evaluatierapport over alle RTC's. Ze zijn vooral van procedurele aard en gaan over de planning of de beoordelingsprocedure. Een aantal voorstellen heeft financiële implicaties.

Uiteindelijk bevat het voorstel van decreet vooral bestuurskundige en operationele wijzigingen. De bedoeling is natuurlijk dat we de werking van de RTC's wat efficiënter maken zodat ze beter kunnen presteren en zo het technisch onderwijs en het beroepsonderwijs voldoende kunnen waarderen in de regio.

Mevrouw Tamsamani lichtte het voorstel van decreet toe in de commissie. Tijdens de bespreking vertelde

mevrouw Michiels in naam van de Vlaams Belangfractie dat ze het een positief voorstel vond, maar dat ze nog een aantal bijkomende vragen had omdat een aantal knelpunten uit de evaluatienota met het voorstel niet worden opgelost, en ze had ook een paar vragen over de sokkel van 200.000 euro die de basis dient te vormen voor de financiering.

Minister Vandenbroucke, die in feite namens de indieners antwoordde, gaf toe dat niet alle vragen beantwoord worden in het voorstel van decreet, maar dat het een kader biedt om al een aantal problemen op te lossen. Wat de nieuwe financiering van de RTC's betreft, verduidelijkte hij dat, waar de financiering vroeger gebaseerd was op het aantal scholen van het nijverheidstechnisch onderwijs in de provincie, de nieuwe financiering gebaseerd zal zijn op het aantal scholen van tso en bso. Dat heeft financiële implicaties. Er wordt in het voorstel van decreet voorzien in een minimale sokkel van 200.000 euro voor iedere provincie. Enkel voor West-Vlaanderen blijkt er sprake te zijn van een achteruitgang, want daar is er een oververtegenwoordiging van het nijverheidstechnisch onderwijs binnen het technisch onderwijs.

Ik ging daar aansluitend even dieper op in en verwoordde de West-Vlaamse frustratie. Het initiatief was gegroeid uit West-Vlaanderen, want daar waren al heel wat investeringen gebeurd in hoogtechnologische infrastructuur. Het is daarom heel spijtig dat juist deze provincie financieel een stapje achteruit moet zetten. Ik was heel blij te vernemen dat de minister repliceerde dat hij de West-Vlaamse bekommernis kon begrijpen en dat hij een latere correctie mogelijk acht.

Het was een korte, maar boeiende bespreking. Uiteindelijk werd het voorstel van decreet unaniem goedgekeurd door de elf leden. (*Applaus*)

De voorzitter: Mevrouw Michiels heeft het woord.

Mevrouw An Michiels: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, zoals gezegd werd door de verslaggever, vindt mijn fractie dit een goed voorstel van decreet. Het komt tegemoet aan een aantal knelpunten die opgesomd werden in de evaluatie van de RTC's. We hopen dat, zoals de minister ons heeft uitgelegd in de commissie, een aantal andere knelpunten die niet worden opgelost met dit decreet, kunnen worden weggevoerd in de beheersovereenkomsten.

Het feit dat u ons beloofd hebt ons deze beheersovereenkomsten te bezorgen, zal ons op dat ogenblik de gelegenheid geven om na te gaan hoe aan deze problemen tegemoet wordt gekomen.

Zoals de verslaggever zei, heb ik vragen gesteld over de verdeling van middelen. Mijnheer de minister, u hebt daarop geantwoord door ons de tabel te bezorgen die nu

in de bijlage zit. De tabel maakt veel duidelijk, maar roept ook nog een vraag op. Ik zal ze aan u stellen, mijnheer de minister. Ik vermoed dat u ook nu weer het mandaat zult krijgen om ze te beantwoorden.

Ik zie dat er één RTC is voor Vlaams-Brabant en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Ik vraag me af hoe we dit concreet moeten zien, en of dit wel de beste oplossing is. Op de webstek zie ik dat RTC Vlaams-Brabant zich exclusief richt op de Vlaams-Brabantse scholen. In Brussel is er geen of weinig nijverheidstechnisch onderwijs. Aangezien het Nederlandstalig onderwijs in Brussel met nog veel andere problemen kampt, stel ik me de vraag of dat ene RTC voor zowel Vlaams-Brabant als Brussel die complexe problematiek zal aankunnen. Maar, ik herhaal het, ondanks deze vraag en ondanks onze bezorgdheid over het invullen van de andere knelpunten, zullen wij dit voorstel van decreet toch goedkeuren.

De voorzitter: Mevrouw Poleyn heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyn: We hebben de tabel inderdaad pas later gekregen, daarom wil ik mijn laatste opmerking herhalen. Het zou inderdaad goed zijn mocht u erover kunnen waken dat er een overgangsregeling komt voor de provincies waar de middelen dalen. De dynamiek was daar namelijk het grootst.

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw de voorzitter, ik dank de indieners voor dit voorstel van decreet. Het was nodig om de zaken te stroomlijnen, beter te organiseren en te zorgen voor een overzichtelijke financiering. De centra vormen het kruispunt tussen Onderwijs en Werk.

Mevrouw Michiels, u hebt de situatie goed omschreven. Brussel kent geen brede maar wel een complexe problematiek. Vlaams-Brabant is daar eigenlijk nog niet mee bezig. Persoonlijk denk ik dat het toch het eenvoudigste is dat we vanuit het RTC Vlaams-Brabant ook iets ontwikkelen voor onze Brusselse scholieren en voor geïnteresseerde bedrijven. Ik vind dat zoiets het best vertrekt vanuit het RTC. Ik zie u bedenkelijk kijken.

We moeten daar nog eens over praten met de verantwoordelijken van het RTC. Misschien moeten we in extra ondersteuning voorzien. Dat moeten we nog bekijken. Maar ik zou geen apart RTC voor het Nederlandstalig onderwijs in Brussel oprichten, precies om de redenen die u aanhaalde.

Ik dank de verslaggeefster voor haar onpartijdigheid. Ze had het zelfs over een vraag "van mevrouw Poleyn". Ik

neem uw zorg echt mee. Ik begrijp uw punt. West-Vlaanderen liep voorop, heeft zich sterk ontwikkeld en wij proberen nu een evenwichtige financiering tot stand te brengen op basis van enkele sleutels. Dat is teleurstellend voor West-Vlaanderen. Ik zal daar een oplossing voor zoeken. Als ik die vind, zal ik ze toepassen.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel van decreet. (Zie *Parl. St.* VI. Parl. 2007-08, nr. 1380/1).

– *De artikelen 1 tot en met 13 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet houden.

RAAD VAN BESTUUR VAN HET VLAAMS INSTITUUT VOOR WETENSCHAPPELIJK EN TECHNOLOGISCH ASPECTENONDERZOEK

Aanwijzing van een Vlaams volksvertegenwoordiger

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de aanwijzing van een Vlaams volksvertegenwoordiger in de raad van bestuur van het Vlaams Instituut voor Wetenschappelijk en Technologisch Aspectenonderzoek, ter vervanging van mevrouw Patricia Ceysens, die door haar eedaflegging als lid van de Vlaamse Regering geen zitting meer heeft in het Vlaams Parlement.

Bij brief van 22 november 2007 draagt de heer Sven Gatz, voorzitter van de Open Vld-fractie, de heer Jaak Gabriels voor als lid van de raad van bestuur van het Vlaams Instituut voor Wetenschappelijk en Technologisch Aspectenonderzoek.

Vraagt iemand daaromtrent het woord? *(Neen)*

Aangezien het aantal kandidaten overeenstemt met het aantal toe te wijzen plaatsen, verklaar ik de heer Jaak Gabriels aangewezen tot lid van de raad van bestuur van het Vlaams Instituut voor Wetenschappelijk en Technologisch Aspectenonderzoek.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Johan Deckmyn, Jan Penris, Pieter Huybrechts en Frank Creyelman en de dames Agnes Bruyninckx en Marleen Van den Eynde betreffende het inlassen van een integriteitsclausule en een clausule rond concurrentiebeding voor hogere ambtenaren in de beheersovereenkomst tussen de Vlaamse Regering en het Agentschap Wegen en Verkeer (periode 2008-2010) – 1460 (2007-2008) – Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, deze middag heeft de heer Johan Deckmyn bij motie van orde een voorstel tot spoedbehandeling gedaan van het voorstel van resolutie van de heren Johan Deckmyn, Jan Penris, Pieter Huybrechts en Frank Creyelman en de dames Agnes Bruyninckx en Marleen Van den Eynde betreffende het inlassen van een integriteitsclausule en een clausule rond concurrentiebeding voor hogere ambtenaren in de beheersovereenkomst tussen de Vlaamse Regering en het Agentschap Wegen en Verkeer.

De heer Deckmyn heeft het woord.

De heer Johan Deckmyn: Ik heb bij het begin van deze zitting al aangegeven dat we in de commissie voor Openbare Werken tot een akkoord waren gekomen om, gezien de problematiek van de beheersovereenkomst en de korte termijn van de bespreking ervan, dit hier voor te leggen. Dat is ook conform een beslissing van het Bureau van het Vlaams Parlement van 6 oktober 2006.

Ik zal mijn argument hier niet herhalen. Ik vraag de spoedbehandeling van mijn voorstel van resolutie.

De voorzitter: De heer Caluwé heeft het woord.

De heer Ludwig Caluwé: Ik denk dat er een misverstand is over de vraag. Ik ontken niet dat er een beslissing van het Bureau is, maar ik had begrepen dat de commissie tijdig had gevraagd om dit in de commissie te bespreken.

De voorzitter: De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris: We hadden conform de beslissing van het Bureau afgesproken dat we dit hier bij hoogdringendheid zouden agenderen. We waren het daar kamerbreed over eens. Het zal niet lang duren, er worden maar twee puntjes voorgelegd. We hebben ons geëngageerd dat we van deze aangelegenheid geen misbruik zouden maken om andere overeenkomsten te bespreken.

De voorzitter: De heer van den Abeelen heeft het woord.

De heer Marc van den Abeelen: Mevrouw de voorzitter, het document werd rondgestuurd aan alle leden. Er is geen enkele reactie op gekomen. Daar kunnen we weinig aan doen. De dertig dagen zijn voorbij, en er is afgesproken om het voorstel van resolutie in de plenaire vergadering te agenderen.

De voorzitter: Is het parlement het eens met het voorstel tot spoedbehandeling? (*Instemming*)

Dan stel ik voor dat het voorstel van resolutie onmiddellijk wordt behandeld.

Is het parlement het daarmee eens? (*Instemming*)

Bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van resolutie.

De bespreking is geopend.

De heer Deckmyn heeft het woord.

De heer Johan Deckmyn: Mevrouw de voorzitter, collega's, over de problematiek van het integriteitsbeleid bij het Agentschap Wegen en Verkeer diende ik niet zo lang geleden een interpellatieverzoek in. Net in de periode dat dit in de commissie werd behandeld, werd de beheersovereenkomst met AWW aan de parlementsleden verzonden.

De beheersovereenkomst werd op 26 oktober goedgekeurd door de Vlaamse Regering en is een gevolg van de omvorming van de voormalige Administratie Wegen en Verkeer tot het IVA Wegen en Verkeer. In het kaderdecreet Beter Bestuurlijk Beleid wordt immers bepaald dat zo'n IVA een beheersovereenkomst moet afsluiten met de Vlaamse Regering en dat dit wordt meegedeeld aan het Vlaams Parlement.

Het Bureau van het Vlaams Parlement heeft hieromtrent op 6 oktober van vorig jaar beslist dat, indien parlementsleden van oordeel zijn dat wijzigingen aan de beheersovereenkomst noodzakelijk zijn, zij een desbetreffend voorstel van resolutie kunnen indienen, dat eventueel via spoedbehandeling rechtstreeks in de plenaire vergadering kan worden behandeld. Dit is de reden waarom ik deze spoedbehandeling heb gevraagd. Ik dank de vergadering dat ze dit heeft toegestaan. Deze beheersovereenkomst mist op bepaalde vlakken essentiële clausules.

De beheersovereenkomst tussen AWW en de Vlaamse Regering bevat een aantal engagementen die onder andere worden vertaald in de organisatiedoelstellingen op het vlak van openbare werken en op het vlak van interne werking. Wat ik in het bijzonder mis, is een specifieke organisatiedoelstelling op het vlak van integriteit. Er wordt uiteraard aandacht geschonken aan integriteit in

deze beheersovereenkomst, maar dit focust vooral op controle, opvolging en evaluatie.

De interne audit van begin 2005 bij AWW Oost-Vlaanderen, alsook het Rekenhof hebben concrete problemen aangeklaagd. Een strikte deontologische code is ter zake noodzakelijk. In de beheersovereenkomst staan wel een aantal goede voornemens, zoals het uitwerken van een uitgeschreven en gedocumenteerd systeem van interne controle, maar dan wel tegen 2009. Dat is een voorbeeld van een engagement voor de toekomst, dat niet vertaald wordt in een doelstelling met bijhorende indicatoren.

De integriteitsbewaking wordt mijns inziens in deze beheersovereenkomst dan ook veeleer summier en vrijblijvend voor de toekomst geformuleerd, hoewel integriteit in de beleidsnota 2004-2009 'Bouwen aan vertrouwen' wordt omschreven als 'sluitstuk voor een beter beleid'. Wil de Vlaamse Regering dat sluitstuk realiseren, dan zal ze die integriteit ook moeten nastreven binnen haar IVA's. Dat doet men niet via vrijblijvende, op de toekomst gerichte formuleringen, maar via duidelijk omschreven organisatiedoelstellingen. Daarom pleit ik ervoor om dat in deze beheersovereenkomst te vertalen in een duidelijke integriteitsdoelstelling met bijbehorende indicatoren.

Een tweede zaak die ik hier wil aankaarten is het ontbreken van een concurrentiebedingprincipe in de beheersovereenkomst. Nochtans zou dat hier geen overbodige luxe zijn. Op 18 juli 2007 ontving ik, net zoals wellicht ook een aantal leden van de commissie voor Openbare Werken, een brief van het hoofd van de afdeling Wegen en Verkeer Oost-Vlaanderen, waarin hij stelt dat hij zijn loopbaan een nieuwe wending wil geven door vanaf 16 augustus te gaan werken bij een bedrijf dat de voorbije maanden heel negatief in het nieuws is gekomen. Dat zorgde bij veel ambtenaren van AWW Oost-Vlaanderen, maar ook bij verschillende burgers die niet tot AWW behoren, voor heel wat wenkbrauwengefrons.

Ik wil benadrukken dat het niet mijn bedoeling is om de persoon in kwestie in diskrediet te brengen. Mijn punt is dat een dergelijke overstap op zijn minst zorgt voor speculaties over mogelijke belangenvermenging of erger. De minister van Openbare Werken heeft daar blijkbaar geen probleem mee. Zij liet via haar woordvoerster weten "dat er ook niets mis is met de recente overstap van het hoofd van de afdeling Wegen en Verkeer Oost-Vlaanderen, een topfunctie binnen de administratie, naar het bedrijf Janssens Wegsignalisatie."

Naar aanleiding van mijn interpellatie bevestigde de minister ook dat het Vlaamse personeelsstatuut geen uitdrukkelijk verbod bevat voor personeelsleden om over te stappen naar werkgevers die contracteren met de Vlaamse overheid. Het kan ontslagnemende ambtenaren dus niet verboden worden, aldus de minister, om

over te stappen naar aannemers die contracten afsluiten met de administratie waarmee zij voordien werkten.

Dat is de reden waarom ik in voorliggend voorstel van resolutie bepleit om in de beheersovereenkomst tussen de Vlaamse Regering en het agentschap Wegen en Verkeer de opdracht te geven een bijzondere regeling uit te werken om bij het in dienst nemen van hogere ambtenaren een concurrentiebeding op te nemen in de arbeidsovereenkomst. Het concurrentiebeding is immers een extra manier om ervoor te zorgen dat ambtenaren niet zomaar de Vlaamse overheid kunnen verlaten naar contracterende aannemers.

In de privéwereld is het een courante aangelegenheid om bij het in dienst nemen van hoofdzakelijk hogere bedienden een concurrentiebeding op te nemen in de arbeidsovereenkomst. Op de webstek van een van de vele vacaturesites vond ik bij een eenvoudige zoekopdracht terug dat men een werknemer kan verbieden om gedurende een periode van twaalf maanden na de beëindiging van zijn arbeidsovereenkomst soortgelijke activiteiten uit te oefenen, hetzij als zelfstandige, hetzij voor een andere werkgever. In ruil kan de werkgever echter wel een vergoeding betalen van zes maanden brutoloon.

Dus, indien een werknemer zou beslissen om zijn arbeidsovereenkomst te beëindigen, bijvoorbeeld omdat hij een aantrekkelijk aanbod kreeg van de concurrentie, dan zal hij minder snel geneigd zijn om hierop in te gaan wanneer in zijn arbeidsovereenkomst een concurrentiebeding wordt opgenomen.

Het voorliggende voorstel van resolutie heeft als doel een oplossing te vinden voor de twee zaken die ik net heb aangekaart. Ik vraag u dan ook dit voorstel goed te keuren. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Nee)*

De bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

ONTWERP VAN DECREET tot goedkeuring van het samenwerkingsakkoord van 4 mei 2006 betreffende de samenwerking inzake arbeidsmarktbeleid en de bevordering van de mobiliteit van werkzoekenden gesloten tussen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, het Vlaams Gewest en de Vlaamse Gemeenschap
– 1267 (2006-2007) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 1

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

91 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
91 leden hebben ja geantwoord.

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

95 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
95 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 24 februari 2005 betreffende de interregionale mobiliteit van de werkzoekenden gesloten tussen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, het Waals Gewest, het Vlaams Gewest, de Vlaamse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap en de Franse Gemeenschapscommissie
– 1268 (2006-2007) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 2

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

94 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
94 leden hebben ja geantwoord.

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

98 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
98 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET betreffende energieprestaties in scholen
– 1372 (2007-2008) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 3

Ziehier het resultaat:

98 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
73 leden hebben ja geantwoord;
25 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

VOORSTEL VAN DECREET van mevrouw Anissa Tamsamani, de heren Dirk De Cock en Kris Van Dijk en de dames Monica Van Kerrebroeck, Kathleen Helsen en Laurence Libert houdende de organisatie en werking van de regionale technologische centra
– 1380 (2007-2008) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet.

Stemming nr. 4

Ziehier het resultaat:

98 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
98 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Johan Deckmyn, Jan Penris, Pieter Huybrechts en Frank Creyelman en de dames Agnes Bruyninckx en Marleen Van den Eynde betreffende het inlassen van een integriteitsclausule en een clausule rond concurrentiebeding voor hogere ambtenaren in de beheersovereenkomst tussen de Vlaamse Regering en het Agentschap Wegen en Verkeer (periode 2008-2010)
– 1460 (2007-2008) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie.

Stemming nr. 5

Ziehier het resultaat:

94 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
28 leden hebben ja geantwoord;
65 leden hebben neen geantwoord;
1 lid heeft zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van resolutie niet aan.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Stefaan Sintobin en Frans Wymeersch en de dames An Michiels en Agnes Bruyninckx tot besluit van de op 20 november 2007 door de heer Stefaan Sintobin in commissie gehouden interpellatie tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over het Europees vangstverbod op schol en kabeljauw en de reactie hierop van de minister-president
– 1451 (2007-2008) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie.

De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Ik wil onze motie kort toelichten. Ik trap wellicht een open deur in wanneer ik stel dat onze visserijsector in een zware crisis verkeert, niet alleen vanwege de steeds dalende quota, maar ook vanwege de steeds stijgende brandstofprijzen. In tegenstelling tot de resolutie van de meerderheid die vrij vaag is en een opsomming is van de beleidsbrief van de minister, gaat onze resolutie concreet in op problematiek van de brandstofprijzen. Wij vragen dat minister-president Peeters een initiatief op Europees niveau neemt om een rechtstreekse ingreep in de brandstofprijzen mogelijk te maken.

In het verleden werd door verschillende parlementsleden, collega's van de meerderheid, zoals de heer Callens, mevrouw Demeulenaere en, als ik me niet vergis, de heer Loones, aan de minister gevraagd een dergelijk beleid te voeren. Ik ben ervan overtuigd dat op zijn minst deze collega's onze motie zullen steunen. Het is natuurlijk ook mogelijk dat de heer Loones tegen de motie stemt maar ze toch goed vindt. *(Gelach)*

De voorzitter: De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones: Ik vraag de motie van de meerderheid te ondersteunen. We dragen allemaal de visserij

een warm hart toe. Het komt op één woord links of rechts niet aan. Het bijzonderste is dat het hele parlement die sector wil redden. Onze motie is duidelijk genoeg.

De voorzitter: De heer Gabriëls heeft het woord.

De heer Jaak Gabriëls: Ik ben de gewezen voorzitter van de Rederscentrale. Minister-president Peeters heeft uitdrukkelijk verklaard, ook aan een delegatie van de reders, dat hij deze problematiek zeker zal aankaarten bij het Europese visserij-overleg van deze maand.

De voorzitter: Begin van de stemming.

Stemming nr. 6

Ziehier het resultaat:

93 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
23 leden hebben ja geantwoord;
69 leden hebben neen geantwoord;
1 lid heeft zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de met redenen omklede motie niet aan.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Johan Verstreken en Jos De Meyer, mevrouw Els Robeyns en de heren Karlos Callens, Jul Van Aperen en Mark Demesmaeker tot besluit van de op 20 november 2007 door de heer Stefaan Sintobin in commissie gehouden interpellatie tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over het Europees vangstverbod op schol en kabeljauw en de reactie hierop van de minister-president – 1450 (2007-2008) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie.

Stemming nr. 7

Ziehier het resultaat:

92 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
87 leden hebben ja geantwoord;
5 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de met

redenen omklede motie aan. Ze zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heer Joris Van Hauthem, de dames An Michiels, Katleen Martens en Hilde De Lobel en de heren Luk Van Nieuwenhuysen en Wim Van Dijck tot besluit van de op 20 november 2007 door de heren Joris Van Hauthem en Mark Demesmaeker in commissie gehouden interpellaties tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, respectievelijk over de bijeenkomst van de burgemeesters van de zes faciliteitengemeenten uit de Vlaamse Rand met hun Brusselse collega's op 7 november 2007 enerzijds, en over de uitspraken van de waarnemend burgemeester van Wezembeek-Oppem van 8 november anderzijds, en over de uitspraken van de waarnemend burgemeester van Wezembeek-Oppem – 1452 (2007-2008) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie.

De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Mevrouw de voorzitter, de heer Demesmaeker en ikzelf hebben deze interpellatie gehouden na de beslissing van minister Keulen om drie van de vier kandidaat-burgemeesters effectief niet te benoemen. Ze volgde na de verklaringen die niet alleen de waarnemend burgemeester van Wezembeek-Oppem had gedaan op 8 november. Hij verklaarde toen dat hij zich in staat van oorlog bevond met Vlaanderen en de Vlaamse overheid. Hij zou er alles aan doen om de Vlaamse regelgeving naast zich neer te leggen.

Gisteren heeft de heer van Hoobrouck er gisteren in Humo nog een schepje bovenop gedaan. Hij zei: "Maar nee, wij zijn hier niet in Vlaanderen! Wij zijn in Brussel-Vlaams! Vlaanderen dént dat wij bij hen horen, maar dat is pertinent onjuist. Administratief misschien wel, maar in de feiten niet. (...) Ik zal nog eens 'choquen': in feite leven wij hier onder een soort bezetting. (...) De Vlaamse overheden bezetten óns, Brussel-Vlaams!"

Mevrouw de voorzitter, in onze motie staat dat we de beslissing van minister Keulen steunen om de drie waarnemend burgemeesters niet te benoemen. We stellen ook dat we van oordeel zijn dat de beslissing vrij logisch is. We nemen met plezier akte van de beslissing van de minister van Binnenlandse Aangele-

genheden om die drie figuren hoe dan ook niet meer te benoemen, ook al worden ze opnieuw voorgedragen.

We vragen wel dat de tuchtprocedure wordt opgestart tegen de drie waarnemend burgemeesters, onder wie de burgemeester van Linkebeek, die opnieuw en ostentatief het gebruik van het Frans heeft toegelaten op de vorige gemeenteraad van die gemeente. We weten nu al dat ze opnieuw worden voorgedragen. Ik verwijs ook naar de vroegere en huidige verklaringen van de waarnemend burgemeester van Wezembeek-Oppem, de heer van Hoobrouck.

Ik vraag me af hoe ver een kandidaat-burgemeester kan gaan. Voor mijn fractie zijn deze mensen al veel te ver gegaan. We roepen de minister op om de tuchtprocedure op te starten.

We zijn trouwens niet de enigen die deze vraag stellen. De N-VA en de sp.a, bij monde van mevrouw De Wachter, hebben de minister eveneens uitdrukkelijk gevraagd om de tuchtprocedure op te starten. Ik zie niet in waarom een motie waarin we de beslissing van de minister steunen, maar hem tegelijkertijd vragen een stap verder te gaan, niet minstens door die fracties kan worden goedgekeurd. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: De heer Demesmaeker heeft het woord.

De heer Mark Demesmaeker: Mevrouw de voorzitter, minister Keulen heeft hier bij herhaling verklaard dat hij de betrokken burgemeesters niet wil benoemen en ook in de toekomst niet zal benoemen. Hij zal zich op generlei wijze onder druk laten zetten door de mensen die onderhandelen over de vorming van een nieuwe federale regering.

Wat het eerste punt in de motie betreft, wil ik opmerken dat we alle vertrouwen hebben in de aanpak van de minister. De heer Van Hauthem vertrouwt het niet helemaal. Wij hebben wel vertrouwen in minister Keulen.

Wat het tweede punt in de motie betreft, vind ik het in een democratie alvast essentieel dat uitvoerende mandatarissen, burgemeesters, schepenen, kandidaat-burgemeesters en wie dan ook, de wetten, decreten en andere regelgeving naleven. Het gaat hier om mandatarissen die dit bewust en om politieke redenen herhaaldelijk niet hebben gedaan, en die hebben aangekondigd dit ook in de toekomst niet te zullen doen. Er is maar één manier om deze hardhorige, weerspannige mandatarissen te stoppen, en dat is het opstarten van een tuchtprocedure.

Zoals de sp.a bij monde van mevrouw De Wachter heeft gedaan, vragen ook wij de minister te overwegen om een tuchtprocedure tegen deze kandidaat-burgemeesters op te starten. Zij intimideren een deel van hun eigen bevolking. Zij jagen mensen tegen elkaar in het harnas. Dat behoort niet tot de taken van een burgemeester. Aangezien de toezichhoudende overheid hiertegen moet optreden, zullen we ons bij de stemming onthouden.

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy: Mevrouw de voorzitter, we discussiëren al een hele tijd over de kandidaat-burgemeesters van de faciliteitengemeenten. Minister Keulen heeft hen terecht niet benoemd, want ze hebben onwettige daden gesteld. Ze hebben de omzendbrieven niet toegepast, en ze hebben hun gemeenteraden in het Frans laten vergaderen.

De in Humo verschenen verklaringen van de heer Van Hoobrouck d'Aspre zijn arrogant en de waanzin nabij. Hij kan zich niet meer als een burgervader gedragen. Minister Keulen heeft al verklaard dat het dossier steeds dikker wordt en een hele reeks uitspraken van de heer Van Hoobrouck d'Aspre bevat.

Hoewel ze opnieuw zullen worden voorgedragen, zullen de kandidaat-burgemeesters nooit tot burgemeester worden benoemd. Momenteel dragen ze de titel van eerste schepen. Op een bepaald ogenblik zullen ze evenmin nog als eerste schepen kunnen fungeren.

Minister Keulen is tegen de verwachtingen van de heer Van Hauthem ingegaan. De heer Van Hauthem heeft verklaard dat minister Keulen het niet zou aandurven hen niet te benoemen. Hij is verrast door de snelle uitspraak van minister Keulen, die overigens tijdens de stemming over de splitsing van Brussel-Halle-Vilvoorde is gedaan. De Franstaligen hebben zijn uitspraak zelfs 'la deuxième gifle' genoemd. Gezien de uitspraken van de heer Van Hoobrouck d'Aspre, ben ik ervan overtuigd dat minister Keulen zal optreden en dat de kandidaat-burgemeester van Wezembeek-Oppem op termijn een tuchtsanctie zal krijgen.

De minister bouwt het dossier op, zoals hij het de vorige keer, samen met de gouverneur, ook al had gedaan. Het zal hem een tuchtsanctie opleveren. We moeten er evenwel voor oppassen om van hem geen martelaar te maken. Want dat wil die man: hij wil de martelaar van de francofonen worden. Daarom vind ik dat het niet opportuun is om nu een initiatief te nemen. De minister heeft ons vertrouwen, want hij heeft woord gehouden en bouwt een dossier op. Laat die man zichzelf maar verder marginaliseren en kapot maken.

De heer Joris Van Hauthem: Ik ben nu al achttien jaar lid van het parlement en blijf het jammer vinden dat men teksten niet op hun inhoud beoordeelt maar afhankelijk van welke handtekeningen eronder staan. Dat was achttien jaar geleden zo en is vandaag nog altijd het geval.

Goede collega Van Rompuy, u zegt dat we van de man geen martelaar mogen maken. In de vorige legislatuur hebben u en ik om de twee weken minister van Binnenlandse Aangelegenheden Van Grembergen op de rooster gelegd in verband met Wezembeek-Oppem en de milieubelasting. Heeft er toen iemand gezegd dat de heer Van

Rompuy er geen martelaar mocht van maken? Neen, want u deed toen wat u moest doen. Toen hebben u en ik samen nog gepleit om een regeringscommissaris te sturen. En we waren samen bijzonder boos op minister Van Grembergen omdat hij dat uiteindelijk niet deed, en wel met de argumentatie dat we van hem geen martelaar mogen maken.

In de motie staat dat we de minister steunen in zijn beslissing om die drie heerschappen niet te benoemen. U zegt dat we over zijn beslissing verbaasd waren, maar ik vind het alleen maar logisch dat dit is gebeurd, gelet op de adviezen van de gouverneur. Minstens een van de drie is te ver gegaan en kan zich niet handhaven. U zegt dat zelf. Ik zie dan ook geen enkele reden waarom het parlement de minister niet zou mogen aansporen om de tuchtprocedure op te starten. Wat we vandaag doen, is hetzelfde als wat in de vorige legislatuur is gebeurd. Toen was u onze bondgenoot, vandaag bent u dat blijkbaar niet meer.

De voorzitter: Begin van de stemming.

Stemming nr. 8

Ziehier het resultaat:

93 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
23 leden hebben ja geantwoord;
59 leden hebben neen geantwoord;
11 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de met redenen omklede motie niet aan.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Jef Tavernier en Rudi Daems, de dames Mieke Vogels en Vera Dua en de heren Jos Stassen en Eloi Glorieux tot besluit van de op 21 november 2007 door de heren Jef Tavernier en Jan Penris in plenaire vergadering gehouden actuele interpellaties tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, respectievelijk over de vervroegde aflossing van de schulden van alle gemeenten in Vlaanderen en de communicatie van minister Dirk Van Mechelen hierover, en over de reactie van de minister-president op het voorstel van Vlaams minister van Financiën en Begroting Dirk Van Mechelen om 600 miljoen euro aan de gemeenten te geven voor hun schuldaflossing
– 1453 (2007-2008) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie.

Stemming nr. 9

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

93 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
5 leden hebben ja geantwoord;
66 leden hebben neen geantwoord;
22 leden hebben zich onthouden.

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

97 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
5 leden hebben ja geantwoord;
70 leden hebben neen geantwoord;
22 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de met redenen omklede motie niet aan.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen opnieuw bijeen op woensdag 12 december 2007 om 10 uur en 14 uur.

Geen bezwaar? (*Instemming*)

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 19.34 uur.*

BIJLAGEN

Aanwezigheden

Aanwezig

Cathy Berx, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Thieu Boutsen, Louis Bril, Agnes Bruyninckx, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Sonja Claes, Marc Cordeel, Frank Creyelman, Rudi Daems, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Dirk De Cock, Gino De Craemer, Tom Dehaene, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Hilde De Lobel, Kurt De Loor, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Marnic De Meulemeester, Stern Demeulenaere, Jos De Meyer, Herman De Reuse, Annick De Ridder, Filip Dewinter, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Caroline Gennez, Eloi Glorieux, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Patrick Janssens, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Werner Marginet, Bart Martens, Katleen Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Trees Merckx-Van Goey, An Michiels, Monique Moens, Marie-Rose Morel, Frans Peeters, Jan Penris, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Leo Pieters, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Johan Sauwens, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Stefaan Sintobin, Jos Stassen, Helga Stevens, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Dany Vandenbossche, Luc Van den Brande, Joris Vandenbroucke, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Marleen Vanderpoorten, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Joris Van Hautem, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, Luk Van Nieuwenhuysen, André Van Nieuwerkerke, Eric Van Rompuy, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Christian Verougstraete, Bob Verstraete, Jurgen Verstrepen, Mieke Vogels, Robert Voorhamme, Frans Wymeersch.

Afwezig met kennisgeving

Else De Wachter, Marijke Dillen, Vera Dua, Vera Jans, Roland Van Goethem, Greet Van Linter, Gerda Van Steenberge: gezondheidsredenen;

Jan Roegiers, Johan Verstreken, Paul Wille: buitenslands;

Miet Smet: ambtsverplichtingen;

John Vrancken: familieverplichtingen.

Afwezig zonder kennisgeving

Erik Arckens, Hilde Eeckhout, Margriet Hermans, Karim Van Overmeire.

Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers

Stemming nr. 1:

JA-stemmen:

Cathy Berx, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Thieu Boutsen, Louis Bril, Agnes Bruyninckx, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Sonja Claes, Marc Cordeel, Frank Creyelman, Rudi Daems, Dirk De Cock, Gino De Craemer, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Hilde De Lobel, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Herman De Reuse, Annick De Ridder, Johan Deckmyn, Tom Dehaene, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Stern Demeulenaere, Filip Dewinter, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Caroline Gennez, Eloi

Glorieux, Dominique Guns, Kathleen Helsen, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Patrick Janssens, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Werner Marginet, Bart Martens, Katleen Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Trees Merckx-Van Goey, An Michiels, Monique Moens, Marie-Rose Morel, Frans Peeters, Jan Penris, Jan Peumans, Leo Pieters, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Herman Schueremans, Stefaan Sintobin, Jos Stassen, Helga Stevens, Erik Tack, Jef Tavernier, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Joris Van Hauthem, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, Luk Van Nieuwenhuysen, André Van Nieuwerkerke, Eric Van Rompuy, Joris Vandenbroucke, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Christian Verougstraete, Bob Verstraete, Jurgen Verstrepen, Mieke Vogels, Robert Voorhamme

---

Stemming nr. 2:

JA-stemmen:

Cathy Berx, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Thieu Boutsen, Louis Bril, Agnes Bruyninckx, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Sonja Claes, Marc Cordeel, Frank Creyelman, Rudi Daems, Dirk De Cock, Gino De Craemer, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Hilde De Lobel, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Herman De Reuse, Annick De Ridder, Johan Deckmyn, Tom Dehaene, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Stern Demeulenaere, Filip Dewinter, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Caroline Gennez, Eloi Glorieux, Dominique Guns, Kathleen Helsen, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Patrick Janssens, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Werner Marginet, Bart Martens, Katleen Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Trees Merckx-Van Goey, An Michiels, Monique Moens, Marie-Rose Morel, Frans Peeters, Jan Penris, Jan Peumans, Leo Pieters, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Herman Schueremans, Stefaan Sintobin, Jos Stassen, Helga Stevens, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Joris Van Hauthem, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, Luk Van Nieuwenhuysen, André Van Nieuwerkerke, Eric Van Rompuy, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Christian Verougstraete, Bob Verstraete, Jurgen Verstrepen, Mieke Vogels, Robert Voorhamme, Frans Wymeersch

---

Stemming nr. 3:

JA-stemmen:

Cathy Berx, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Sonja Claes, Marc Cordeel, Rudi Daems, Dirk De Cock, Gino De Craemer, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Tom Dehaene, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Stern Demeulenaere, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Caroline Gennez, Eloi Glorieux, Dominique Guns, Kathleen Helsen, Michèle Hostekint, Patrick Janssens, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Trees Merckx-Van Goey, Frans Peeters, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Herman Schueremans, Jos Stassen, Helga Stevens, Jef Tavernier, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Christian Van Eyken, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, André Van Nieuwerkerke, Eric Van Rompuy, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Bob Verstraete, Mieke Vogels, Robert Voorhamme

ONTHOUDINGEN:

Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Frank Creyelman, Hilde De Lobel, Herman De Reuse, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Pieter Huybrechts, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Monique Moens, Marie-Rose Morel,

Jan Penris, Leo Pieters, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Erik Tack, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Luk Van Nieuwenhuysen, Christian Verougstraete, Jurgen Verstrepen, Frans Wymeersch

---

Stemming nr. 4:

JA-stemmen:

Cathy Berx, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Thieu Boutsen, Louis Bril, Agnes Bruyninckx, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Sonja Claes, Marc Cordeel, Frank Creyelman, Rudi Daems, Dirk De Cock, Gino De Craemer, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Hilde De Lobel, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Herman De Reuse, Annick De Ridder, Johan Deckmyn, Tom Dehaene, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Stern Demeulenaere, Filip Dewinter, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Caroline Gennez, Eloi Glorieux, Dominique Guns, Kathleen Helsen, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Patrick Janssens, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Werner Marginet, Bart Martens, Katleen Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Trees Merckx-Van Goey, An Michiels, Monique Moens, Marie-Rose Morel, Frans Peeters, Jan Penris, Jan Peumans, Leo Pieters, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Herman Schueremans, Stefaan Sintobin, Jos Stassen, Helga Stevens, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Joris Van Hauthem, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, Luk Van Nieuwenhuysen, André Van Nieuwerkerke, Eric Van Rompuy, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Christian Verougstraete, Bob Verstraete, Jurgen Verstrepen, Mieke Vogels, Robert Voorhamme, Frans Wymeersch

---

Stemming nr. 5:

JA-stemmen:

Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Frank Creyelman, Rudi Daems, Hilde De Lobel, Herman De Reuse, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Eloi Glorieux, Pieter Huybrechts, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Marie-Rose Morel, Jan Penris, Leo Pieters, Stefaan Sintobin, Jos Stassen, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Luk Van Nieuwenhuysen, Christian Verougstraete, Mieke Vogels, Frans Wymeersch

NEEN-stemmen:

Cathy Berx, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Sonja Claes, Marc Cordeel, Dirk De Cock, Gino De Craemer, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Tom Dehaene, Mark Demesmaeker, Stern Demeulenaere, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Caroline Gennez, Dominique Guns, Kathleen Helsen, Michèle Hostekint, Patrick Janssens, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Trees Merckx-Van Goey, Frans Peeters, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Herman Schueremans, Helga Stevens, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Christian Van Eyken, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, André Van Nieuwerkerke, Eric Van Rompuy, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Bob Verstraete, Robert Voorhamme

ONTHOUDING:

Jurgen Verstrepen

Stemming nr. 6:

JA-stemmen:

Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Frank Creyelman, Hilde De Lobel, Herman De Reuse, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Pieter Huybrechts, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Marie-Rose Morel, Jan Penris, Leo Pieters, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Luk Van Nieuwenhuysen, Christian Verougstraete, Jurgen Verstrepren, Frans Wymeersch

NEEN-stemmen:

Cathy Berx, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Sonja Claes, Marc Cordeel, Rudi Daems, Dirk De Cock, Gino De Craemer, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Tom Dehaene, Mark Demesmaecker, Stern Demeulenaere, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Caroline Gennez, Eloi Glorieux, Dominique Guns, Kathleen Helsen, Michèle Hostekint, Patrick Janssens, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Laurence Libert, Marcel Logist, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Trees Merckx-Van Goey, Frans Peeters, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Herman Schueremans, Jos Stassen, Helga Stevens, Jef Tavernier, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Christian Van Eyken, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, André Van Nieuwerkerke, Eric Van Rompuy, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Bob Verstraete, Mieke Vogels, Robert Voorhamme

ONTHOUDING:

Jan Loones

Stemming nr. 7:

JA-stemmen:

Cathy Berx, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Thieu Boutsen, Louis Bril, Agnes Bruyninckx, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Sonja Claes, Marc Cordeel, Frank Creyelman, Dirk De Cock, Gino De Craemer, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Hilde De Lobel, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Herman De Reuse, Annick De Ridder, Johan Deckmyn, Tom Dehaene, Mark Demesmaecker, Stern Demeulenaere, Filip Dewinter, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Caroline Gennez, Dominique Guns, Kathleen Helsen, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Patrick Janssens, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Marcel Logist, Jan Loones, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Werner Marginet, Bart Martens, Katleen Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Trees Merckx-Van Goey, An Michiels, Marie-Rose Morel, Frans Peeters, Jan Penris, Jan Peumans, Leo Pieters, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Herman Schueremans, Stefaan Sintobin, Helga Stevens, Felix Strackx, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Joris Van Hauthem, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, Luk Van Nieuwenhuysen, André Van Nieuwerkerke, Eric Van Rompuy, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Christian Verougstraete, Bob Verstraete, Jurgen Verstrepren, Robert Voorhamme, Frans Wymeersch

NEEN-stemmen:

Rudi Daems, Eloi Glorieux, Jos Stassen, Jef Tavernier, Mieke Vogels

---

Stemming nr. 8:

JA-stemmen:

Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Frank Creyelman, Hilde De Lobel, Herman De Reuse, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Pieter Huybrechts, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Marie-Rose Morel, Jan Penris, Leo Pieters, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Luk Van Nieuwenhuysen, Christian Verougstraete, Jurgen Verstrepen, Frans Wymeersch

NEEN-stemmen:

Cathy Berx, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Sonja Claes, Marc Cordeel, Dirk De Cock, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Tom Dehaene, Stern Demeulenaere, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Caroline Gennez, Dominique Guns, Kathleen Helsen, Michèle Hostekint, Patrick Janssens, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Laurence Libert, Marcel Logist, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Trees Merckx-Van Goey, Frans Peeters, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Herman Schueremans, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Koen Van den Heuvel, Christian Van Eyken, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, André Van Nieuwkerke, Eric Van Rompuy, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Bob Verstraete, Robert Voorhamme

ONTHOUDINGEN:

Rudi Daems, Gino De Craemer, Mark Demesmaecker, Eloi Glorieux, Jan Loones, Jan Peumans, Jos Stassen, Helga Stevens, Jef Tavernier, Kris Van Dijck, Mieke Vogels

---

Stemming nr. 9:

JA-stemmen:

Rudi Daems, Eloi Glorieux, Jos Stassen, Jef Tavernier, Mieke Vogels

NEEN-stemmen:

Cathy Berx, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Sonja Claes, Marc Cordeel, Dirk De Cock, Gino De Craemer, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Tom Dehaene, Paul Delva, Mark Demesmaecker, Stern Demeulenaere, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Caroline Gennez, Dominique Guns, Kathleen Helsen, Michèle Hostekint, Patrick Janssens, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Trees Merckx-Van Goey, Monique Moens, Frans Peeters, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Herman Schueremans, Helga Stevens, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Christian Van Eyken, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, André Van Nieuwkerke, Eric Van Rompuy, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Bob Verstraete, Jurgen Verstrepen, Robert Voorhamme

ONTHOUDINGEN:

Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Frank Creyelman, Hilde De Lobel, Herman De Reuse, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Pieter Huybrechts, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Marie-Rose Morel, Jan Penris, Leo Pieters, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Luk Van Nieuwenhuysen, Christian Verougstraete, Frans Wymeersch

---

